

ekonomsko ogledalo

julij-avgust 2012, št. 7-8, let. XVIII

Ekonomsko ogledalo
ISSN 1318-3818

št. 7-8 / letnik XVIII / 2012

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavna urednica: mag. Tina Nenadič

Pri pripravi tekočih gospodarskih gibanj so sodelovali (po abecednem vrstnem redu):

Jure Brložnik; Janez Dodič; Marjan Hafner; Matevž Hribernik; Slavica Jurančič; Jasna Kondža; Mojca Koprivnikar Šušteršič; Janez Kušar; mag. Urška Lušina; dr. Jože Markič; mag. Tina Nenadič; Mitja Perko, mag.; Jure Povšnar; mag. Ana T. Selan; Dragica Šuc, MSc

Izbrane teme so pripravili:

mag. Barbara Ferik, mag. Eva Zver (Poročilo o staranju 2012 – ekonomske in proračunske projekcije za države EU-27 (2010–2060)); Helena Mervic (Izdatki za socialno zaščito 2010); dr. Valerija Korošec (Revščina, dohodkovna neenakost in materialna prikrajšanost prebivalstva), Janez Dodič (Raven cen proizvodov in storitev za končno potrošnjo gospodinjstev v državah EU); mag. Eva Zver (Zaposlenost v dejavnostih javnih storitev in sektorju država – mednarodna primerjava)

Uredniški odbor: Lidija Apohal Vučkovič, mag. Marijana Bednaš, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Priprava podatkov, oblikovanje grafikonov: Bibijana Cirman Naglič, Marjeta Žigman

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Računalniška postavitev: Ema Bertina Kopitar

Tisk: SURS

Naklada: 170 izvodov

Kazalo

Aktualno.....	3
Tekoča gospodarska gibanja.....	5
Mednarodno okolje	7
Gospodarska gibanja v Sloveniji	8
Trg dela	13
Cene	15
Plačilna bilanca	17
Finančni trgi.....	18
Javne finance	20
Okvirji	
Bruto domači proizvod, 2. četrletje 2012.....	9
Obseg cestnega in železniškega blagovnega prometa.....	12
Izbrane teme	
Poročilo o staranju 2012 – ekonomske in proračunske projekcije za države EU-27 (2010–2060)	25
Izdatki za socialno zaščito 2010	27
Revščina, dohodkovna neenakost in materialna prikrajšanost prebivalstva	28
Raven cen proizvodov in storitev za končno potrošnjo gospodinjstev v državah EU.....	32
Zaposlenost v dejavnostih javnih storitev in sektorju država – mednarodna primerjava	33
Statistična priloga	37

Pri pripravi Ekonomskega ogledala so bili upoštevani statistični podatki znani do 4. septembra 2012.

S 1. januarjem 2008 je v državah članicah Evropske unije začela veljati nova klasifikacija dejavnosti poslovnih subjektov NACE Rev 2., ki je nadomestila prej veljavno klasifikacijo Nace Rev. 1.1. V Republiki Sloveniji je v veljavo stopila nacionalna različica standardne klasifikacije, imenovana SKD 2008, ki v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti, hkrati pa jo tudi dopolnjuje z nacionalnimi podrazredi. V Ekonomskem ogledalu vse analize temeljijo na SKD 2008, razen ko izrecno navajamo staro klasifikacijo SKD 2002. Več informacij o uvajanju nove klasifikacije je dostopnih na spletni strani SURS http://www.stat.si/skd_nace_2008.asp.

Vsi desezonirani podatki za Slovenijo v publikaciji Ekonomsko ogledalo so preračuni UMAR, če ni drugače navedeno.

Aktualno

Gospodarska aktivnost v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah se je v drugem četrletju znižala, pričakovanja za drugo polovico leta pa so se poslabšala. Po stagnaciji v prvem se je v drugem četrletju BDP v evrskem območju zmanjšal za 0,2 % (desezonirano) in bil medletno nižji za 0,5 %, kar je slabše od spomladanskih pričakovanj Evropske komisije. Obeti za prihodnje mesece so slabi, kar potrjujejo kazalniki razpoloženja, ki so se v poletnih mesecih še poslabšali. Nižje kot spomladi so tudi zadnje napovedi mednarodnih institucij. Za drugo polovico letošnjega leta pričakujejo nizko aktivnost, ki jo napovedujejo tudi za začetek prihodnjega leta. Zaradi negativnih pričakovanj bank glede gospodarskega okrevanja so se poslabšali tudi posojilni pogoji za podjetja v evrskem območju, banke pa tudi ne pričakujejo povečanja povpraševanja podjetij in gospodinjestev po kreditih.

Gospodarska aktivnost v Sloveniji je bila ob padcu v drugem četrletju v prvi polovici leta nižja kot v enakem obdobju lani. BDP se je po stagnaciji v prvem v drugem četrletju zmanjšal (-1,0 % dese.) in bil medletno manjši za 3,2 %. K medletnemu padcu je največ prispeval upad domačega povpraševanja. Zaradi poslabšanja razpoloženja potrošnikov, nadaljevanja zaostrenih razmer na trgu dela in manjše potrošnje trajnih dobrin je bila medletno manjša potrošnja gospodinjestev (-3,0 %), zaradi racionalizacije odhodkov pa tudi potrošnja države (-2,0 %). Ob nadaljnjem upadanju gradbenih investicij in manjših investicijah v opremo in stroje so bile znova manjše bruto investicije v osnovna sredstva (-8,9 %). Ob upočasnitvi rasti gospodarske aktivnosti v glavnih trgovinskih partnericah je bil medletno nižji tudi izvoz (-0,5 %). Zaradi padca domačega povpraševanja pa se je medletni padec uvoza še poglobil (-5,4 %), zato je bil prispevek salda menjave s tujino visoko pozitiven (3,4 o. t.). Ob manjšem domačem povpraševanju in manjšem obsegu zunanje trgovine je bila dodana vrednost nižja v večini dejavnosti. Višja je bila le v dejavnostih javnih storitev, kjer se je v drugem četrletju nadaljevala rast števila zaposlenih predvsem v zdravstvu, socialnem varstvu in izobraževanju.

Razmere na trgu dela so v drugem četrletju ostale zaostrene. Število delovno aktivnih po anketi o delovni sili in po statističnem registru se je tudi v drugem četrletju zmanjšalo (dese.) in ostalo medletno manjše. Še naprej se zmanjšuje tudi število registriranih brezposelnih oseb, ki je bilo v drugem četrletju medletno manjše za 1,8 %. Manj registriranih brezposelnih oseb kot v enakem obdobju lani je predvsem rezultat več črtanj iz evidence brezposelnih zaradi kršitev obveznosti in več vključitev v javna dela. Konec julija se je število registriranih brezposelnih po pričakovanjih povečalo, na 106.896 oseb, predvsem zaradi izteka pogodb za določen čas v izobraževanju in tudi stečajev v gradbeništvu. Zaostrenost razmer na trgu dela potrjuje podatek o številu anketno brezposelnih, ki se je v drugem četrletju povečalo in bilo v primerjavi z enakim obdobjem lani za 4,0 % večje.

Povprečna bruto plača na zaposlenega se je v drugem četrletju znižala predvsem zaradi junijskega znižanja plač v javnem sektorju in sektorju država. Povprečna bruto plača je v zasebnem sektorju v drugem četrletju ostala nespremenjena, v javnem sektorju in sektorju država pa se je zaradi junijskega znižanja plač ob uveljavitvi ZUJF zmanjšala za 1,1 % oz. 1,2 % (dese.). Medletna rast skupne bruto plače se je v drugem četrletju zato močno upočasnila (na 0,3 %). Višja kot v enakem obdobju lani je bila v zasebnem sektorju, nižja pa predvsem v sektorju država.

Cene življenjskih potrebščin so se julija znižale za 1,0 %, v primerjavi z julijem lani pa so bile višje za 1,1 %. Julijsko deflacijo so zaznamovala predvsem sezonska znižanja cen oblačil in obutve. Zvišale pa so se cene tobačnih izdelkov, zaradi dviga trošarin, in premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje. V sedmih mesecih je bila inflacija zaznamovana predvsem s cenami hrane in tekočih goriv. Po junijski in julijski deflaciji so se cene življenjskih potrebščin avgusta zvišale za 0,7 %. Medletna inflacija pa se je povišala na 2,9 % predvsem zaradi višjih cen hrane in energentov.

Obseg kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem se zmanjšuje; podjetja in NFI ter banke se v tujini razdolžujejo; slabšanje kakovosti bančne aktive se nadaljuje. Obseg kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem se je v sedmih mesecih znižal za 240 mio EUR. Najbolj (za 451,3 mio EUR) so se v sedmih mesecih zmanjšali krediti podjetjem in NFI, ki so tudi julija neto odplačevala posojila. Z izjemo stanovanjskih so se v sedmih mesecih zmanjšali tudi krediti gospodinjestvom. Večji so bili le krediti državi, ki se večinoma lahko financira le pri domačih bankah. Dostop do tujih virov financiranja je ostal omejen. Podjetja, ki so se v enakem obdobju lani zadolževala, in domače banke se v tujini razdolžujejo. Neto odplačila tujih obveznosti bank so v sedmih mesecih znašala 1,7 mrd EUR, kar je za skoraj polovico več kot v enakem obdobju lani. Nadaljuje se tudi slabšanje kakovosti bančne aktive. Junija se je zaradi prirasta obsega terjatev v bonitetni razred C povečal delež slabih terjatev (12,4 %).

Ob nadaljnjem slabšanju bančne aktive banke oblikujejo dodatne oslabitve in rezervacije, ki so bile v sedmih mesecih za 55 % večje kot v enakem obdobju lani.

Po podatkih konsolidirane bilance MF je primanjkljaj javnih financ v prvi polovici leta znašal 854 mio EUR.

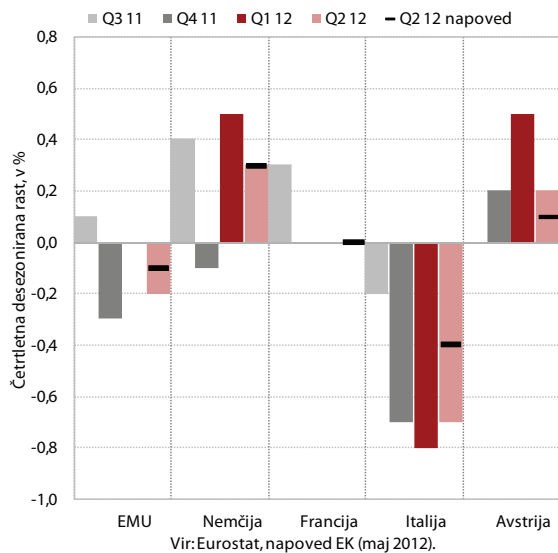
Prihodki so bili za 1,3 %, odhodki pa za 2,0 % manjši kot v enakem obdobju lani. Z izjemo izdatkov za obresti in plačil v evropski proračun so bile medletno nižje vse kategorije izdatkov, najbolj so padli odhodki za investicije in investicijske transfere (-9,4 %). Skupni transferji posameznikom in gospodinjstvom pa so bili v prvi polovici leta medletno manjši verjetno tudi zaradi težav z implementacijo Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

tekoča gospodarska gibanja

Mednarodno okolje

V drugem četrtnem letošnjega leta se je gospodarska aktivnost v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah znižala, obeti za okrevanje v drugi polovici leta pa so se poslabšali. Po stagnaciji v prvem četrtnem letu se je BDP v evrskem območju nekoliko znižal (-0,2 % desez.), medletno je bil nižji za 0,5 %. Četrtna rast je bila skladna s spomladanskimi pričakovanji EK v Nemčiji, Franciji in Avstriji, v drugih naših večjih trgovinskih partnericah in EU pa je bila nižja od pričakovanj. Do večje upočasnitve aktivnosti je prišlo predvsem v državah, ki se soočajo z največjimi javnofinančnimi problemi in imajo največje potrebe po fiskalni konsolidaciji. Negotovost okrevanja v drugi polovici leta nakazujejo nekateri kazalniki razpoloženja (PMI, ifo, ESI), ki so se julija in avgusta še poslabšali. Močno se je zmanjšala tudi vrednost kazalnika gospodarske klime ifo za Nemčijo, kjer so podjetja izrazila velik pesimizem zlasti glede aktivnosti v predelovalnih dejavnosti v naslednjih mesecih. Nizko razpoloženje je vplivalo tudi na zadnje napovedi mednarodnih institucij, ki so nižje kot spomladi in napovedujejo nadaljnjo nizko aktivnost v drugi polovici letošnjega in začetku naslednjega leta. IMF je julija nekoliko znižal napovedi svetovne gospodarske rasti za letos, občutneje pa napovedi za naslednje leto (za evrsko območje za 0,3 o. t. na 0,7 %).

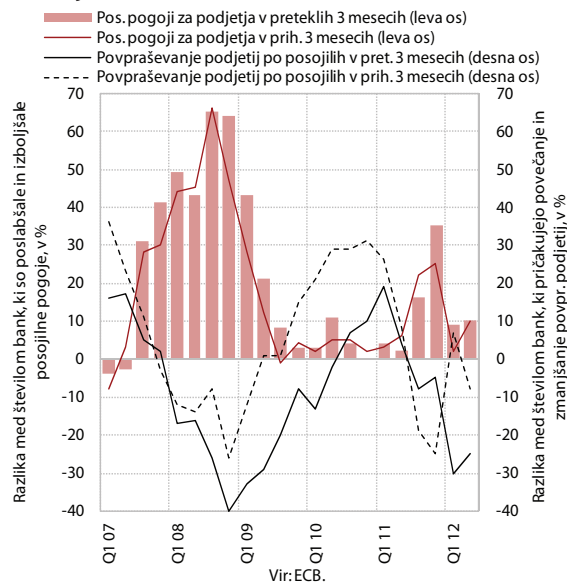
Slika 1: Sprememba BDP v 2. četrtnem letu 2012 in primerjava z napovedmi EK

V drugem četrtnem letu se je nadaljevalo zaostrovanje posojilnih pogojev za podjetja in gospodinjstva v evrskem območju. Posojilni pogoji za podjetja so se po anketi ECB zaostriili, število bank, ki so poslabšale posojilne pogoje, je bilo za 10 % večje od števila bank, ki so jih izboljšale. Poslabšanje velja za podjetja vseh velikosti in kredite vseh ročnosti. Glavni dejavnik zaostrovanja, ki je bilo podobno intenzivno kot v prvem četrtnem letu, so ostala negativna pričakovanja bank glede gospodarskega okrevanja. Banke so zaostriile posojilne pogoje predvsem

z višanjem marž. Po ocenah bank se je močno znižalo povpraševanje podjetij po kreditih, ki so bili namenjeni predvsem refinanciranju obstoječega dolga in manj tekočemu poslovanju ali novim investicijam. Zaostriili so se tudi posojilni pogoji za gospodinjstva, predvsem za stanovanjska posojila, kar je ob negotovih razmerah na trgu dela vplivalo tudi na povpraševanje gospodinjstev po kreditih. Banke ne pričakujejo bistvenih sprememb posojilnih pogojev v tretjem četrtnem letu, niti ne povečanja povpraševanja podjetij in gospodinjstev po kreditih.

Slika 2: ECB anketa o posojilnih pogojih v evrskem območju

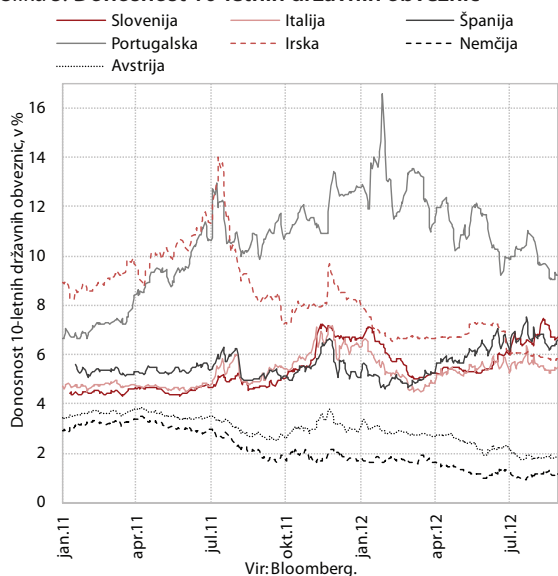

Zahtevane donosnosti državnih obveznic so se v večini držav evrskega območja julija in avgusta znižale. Razlike med državami evrskega območja ostajajo velike, saj donosnosti v najbolj izpostavljenih državah presegajo 6,0 %. Donosnosti v državah z najvišjo bonitetno oceno (AAA) so se v zadnjih dveh mesecih še znižale (med 20 in 30 b. t.) in dosegle rekordno nizke ravni, kar je predvsem posledica zaskrbljenosti glede okrevanja v ostalih državah evrskega območja in nadaljnega izogibanja prevelikim tveganjem.

Julija je ECB znova znižala obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja, avgusta pa je Euribor dosegel rekordno nizko raven. Z namenom oživitve gospodarske aktivnosti je ECB v začetku julija znižala ključno obrestno mero za 25 b. t. na 0,75 %. Medbančne obrestne mere v evrskem območju so se zato znižale. Vrednost 3-mesečnega EURIBOR-a je avgusta znašala 0,332 %, 16 b. t. manj kot julija in 32 b. t. manj kot junija. Julija in avgusta so se znižale tudi vrednosti 3-mesečnega LIBOR-ja za USD (na 0,435 %) in CHF (na 0,052 %).

Julija in avgusta se je padanje vrednosti evra v primerjavi z glavnimi svetovnimi valutami umirilo. V primerjavi z ameriškim dolarjem se je vrednost evra avgusta zvišala

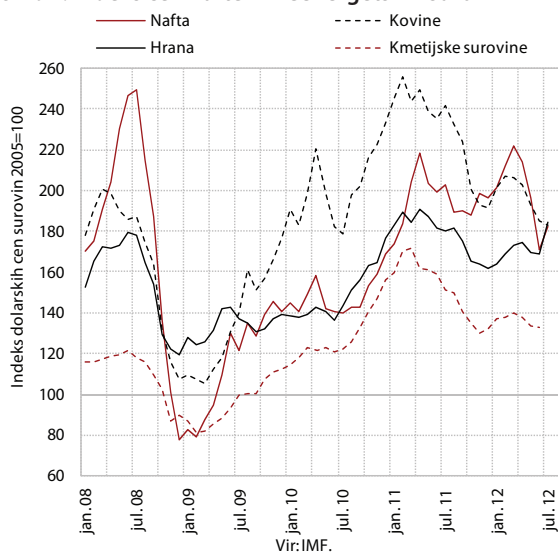
Slika 3: Donosnost 10-letnih državnih obveznic

za 0,9 % (1,240 USD za 1 EUR), medletno pa je bila nižja za 14,1 %. Nekoliko se je zvišala tudi vrednost evra v primerjavi z japonskim jenom (za 0,5 % na 97,58 JPY za 1 EUR), medtem ko je v primerjavi z britanskim funtom (0,789 GBP za 1 EUR) in švicarskim frankom ostala skoraj nespremenjena (1,20 CHF za 1 EUR).

Cene nafte in neenergetskih surovin so se avgusta zvišale. Po močnem junijskem znižanju so se cene nafte julija in avgusta zvišale. Povprečna cena nafte Brent je avgusta znašala 113,4 USD/sod oz. 90,44 EUR/sod, kar je 19,2 % oz. 18,3 % več kot junija. IEA ugotavlja, da so cene višje kljub slabšim obetom za okrevanje gospodarstva in relativno visokim zalogam v razvitih gospodarstvih ter so predvsem posledica dejavnikov na strani ponudbe (prepoved uvoza nafte iz Irana, problemi z dobavo nafte iz severnega morja, sezona orkanov v ZDA). Povišale so

Slika 4: Indeks cen nafte in neenergetskih surovin

se tudi cene neenergetskih surovin, po podatkih IMF so bile julija višje za 4,1 %. K povečanju so največ prispevale cene hrane (9,3 %), predvsem žitaric. Ključna razloga za povečanje cen hrane sta suša in slaba letina v glavnih proizvajalkah hrane, kar naj bi vplivalo na višje cene hrane tudi v naslednjih mesecih. Po zadnjih podatkih se je rast cen hrane in posledično neenergetskih surovin nadaljevala tudi avgusta.

Gospodarska gibanja v Sloveniji

Realni izvoz **blaga** se je po padcu v prvem četrletju v drugem povečal, uvoz blaga pa se je znova zmanjšal (desez.).¹ Realni izvoz blaga se je v drugem četrletju letos povečal (1,5 %), s četrletnimi nihanjem pa ostaja na podobni ravni od drugega četrletja lani. Padec realnega uvoza blaga se

Slika 5: Blagovna menjava – realno

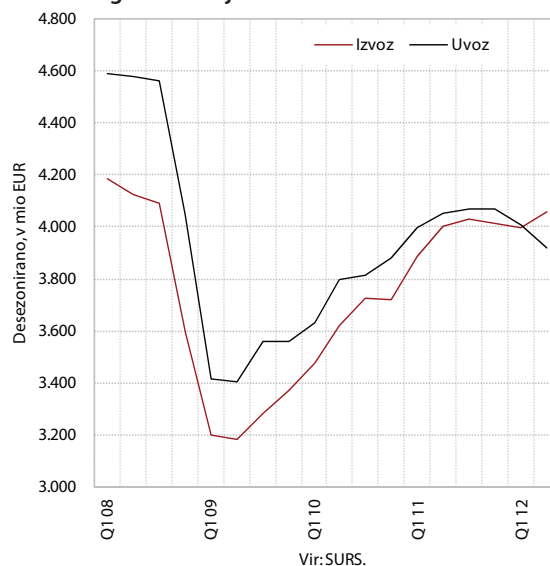

Tabela 1: Izbrani mesečni kazalniki gospodarske aktivnosti v Sloveniji

v %	2011	VI 12/ V 12	VI 12/ VI 11	I-VI 12/ I-VI 11
Izvoz ¹	11,7	0,1	0,7	2,3
-blago	13,3	0,3	-0,3	1,6
-storitve	4,8	-1,0	5,2	5,3
Uvoz ¹	11,3	-0,6	0,2	-0,8
-blago	12,9	-2,7	-0,4	-0,5
-storitve	2,0	15,5	4,2	-2,6
Industrijska proizvodnja	2,1	2,8 ²	2,8 ³	0,4 ³
-v predelovalnih dejavnostih	2,0	2,4 ²	0,7 ³	-0,5 ³
Gradbeništvo-vrednost opravljenih gradbenih del	-25,6	6,8 ²	-7,2 ³	-16,5 ³
Trgovina na drobno – realni prihodek	1,5	3,0 ²	0,5 ³	0,5 ³

Viri: BS, Eurostat, SURS, preračuni UMAR.

Opombe: ¹plačilnobilančna statistika, ²desezonirani podatki, ³delovnim dnevom prilagojeni podatki.

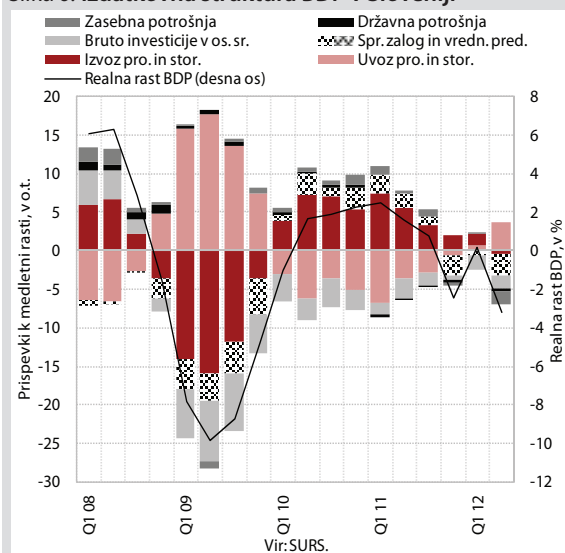
¹ Po statistiki nacionalnih računov.

Okvir 1: Bruto domači proizvod, 2. četrletje 2012

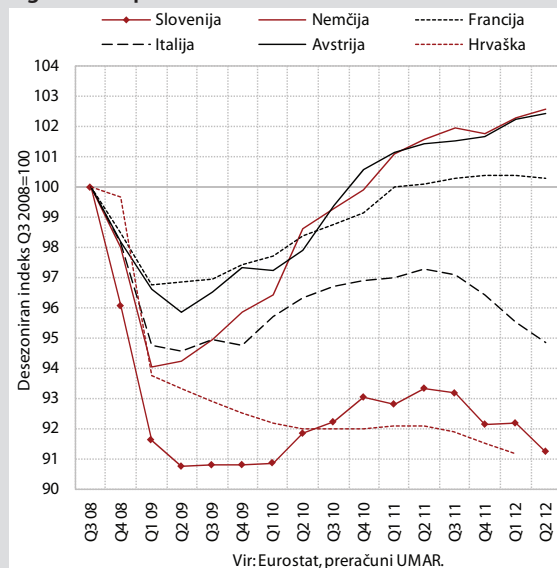
V drugem četrletju je bil zaradi upada domače potrošnje padec gospodarske aktivnosti največji po letu 2009 in med največjimi v evrskem območju. BDP se je glede na prvo četrletje znižal za 1,0 % (desez.), medletno pa je bil nižji za 3,2 %. Slednje je posledica upada domače potrošnje – po stagnaciji v prvem četrletju sta bili medletno nižji potrošnja gospodinjstev (-3,0 %) in države (-2,0 %), nadaljevalo se je krčenje investicij (-8,9 %). K padcu potrošnje gospodinjstev so prispevali zaostrene razmere na trgu dela, občutno poslabšanje razpoložjenja potrošnikov in upad potrošnje trajnih dobrin. Padec potrošnje države pa je bil predvsem posledica ukrepov za racionalizacijo odhodkov. H krčenju investicij je poleg nadaljnjega upada gradbenih investicij prispeval tudi padec investicij v opremo in stroje, ki so se lani povečevale. Ob takšnem upadu domače potrošnje se je občutno poglobil medletni padec uvoza (-5,4 %). Izvoz, ki je bil glavni dejavnik sicer šibkega gospodarskega okrevanja, je bil ob upočasnitvi gospodarske aktivnosti v glavnih trgovinskih partnericah medletno nižji (-0,5 %) zaradi medletno nižjega izvoza blaga. Zaradi večjega padca uvoza od izvoza je bil prispevek salda menjave s tujino k skupni rasti precej visok (3,4 o. t.). Po lanskem kopičenju zalog se je v drugem četrletju prispevek spremembe zalog k skupni rasti zmanjšal (-2,9 o. t.).

Občuten padec domače potrošnje in znižanje tujega povpraševanja sta vplivala na znižanje dodane vrednosti večine pretežno tržno usmerjenih dejavnosti. Z upadanjem vseh komponent domače potrošnje in zmanjšanim tujim povpraševanjem je letos za lanskimi ravni zaostala aktivnost večine tržnih storitev, zlasti informacijsko-komunikacijskih dejavnosti, strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti, trgovine, gostinstva ter finančnih in zavarovalniških dejavnosti. Skladno s padcem investicij se je nadaljeval razmeroma visok upad dodane vrednosti v gradbeništvu. Manjši obseg zunanje trgovine pa se je odrazil v padcu dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Dodana vrednost je bila tako medletno višja le v javnih storitvah, kjer se je v drugem četrletju nadaljevala rast števila zaposlenih predvsem v zdravstvu, socialnem varstvu in izobraževanju.

Slika 6: Izdatkovna struktura BDP v Sloveniji

Slika 7: BDP v Sloveniji in izbranih pomembnejših trgovinskih partnericah

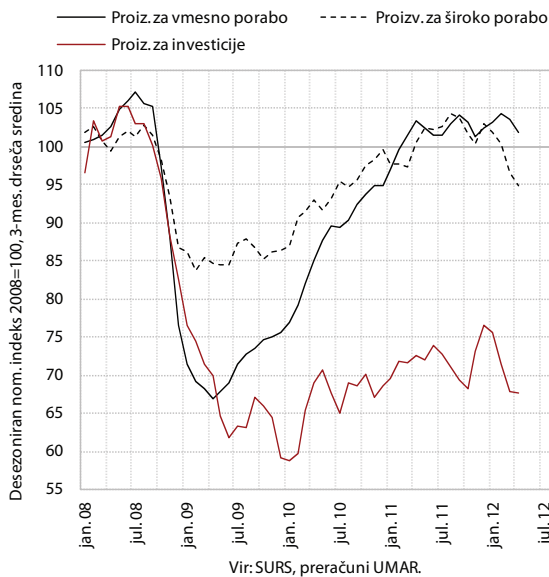
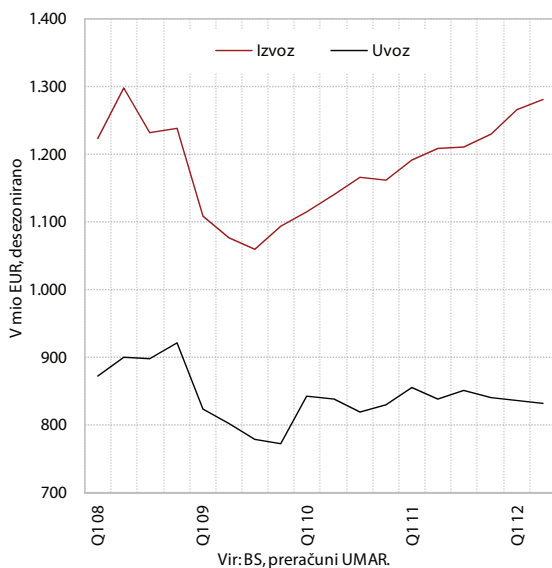

je v drugem četrletju poglobil (-2,0 %). Po nominalnih podatkih je bila to, ob nadaljnjem padanju uvoza proizvodov za investicije, posledica večjega padca uvoza proizvodov za široko porabo kot v predhodnih četrletjih, manjši pa je bil tudi uvoz proizvodov za vmesno porabo². V prvi polovici leta je bil realni izvoz blaga za 0,3 % večji kot v enakem obdobju predhodnega leta, uvoz pa manjši za 3,2 %.

² Po zunanjetrgovinski statistiki, kjer so podatki razpoložljivi do vključno maja.

Nominalna rast izvoza **storitev** se je v drugem četrletju upočasnila, uvoz pa se je znova zmanjšal (desez.)³. Upočasnitev rasti izvoza storitev (1,3 %) je bila predvsem posledica upočasnitve rasti izvoza transporta in padca izvoza ostalih poslovnih storitev. Rast največje komponente, izvoza potovanj, se je sicer okrepila. Nominalni uvoz storitev se je zmanjšal (-0,3 %) manj kot v predhodnih dveh četrletjih predvsem zaradi manjšega zmanjšanja uvoza transporta in potovanj. Po rasti v

³ Po plačilnobilančni statistiki.

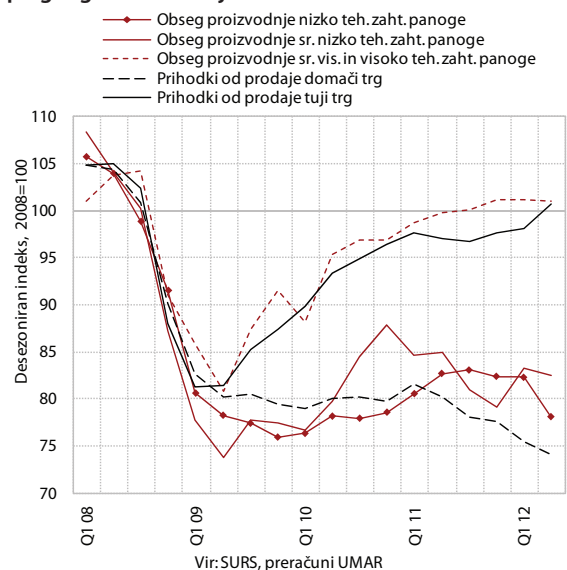
Slika 8: Uvoz blaga po namenu

Slika 9: Storitvena menjava – nominalno

predhodnem četrletju se je zmanjšal tudi uvoz vseh drugih storitev.⁴ V prvi polovici leta je bil nominalni izvoz storitev za 5,3 % večji kot v enakem obdobju predhodnega leta, uvoz pa za 2,6 % manjši.

Obseg proizvodnje **predelovalnih dejavnosti** se je v drugem četrletju zmanjšal (-0,8 % desez.), vendar je ostal podoben kot v enakem obdobju lani. Zmanjšala se je proizvodnja nizko tehnološko zahtevnih panog, nekoliko

⁴ V skupino druge storitve smo pri desezoniranju vključili komunikacijske, gradbene, finančne, računalniške in informacijske, osebne, kulturne in rekreacijske, državne storitve, zavarovanja ter licence, patente in avtorske pravice. Te vse skupaj predstavljajo več kot desetino izvoza storitev in manj kot tretjino uvoza storitev.

manjša je bila tudi proizvodnja srednje nizko tehnološko zahtevnih panog. Na ravni prvega četrletja pa se je ohranila proizvodnja tehnološko bolj zahtevnih panog, ki so znova presegle obseg proizvodnje iz enakega obdobja lani (1,3 %). Medletno večja je bila, poleg kemične in farmacevtske industrije, proizvodnja drugih strojev in naprav. Medletno nižja proizvodnja tehnološko manj zahtevnih panog (-4,6 %)⁵ je bila po naši oceni tudi posledica večje usmerjenosti predvsem nizko tehnološko zahtevnih panog na domači trg⁶. Prihodki od prodaje na domačem trgu so se tudi v drugem četrletju zmanjšali in bili medletno manjši za 9,4 % (v prvi polovici leta za 8,2 %). Ob nizki gospodarski aktivnosti v nekaterih pomembnejših trgovinskih partnericah pa so se prihodki od prodaje na tujem trgu v drugem četrletju glede na prvo četrletje po naši oceni povečali predvsem na trgih zunaj evrskega območja. V drugem četrletju so bili prihodki od prodaje na trgih zunaj evrskega območja medletno višji za 5,7 % (v prvi polovici leta za 5,3 %). V evrskem območju so ostali na medletno podobni ravni, v prvi polovici leta pa so bili medletno nižji za 0,8 %.

Slika 10: Obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti po tehnološki zahtevnosti panog in prihodki od prodaje po geografski usmerjenosti

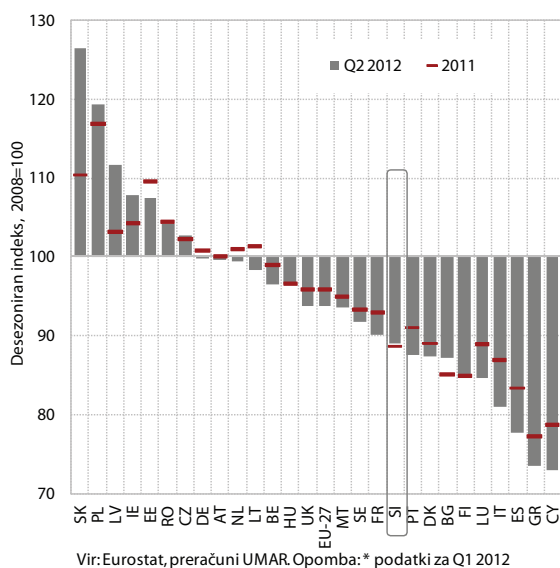
Zaostanek Slovenije za povprečno ravno proizvodnje v EU se je v prvi polovici leta sicer nekoliko zmanjšal, vendar je ostal večji kot v večini držav. Obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti v EU se je tudi v drugem četrletju zmanjšal

⁵ Proizvodnja nizko tehnološko zahtevnih panog je bila v drugem četrletju medletno nižja za 7,2 % (v prvi polovici leta za 3,7 %), proizvodnja srednje nizko tehnološko zahtevnih panog pa za 2,7 % (v prvi polovici leta za 2,0 %).

⁶ Nizko tehnološko zahtevne panoge so leta 2011 na tujih trgih ustvarile 43,5 % vseh prihodkov od prodaje, srednje nizko tehnološko zahtevne panoge pa 59,7 %. Najbolj izvozno usmerjene so tehnološko zahtevnejše panoge, ki so leta 2011 na tujih trgih ustvarile 79,8 % vseh prihodkov od prodaje.

(-0,9 % desež.), večina držav pa je zaostanek za letom 2008 v prvi polovici leta povečala. Višja kot leta 2011 je bila le proizvodnja v nekaterih državah, ki so že presegle ravni iz leta 2008. Slovenija za proizvodnjo iz leta 2008 še vedno zaostaja za več kot desetino, kar je več kot ostale pomembnejše trgovinske partnerice iz evrskega območja (razen Italije). K večjemu zaostanku Slovenije prispevajo predvsem tehnološko manj zahtevne panoge, največ tekstilna in pohištvena industrija, proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas ter proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov. Proizvodnja tehnološko zahtevnejših panog v povprečju dosega ravni iz leta 2008 v Sloveniji in EU, med njimi pa najbolj zaostaja proizvodnja drugih strojev in naprav, ki tudi v EU okreva počasneje kot ostale tehnološko zahtevnejše panoge.

Slika 11: Obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti v državah EU

Vir: Eurostat, preračuni UMAR. Opomba: * podatki za Q1 2012

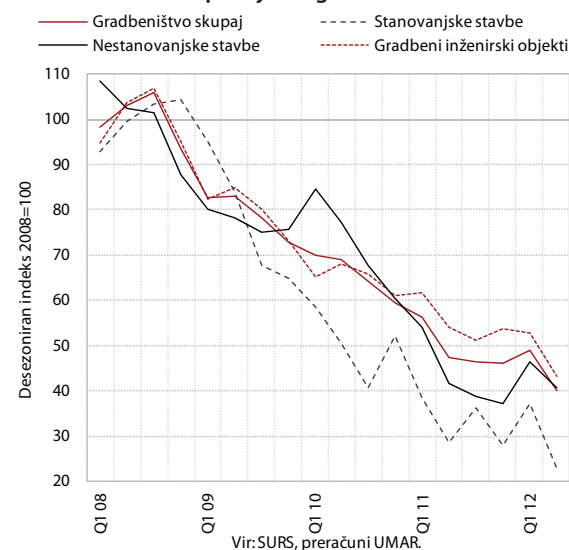
Aktivnost v **gradbeništvu** je v drugem četrtletju ostala na nizki ravni. Vrednost opravljenih gradbenih del se je aprila in maja močno znižala (skupaj za več kot četrtino), junija pa povišala za 6,8 % (desež.). V drugem četrtletju se je aktivnost tako znova znižala in bila za 15,6 % nižja kot v enakem obdobju lani. Potem ko se je gradnja stavb v prvem četrtletju povečala, se je v drugem precej znižala, nadaljevalo pa se je nižanje vrednosti opravljenih del na inženirskih objektih.

Obeti v gradbeništvu ostajajo negotovi. Vrednost novih pogodb v gradbeništvu se je od začetka leta sicer nekoliko povečala, vendar je ostala medletno nižja (v prvi polovici leta za 11,3 %; zaloga pogodb junija za 12,5 %). Padelec je najmanjši pri inženirskih objektih, večji pri nestanovanjskih in največji pri stanovanjskih⁷ stavbah.

⁷ Pri interpretaciji podatka o vrednosti del v stanovanjski gradnji je treba opozoriti, da v te podatke niso vključena manjša podjetja, ki po naših ocenah večji del svoje aktivnosti opravijo v gradnji stanovanjskih stavb.

Na slabe obete za gradnjo stavb kažejo tudi podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih: v prvi polovici leta je bila z izdanimi gradbenimi dovoljenji predvidena za 29,0 % manjša skupna površina stavb kot v enakem obdobju lani. Manj neugodno kažejo podatki poslovnih tendenc, saj se je kazalnik zaupanja v gradbeništvu avgusta povečal. Čeprav je dosegel najvišjo vrednost po letu 2008, je ostal na nizki ravni.

Slika 12: Vrednost opravljenih gradbenih del

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Prihodek v vseh treh **trgovinskih panogah** se je v drugem četrtletju zmanjšal (desež.). Ob manjši prodaji novih avtomobilov⁸ se je nadaljevalo zmanjševanje realnega prihodka v trgovini z motornimi vozili in njihovimi popravili. Po rasti v prejšnjih četrtletjih se je v razmerah nižanja obsega proizvodnje predelovalnih dejavnosti in nadaljnega krčenja gradbene aktivnosti zmanjšal tudi nominalni prihodek v trgovini na debelo. Občutneje se je zmanjšal tudi realni prihodek v trgovini na drobno (-3,8 %). Prihodek v vseh trgovinskih panogah je zaostal tudi za ravno iz enakega obdobja lani.

V trgovini na drobno so se nadaljevala neugodna gibanja v prodaji živil in neživil, precej nižji je bil prihodek tudi v trgovini z motornimi gorivi. Po rasteh od konca leta 2010 se je prodaja motornih goriv v drugem četrtletju zmanjšala, kar je bila po naši oceni posledica manjšega obsega kopenskega prometa in varčevanja prebivalstva. V trgovini z neživili in trgovini z živili so se ob zaostreni situaciji na trgu dela nadaljevala negativna gibanja. V obeh je bil prihodek manjši tudi medletno. Medletno manjši prihodek v trgovini z živili (predvsem nakupi v hipermarketih, marketih, diskontih ...) kaže na nadaljevanje previdnosti potrošnikov pri nakupih, nadaljnjo selitev v cenejše diskontne trgovine in zamenjavo obstoječih znamk proizvajalcev s cenejšimi

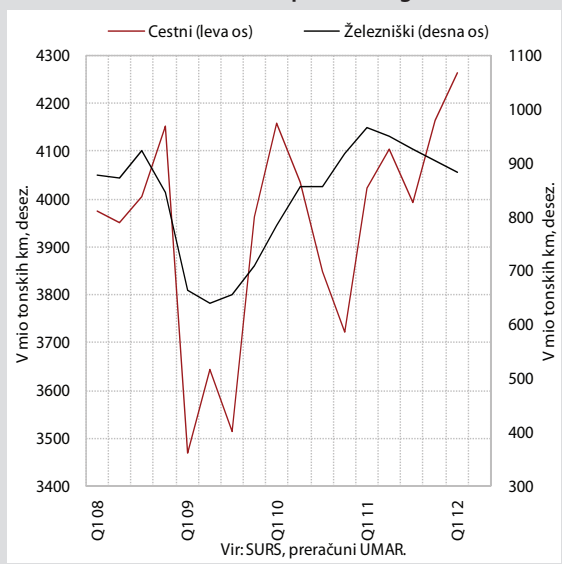
⁸ Število skupnih prvih registracij osebnih motornih vozil je bilo v drugem četrtletju letos za 13,6 % manjše kot v prvem četrtletju lani, od tega fizičnih oseb za 29,2 %, pravnih pa za 3,4 %.

trgovskimi znamkami. Na previdnost potrošnikov pri nakupih kažejo tudi podatki trgovine z neživili, kjer je bil prihodek medletno nižji v vseh sektorjih. Padec je bil največji v specializiranih prodajalnah z računalniškimi in telekomunikacijskimi napravami, knjigami, športno opremo in igračami (-14,1 %), kjer prihodek za ravno iz leta 2008 zaostaja že skoraj za petino. Po rasteh v preteklih letih je bil v drugem četrtletju medletno nižji tudi prihodek v specializiranih prodajalnah s tekstilom, oblačili, obutvijo in usnjenimi izdelki ter v specializiranih

Okvir 2: Obseg cestnega in železniškega blagovnega prometa

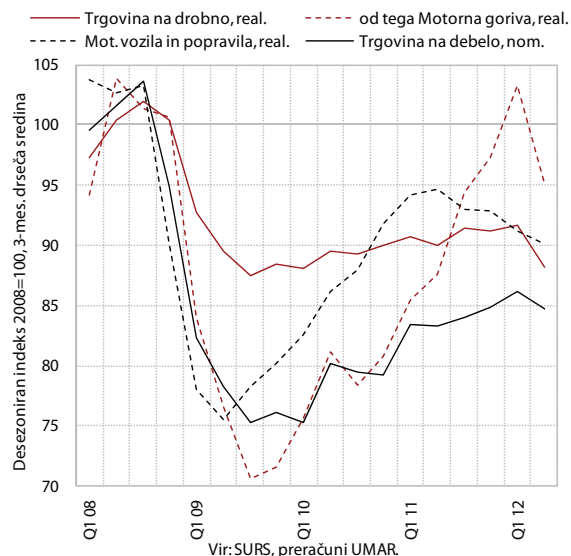
Obseg cestnega blagovnega prometa se je v prvem četrtletju znova povečal, k rasti je največ prispevalo povečanje mednarodnega prevoza. Obseg cestnega blagovnega prometa je z drugim zaporednim povečanjem (2,4 % desez.) prejel presežek povprečni obseg prevozov iz leta 2008. Medletno je bil obseg skupnih prevozov višji za 6,0 %, od tega obseg mednarodnih prevozov za 9,4 %. Med slednjimi so se najbolj, za tretjino, okrepili prevozi, ko je blago pripeljana v Slovenijo (obseg prevozov v notranjem prometu je bil nižji za 16,8 %). Vrednostno je bil uvoz vsega blaga v Slovenijo v prvem četrtletju medletno višji za 2,7 % (za 147 mio EUR), pri čemer je bil uvoz naftnih derivatov, kovinskih izdelkov ter strojev in naprav višji za 19,4 % (za 208 mio EUR). S tem se je struktura uvoženega blaga, ki se v veliki meri prepelje s tovornjaki, spremenila v smeri povečanja specifične teže blaga, kar se pozna tudi pri več prevoženih tonskih kilometrih v mednarodnem prevozu. Obseg prevozov v železniškem blagovnem prometu, ki se je znova zmanjšal (-2,4 % desez.), je bil v prvem četrtletju le 0,4 % višji kot leta 2008 (glede na prvo četrtletje 2011 manjši za 8,7 %), kar je deloma tudi posledica selitve blaga z železnice na ceste.

Slika 13: Cestni in železniški prevoz blaga

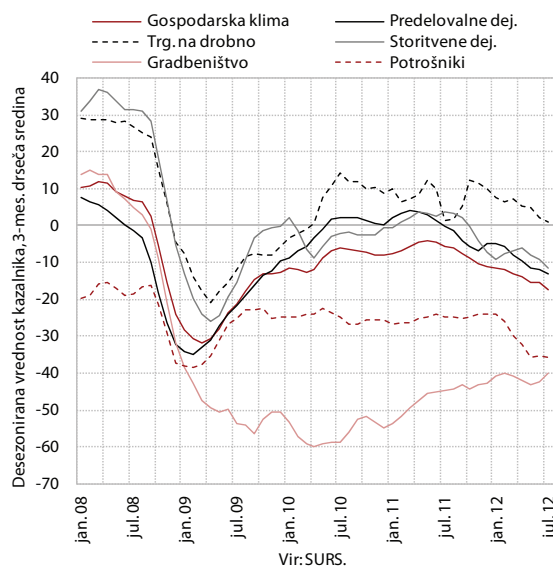
prodajalnah s farmacevtskimi, medicinski, kozmetičnimi in toaletnimi izdelki. Nižji kot pred letom je ostal tudi prihodek v trgovini s pohištvom, gospodinjskimi napravami in gradbenim materialom.

Slika 14: Prihodek v trgovinskih panogah

Vrednost kazalnika **gospodarske klime** se je avgusta znova zmanjšala (desez.). V zadnjih mesecih se je nekoliko poslabšalo razpoloženje v predelovalnih dejavnostih, trgovini na drobno in storitvenih dejavnostih. Nekoliko se je izboljšalo razpoloženje v gradbeništvu, ki skupaj z razpoloženjem potrošnikov ostaja najslabše.

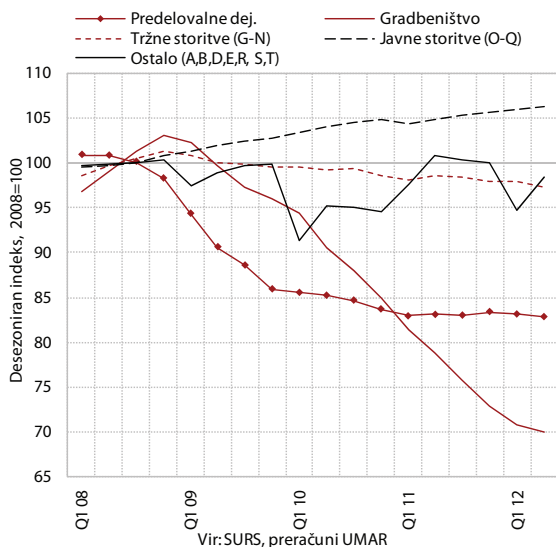
Slika 15: Poslovne tendence

Trg dela

Število **delovno aktivnih** po statističnem registru⁹ se je tudi v drugem četrtletju nekoliko zmanjšalo (-0,4 % desež.). Znova se je njihovo število najbolj zmanjšalo v gradbeništvu, rast pa se je nadaljevala v javnih storitvah (izobraževanje ter zdravstvo in socialno varstvo)¹⁰. Število delovno aktivnih je bilo v drugem četrtletju medletno manjše za 1,2 %, večje je bilo v dejavnostih javnih storitev. Stopnja registrirane brezposelnosti je ostala na marčevski ravni (11,8 % desež.).

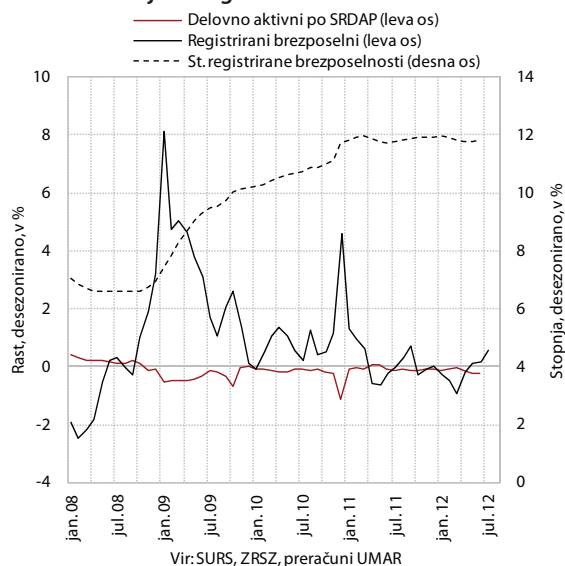
Slika 16: Delovno aktivni po dejavnostih

Število **registriranih brezposelnih** oseb se je v drugem četrtletju nekoliko zmanjšalo (-0,8 % desež.). Medletno je bilo število brezposelnih oseb manjše za 1,8 %. K medletno manjšemu številu brezposelnih prispeva več

črtanj iz evidence brezposelnih zaradi kršitev obveznosti in več vključitev v javna dela¹¹. Nekoliko več je tudi upokojitev in samostojnih odjav iz evidence. Konec julija se je število brezposelnih oseb povečalo za 0,6 % (desež.), na 106.896 oseb. V evidenco brezposelnih se je julija na novo prijavilo 8.790 oseb (2.601 več kot junija), kar je bila predvsem posledica izteka zaposlitev za določen čas (sezonsko gibanje v izobraževanju) in stečaja podjetij (predvsem v gradbeništvu). Celoten odliv iz brezposelnih pa je julija znašal 7.524 oseb oz. 169 več kot junija.

Slika 17: Gibanja na trgu dela

Podatki ankete o delovni sili kažejo na nadaljnje zaostrovanje razmer na trgu dela v drugem četrtletju. Število delovno aktivnih se je zmanjšalo (-1,7 % desež.) in ostalo medletno manjše (-1,9 %). Brezposelnih je bilo 82 tisoč oseb, kar je za 1,3 % (desež.) več kot v prvem četrtletju in 4,0 % več kot v

Tabela 2: Delovno aktivni po področjih dejavnosti

	Število v 1.000				Sprememba števila			
	2011	VI 11	V 12	VI 12	11/10	VI 12/V 12	VI 12/VI 11	I-VI 12/I-VI 11
Predelovalne dejavnosti	184,8	184,6	184,2	183,8	-3.725	-415	-835	-39
Gradbeništvo	67,8	69,4	61,8	61,4	-10.709	-449	-8.072	-8409
Tržne storitve	342,2	344,1	339,7	339,5	-3.400	-164	-4.605	-2358
- od tega Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	109,7	110,1	108,3	108,3	-2.078	46	-1.795	-1363
Javne storitve	170,2	170,6	172,8	172,6	1.406	-266	1.996	2465
Dej. javne uprave in obrambe, dej. obvezne socialne varnosti	51,4	51,6	51,2	51,2	-661	-29	-445	-366
Izobraževanje	64,7	64,7	66,1	65,7	1.145	-314	1.083	1247
Zdravstvo in socialno varstvo	54,1	54,3	55,6	55,7	922	77	1.358	1585
Drugo	59,0	60,4	58,4	58,4	5.355	53	-1.996	-2180

Vir: SURS, preračuni UMAR.

⁹ To so zaposlene in samozaposlene osebe brez samozaposlenih kmetov.

¹⁰ Več kot v prvem četrtletju (3,8 % desež.) je bilo tudi delovno aktivnih v dejavnostih ostalo (A, B, D, E, R, S, T), ki zaposlujejo 10,5 % vseh delovno aktivnih.

¹¹ V prvi polovici leta je bilo črtanj iz evidence brezposelnih zaradi kršitev obveznosti za 83,8 % oz. 4576 oseb več kot v enakem obdobju lani, vključitev v javna dela pa za 115,1 % oz. 1177 oseb.

Tabela 3: Kazalniki gibanj na trgu dela

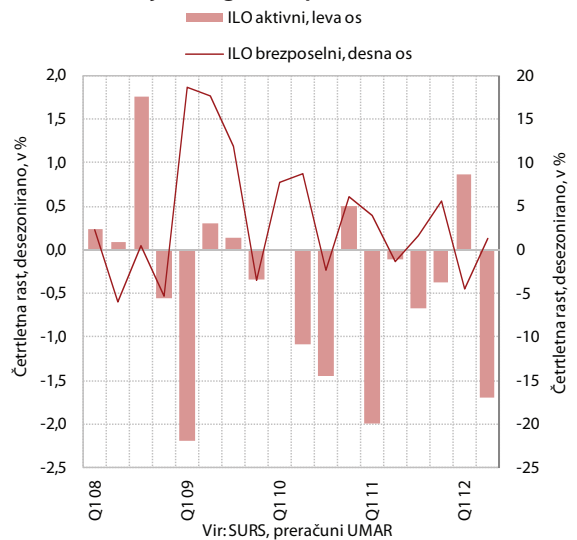
v %	2011	VI 12/ V 12	VI 12/ VI 11	I-VI 12/ I-VI 11
Aktivno prebivalstvo	-0,1	-0,2	-1,6	-1,3
Formalno delovno aktivni	-1,3	-0,2	-1,5	-1,0
Zaposlene osebe	-2,4	-0,1	-1,4	-1,1
Registrirani brezposelni	10,1	1,2	-0,6	-1,3
Povprečna nominalna bruto plača	2,0	-0,5 ¹	-1,3	1,0
- zasebni sektor	2,6	-0,3 ¹	-0,9	1,0
- javni sektor	1,0	-2,7 ¹	-2,2	0,7
- v tem sektor država	0,0	-3,0 ¹	-3,4	-0,9
	2011	VI 11	V 12	VI 12
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %), desezonirano	11,8	11,7	11,8	11,8
Povprečna nominalna bruto plača (v EUR)	1.524,7	1.520,92	1.535,93	1.501,40
- zasebni sektor (v EUR)	1.388,7	1.378,59	1.396,65	1.366,71
- javni sektor (v EUR)	1.778,5	1.788,09	1.790,07	1.747,89
- v tem sektor država (v EUR)	1.801,3	1.815,16	1.808,67	1.752,71

Vir: ZRSZ, SURS, preračuni UMAR.
 Opomba: ¹ desezonirani podatki.

enakem obdobju lani. V primerjavi s prvim četrtletjem se je nekoliko povečala tudi desezonirana stopnja anketne brezposelnosti, na 8,5 % (po originalnih podatkih je znašala 8,2 %).

Povprečna **bruto plača** na zaposlenega se je v drugem četrtletju znižala (-0,2 % desez.) zlasti zaradi junijskega znižanja plač v javnem sektorju ob uveljavitvi ZUJF. Zaradi uveljavitve ZUJF se je junijska bruto plača v javnem sektorju¹² znižala¹³ za 2,7 % (desez.), v sektorju država

pa za 3,0 % (desez.)¹⁴. Plače vseh javnih uslužbencev so se junija linearno znižale za 8,0 %, hkrati pa so dobili izplačani preostali dve četrtini sredstev za odpravo plačnih nesorazmerij. Višina teh se med dejavnostmi razlikuje, zato je bilo različno tudi znižanje plač (največje v izobraževanju, najmanjše v zdravstvu in socialnem varstvu). V drugem četrtletju se je bruto plača javnega sektorja znižala za 1,1 % (desez.), medletno pa je bila nižja za 0,2 % (sektor država -1,2 % oz. -1,6 %). Od sredine leta 2010 se umirja tudi rast plač v zasebnem sektorju, ki so v drugem četrtletju ostale nespremenjene (-0,1 % desez.), medletno pa so bile za 0,5 % višje. Močno se je upočasnila tudi medletna rast skupne bruto plače (na 0,3 % v drugem četrtletju).

Slika 18: Gibanja na trgu dela po Anketi o delovni sili

Tabela 4: Plače po področjih dejavnosti

	Bruto plača na zap., v EUR		Sprememba, v %			
	2011	VI 2012	2011/ 2010	VI 12/ V 12	VI 12/ VI 11	I-VI 12/ I-VI 11
Dejavnosti zasebnega sektorja (A-N;R-S)	1.451,57	1.434,17	2,6	-1,9	-0,6	1,6
Industrija (B-E)	1.408,91	1.410,95	3,6	-2,0	1,1	2,2
- v tem predelovalne dejavnosti	1.362,79	1.359,13	3,9	-2,3	1,0	3,0
Gradbeništvo	1.235,95	1.186,25	2,0	-3,1	-6,6	-1,5
Tradicionalne storitve (G-I)	1.349,67	1.334,89	2,7	-1,3	-0,6	1,5
Ostale tržne storitve (J-N;R-S)	1.718,65	1.676,01	0,7	-2,1	-1,3	0,4
Dejavnosti javnih storitev (O-Q)	1.750,03	1.703,31	0,0	-3,1	-3,4	-1,0
- Dejavnost javne uprave in obrambe, dej.obvezne soc.varnosti	1.784,27	1.739,05	0,3	-3,0	-3,5	-0,8
- Izobraževanje	1.733,58	1.669,02	0,2	-4,4	-4,6	-1,3
- Zdravstvo in socialno varstvo	1.735,19	1.710,35	-0,7	-1,7	-1,6	-0,7

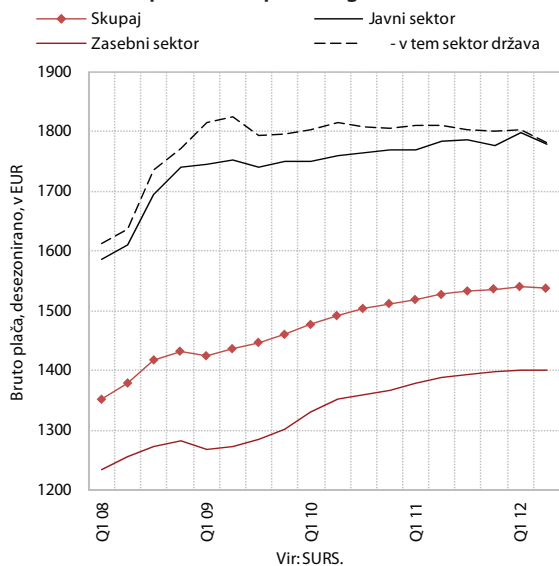
Vir: SURS, preračuni UMAR.

¹² Od junija 2012 komentiramo podatke o plačah v zasebnem in javnem sektorju (v tem zlasti sektor država), v dejavnostih zasebnega sektorja in dejavnostih javnih storitev pa le izjemoma; za več glej EO 06/12, Izbrane teme – Spremljanje plač in prejemnikov plač v javnem in zasebnem sektorju.

¹³ Po originalnih podatkih so se plače znižale v vseh dejavnostih, razen v oskrbi z električno energijo, plinom in paro ter poslovanju z nepremičninami.

¹⁴ V javnih družbah je bilo znižanje plač precej manjše (-0,3 % desez.).

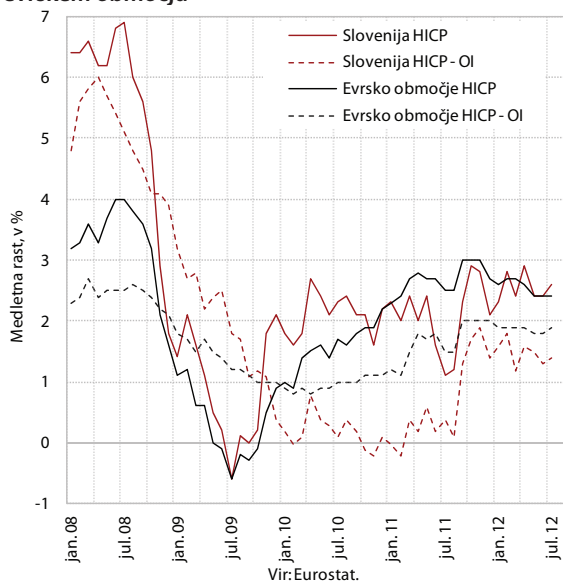
Slika 19: Bruto plača na zaposlenega

Cene

Cene življenjskih potrebščin so se po julijski deflaciji avgusta povečale za 0,7 %, v osmih mesecih pa so se povišale za 1,8 %. Medletna rast cen se je avgusta zvišala na 2,9 %, predvsem zaradi višjih cen hrane in energentov. V evrskem območju je bila po prvih podatkih Eurostata avgustovska inflacija 2,6–odstotna.

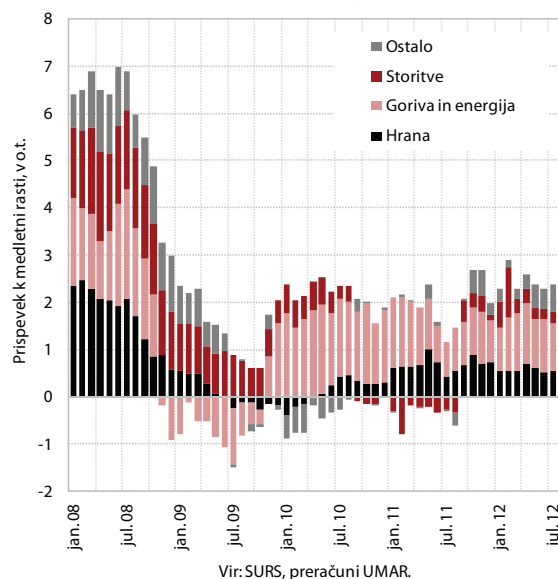
Slika 20: Dejanska in osnovna inflacija v Sloveniji in evrskem območju

Cene življenjskih potrebščin so se julija pričakovano znižale, v sedmih mesecih pa je bila inflacija zaznamovana s cenami hrane in tekočih goriv. Julijsko deflacijo (-1,0 %) so zaznamovala predvsem močna sezonska znižanja

cen obleke in obutve (prispevek 1,3 o. t.). Zaradi dviga trošarin na tobačne izdelke pa so se zvišale cene tobačnih izdelkov, povišale so se tudi premije za dopolnilno zdravstveno zavarovanje. V sedmih mesecih je bila rast cen življenjskih potrebščin medletno višja (1,1 %, v enakem obdobju lani 0,7 %), kar je posledica nekoliko nižje rasti cen blaga in storitev. Rast je bila v prvih sedmih mesecih zaznamovana predvsem z višjimi cenami hrane (prispevek 0,5 o. t.), storitev in tekočih goriv. Slednja so k skupni rasti cen v letu 2012 prispevala že okoli 0,6 o. t. Dolgoročneje gibanje inflacije ostaja zaznamovano s šibko gospodarsko aktivnostjo. Zaostrene razmere v domačem gospodarstvu in odsotnost večjih cenovnih šokov iz mednarodnega okolja vplivajo na nadaljnjo nizko medletno osnovno inflacijo, ki se giblje okoli 1,4 %.

Slika 21: Struktura medletne inflacije

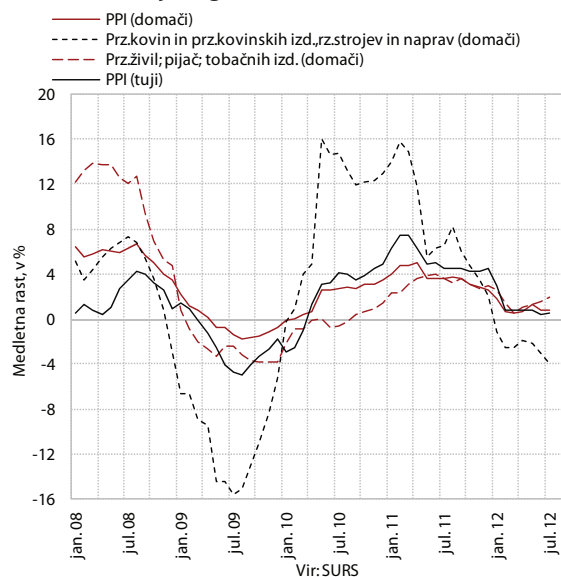
Rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih in uvoznih cen ostaja nizka. Medletna rast cen, ki jih dosejajo domači proizvajalci na domačem trgu je bila julija 0,9 % in je bila predvsem posledica medletno nižjih cen v proizvodnji kovin in kovinskih izdelkov (-3,8 %). Četrty mesec zapored je bila rast cen v proizvodnji živil nizka (2,0 %). Podobna dinamika cenovnih gibanj industrijskih proizvodov je značilna tudi za tujy trg, kjer so bile cene medletno višje za 0,6 %. Nizke medletne rasti cen so na domačem in tujih trgih še naprej posledica skromne gospodarske aktivnosti, šibkega povpraševanja in odsotnosti cenovnih šokov iz mednarodnega okolja. Umirjeno gibanje cen je značilno tudi za industrijske proizvode v evrskem območju, kar se odraža na gibanju uvoznih cen. Junija se je medletna rast uvoznih cen v primerjavi z majem znižala za 0,9 o. t. na 0,3 %.

Junija se je **cenovna konkurenčnost** gospodarstva znova izboljšala, medletno izboljšanje pa je bilo kljub relativno ugodnejšim mesečnim gibanjem med nižjimi v evrskem območju. Realni efektivni tečaj, deflacioniran z relativnimi

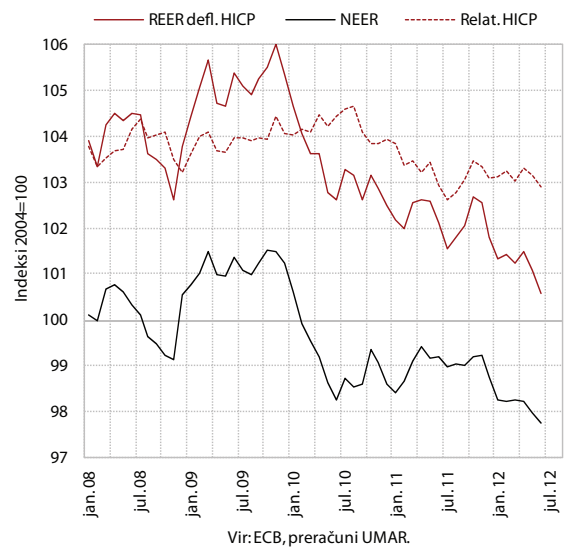
Tabela 5: Razčlenitev HICP na podskupine - julij 2012

	Slovenija			Evrsko območje		
	kumulativa %	utež %	prispevek v o.t.	kumulativa %	utež %	prispevek v o.t.
Skupaj HICP	1,4	100,0	1,4	0,8	100,0	0,8
Blago	1,0	66,0	0,7	-0,2	58,5	-0,1
Predelana hrana, alkohol, tobak in tobaki izdelki	3,0	15,4	0,5	1,3	11,9	0,2
Nepredelana hrana	6,7	7,3	0,5	2,0	7,2	0,1
Ne-energetsko industrijsko blago	-3,5	28,8	-1,0	-2,8	28,5	-0,8
Ne-energetsko industrijsko blago, trajne dobrine	-1,1	10,6	-0,1	-0,5	9,0	0,0
Ne-energetsko industrijsko blago, netrajne dobrine	1,4	8,8	0,1	1,2	8,2	0,1
Ne-energetsko industrijsko blago, poltrajne dobrine	-10,0	9,4	-0,9	-6,8	11,2	-0,8
Energija	4,5	14,5	0,7	4,2	11,0	0,5
Električna energija	4,2	2,7	0,1	5,1	2,6	0,1
Plin	4,5	1,1	0,1	4,5	1,8	0,1
Tekoča goriva	1,6	1,7	0,0	1,5	0,9	0,0
Trda goriva	-1,1	0,9	0,0	0,8	0,1	0,0
Daljinska energija	9,6	0,9	0,1	3,0	0,7	0,0
Goriva in maziva	5,4	7,2	0,4	4,3	4,9	0,2
Storitve	2,2	34,0	0,7	1,7	41,5	0,7
Storitve - stanovanje	0,1	3,0	0,0	1,5	10,1	0,2
Storitve - transport	1,7	5,9	0,1	3,6	6,5	0,2
Storitve - komunikacije	0,6	3,5	0,0	-2,3	3,1	-0,1
Storitve - rekreacija, popravila, osebna nega	4,3	13,5	0,6	2,4	14,5	0,3
Storitve - ostale storitve	1,0	8,1	0,1	1,1	7,3	0,1
HICP brez energije in nepredelane hrane	0,3	78,2	0,2	0,0	81,8	0,0

 Vir: Eurostat, preračuni UMAR.
 Opomba: Klasifikacija ECB.

Slika 22: Gibanje cen industrijskih proizvodov na domačem in tujih trgih

HICP, se je junija znižal (mesečno za 0,5 %, medletno pa za 1,5 %). Medletno izboljšanje cenovne konkurenčnosti je bilo posledica nižjega tečaja evra, na mesečno izboljšanje pa so vplivale tudi nižje relativne cene življenjskih

Slika 23: Realni efektivni tečaj, deflaciran s HICP

potrebčin¹⁵. Slovenija je bila junija in v prvem polletju med članicami evrskega območja z relativno nižjim medletnim izboljšanjem cenovne konkurenčnosti, saj so bili učinki nižjega tečaja evra zaradi geografske strukture

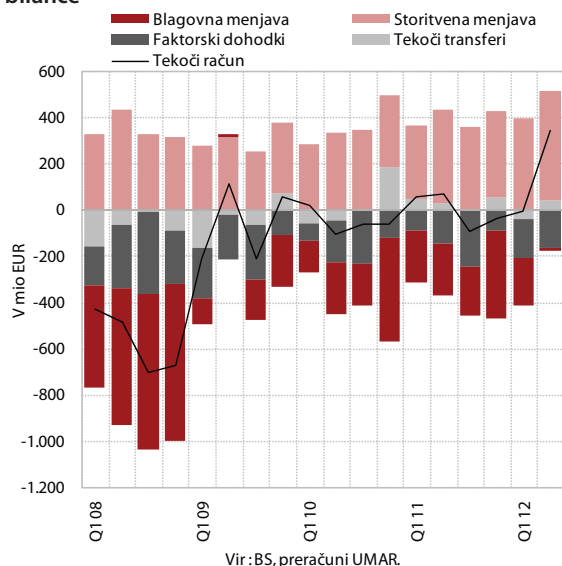
¹⁵ Slovenske cene v primerjavi s cenami trgovinskih partneric.

naše zunanje menjave relativno manjši¹⁶. Primerjave letošnjih mesečnih gibanj pa kažejo nekoliko ugodnejšo sliko zaradi padca relativnih cen, ki so se v večini preostalih članic povečale¹⁷.

Plačilna bilanca

Saldo tekočega računa plačilne bilance je v drugem četrtletju beležil največji presežek po letu 1996. Saldo tekočega računa plačilne bilance, ki je tudi junija beležil presežek (171,3 mio EUR), je v drugem četrtletju beležil presežek v višini 344,9 mio EUR (v enakem obdobju lani 72,8 mio EUR). Na višji medletni presežek v tekočih transakcijah je večinoma vplival izboljšani saldo v menjavi s tujino. Primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov je bil nekoliko višji, bilanca tekočih transferjev se je izboljšala.

Slika 24: Komponente salda tekočega računa plačilne bilance

Ob nadaljnjem krčenju domačega trošenja in šibkem povpraševanju tujine je bil presežek **salda menjave s tujino** v drugem četrtletju medletno višji (458,5 mio EUR). Blagovni primanjkljaj je bil medletno nižji (13,4 mio EUR, v enakem obdobju lani 219,1 mio EUR) predvsem zaradi količinskih dejavnikov (večji padec uvoza od izvoza), poslabšali pa so se pogoji menjave. Pogoji menjave se poslabšujejo od začetka leta 2010 in znižujejo kupno moč izvoza oz. realno vrednost izvoznih dohodkov. V drugem četrtletju so bile izvozne cene medletno višje za 1,3 %, uvozne pa za 2,4 %,

¹⁶ Delež blagovne menjave Slovenije z evrskim območjem je nadpovprečno velik, učinki padca evra na nominalni efektivni tečaj pa posledično nižji in nasprotno: ko se evro krepi, so tudi učinki na gibanje nominalnega efektivnega tečaja Slovenije relativno manjši.

¹⁷ V primerjavi z majem je bila Slovenija junija v skupini članic evrskega območja z relativno večjim izboljšanjem cenovne konkurenčnosti, v primerjavi z decembrom lani pa v skupini članic s povprečnim izboljšanjem.

Tabela 6: Plačilna bilanca

I-VI 12, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-VI 11
Tekoče transakcije	14.248,3	13.909,1	339,1	128,3
-Blagovna menjava (FOB)	10.841,0	11.055,7	-214,6	-446,3
-Storitve	2.358,2	1.484,6	873,6	714,9
-Dohodki od dela in kapitala	364,6	699,4	-334,8	-228,5
-Tekoči transferi	684,5	669,5	15,0	88,2
Kapitalski in finančni račun	2.767,9	-2.903,8	-135,9	-195,9
-Kapitalski račun	143,9	-112,2	31,7	-12,3
-Kapitalski transferi	142,9	-111,6	31,3	-10,1
-Patenti, licence	1,0	-0,6	0,4	-2,2
-Finančni račun	2.623,9	-2.791,5	-167,6	-183,6
-Neposredne naložbe	169,7	88,1	257,8	231,3
-Naložbe v vrednostne papirje	110,0	-832,3	-722,3	2.292,6
-Finančni derivativi	23,8	-53,4	-29,5	-94,3
-Ostale naložbe	2.287,5	-1.993,9	293,6	-2.634,0
-Terjatve	36,3	-1.554,8	-1.518,5	-1.683,8
-Obveznosti	2.251,2	-439,1	1.812,1	-950,2
-Mednarodne denarne rezerve	32,9	0,0	32,9	20,7
Statistična napaka	0,0	-203,3	-203,3	67,6

Vir: BS. Opomba: ¹Negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

pogoji menjave pa so se poslabšali za 1,1 %. Presežek v **storitveni menjavi** (471,8 mio EUR) je bil medletno višji predvsem zaradi višjega presežka v menjavi potovanj, poleg višjih prihodkov od potovanj je bila nižja vrednost potovanj domačega prebivalstva v tujino. Medletno je bil višji tudi presežek v menjavi transporta, primanjkljaj v skupini ostalih storitev pa je bil nižji (višji izvoz patentov, licenc in avtorskih pravic).

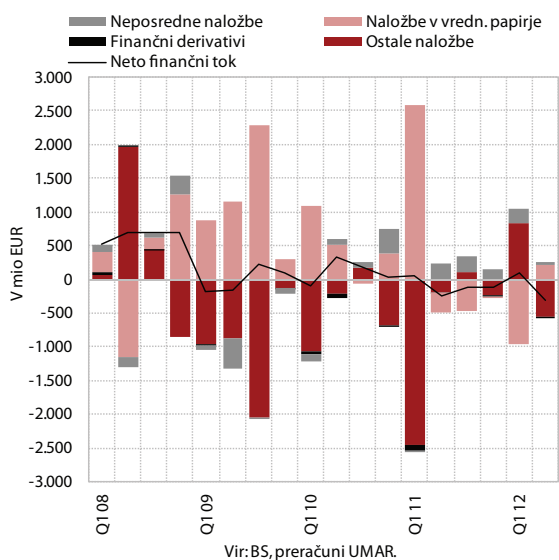
Primanjkljaj v **bilanci faktorskih dohodkov** je bil v drugem četrtletju medletno znova višji, **bilanca tekočih transferov** pa se je izboljšala. K medletno višjemu primanjkljaju v bilanci faktorskih dohodkov (161,7 mio EUR oz. 18,4 mio EUR več kot v enakem obdobju lani) je prispeval predvsem višji odliv dividend in razdeljenega dobička tujih investitorjev v Sloveniji. Nižji so bili tudi neto dohodki od naložb v lastniške vrednostne papirje, zlasti prejemi domačih podjetij in prebivalstva. Skupna neto plačila obresti so bila v drugem četrtletju medletno nekoliko nižja. Nižja so bila neto plačila obresti državnega sektorja in poslovnih bank (odplačila tujih posojil). **Saldo tekočih transferov** je v drugem četrtletju beležil presežek v višini 48,1 mio EUR (v enakem obdobju lani 36,3 mio EUR) predvsem zaradi večjega črpanja sredstev iz proračuna EU. V primerjavi z enakim obdobjem lani je bilo prejetih več sredstev iz strukturnih skladov in sredstev za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike.

Finančne transakcije s tujino¹⁸ so bile v drugem četrtletju neto odlivne predvsem zaradi odplačil poslovnih bank.

¹⁸ Brez mednarodnih deviznih rezerv in statistične napake.

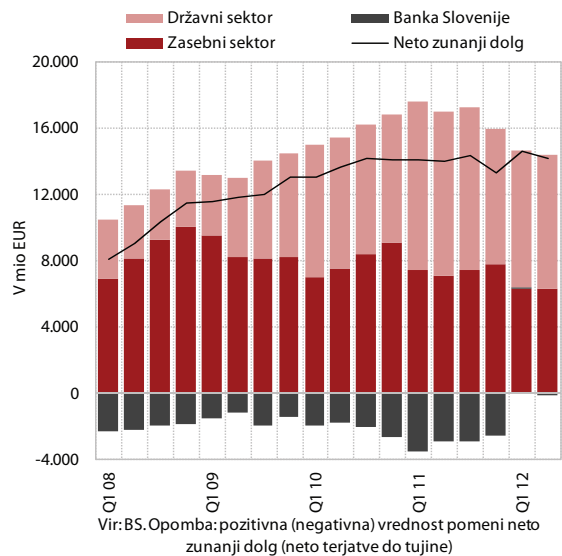
Neto odliv finančnih transakcij v tujino je bil 305,4 mio EUR (v enakem obdobju lani 250,9 mio EUR). *Ostale naložbe* so bile v drugem četrtletju neto odlivne v višini 548,1 mio EUR (v enakem obdobju lani 177,0 mio EUR). Tokovi kratkoročnih komercialnih kreditov so bili šibki, kar je povezano z upadom blagovne menjave. Poslovne banke so še naprej odplačevale tuja dolgoročna posojila, znižale so se tudi vloge nerezidentov v slovenskih bankah. *Neposredne naložbe* so bile neto prilivne v višini 40,1 mio EUR (v enakem obdobju lani 240,3 mio EUR). Tokovi lastniškega kapitala so ostali šibki, pri domačih in tujih vlagateljih je prevladovalo znotrajpodjetniško kreditiranje. *Naložbe v vrednostne papirje* so bile v drugem četrtletju neto prilivne v višini 212,6 mio EUR, večino transakcij pa je realiziral državni sektor, ki je v prvem četrtletju odplačal glavnico obveznice RS64 (1 mrd EUR). Tuji vlagatelji so kupili instrumente denarnega trga v vrednosti 226,2 mio EUR.

Slika 25: Finančne transakcije plačilne bilance po instrumentih

Neto zunanji dolg Slovenije je konec junija znašal 14,2 mrd EUR (39,9 % ocenjenega BDP) in bil za 0,9 mrd EUR višji kot decembra 2011. *Bruto zunanji dolg* je dosegel 40,7 mrd EUR (114,1 % BDP) oz. 0,4 mrd EUR več kot decembra lani. K rasti je največ prispevalo zadolževanje BS pri Evrosistemu z operacijami dolgoročnega refinanciranja. S tako pridobljenimi sredstvi so poslovne banke odplačale del zunanjega dolga. Zaradi odplačil kratkoročnih komercialnih kreditov se je znižal tudi bruto zunanji dolg ostalih sektorjev, med katerimi prevladujejo podjetja. Zadolževanje državnega sektorja je bilo skromno. *Bruto dolžniške terjatve* so konec junija dosegle 26,4 mrd EUR (74,2 % ocenjenega BDP) oz. 0,5 mrd EUR manj kot konec lanskega leta. Znižanje bruto terjatev do tujine je bilo predvsem posledica manjšega kratkoročnega komercialnega kreditiranja podjetij v tujini.

Slika 26: Neto zunanji dolg Slovenije

Finančni trgi

Domači nebančni sektorji so v zadnjih dveh mesecih izraziteje zmanjševali obseg kreditov najetih pri domačih bankah. Julija se je obseg kreditov znižal za 175 mio EUR. Še naprej se najhitreje zmanjšuje obseg kreditov podjetjem in NFI, postopoma pa se znižuje tudi obseg kreditov gospodinjstev. Nekoliko se je povečal le obseg kreditov državi, ki se večinoma lahko financira le še pri domačih bankah. Obseg kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem se je v sedmih mesecih znižal za 240 mio EUR, v enakem obdobju lani se je povečal za 25 mio EUR. Banke se še vedno razdolžujejo v tujini, zaradi kapitalne krepitve NLB je močno upadel tudi obseg vlog države, vloge gospodinjstev pa so se nekoliko povečale.

Julija je bil upad kreditov **gospodinjstvom** z 20 mio EUR podoben junijskemu. Znižuje se obseg potrošniških kreditov in kreditov za ostale namene. Obseg stanovanjskih kreditov pa se še naprej skromno povečuje. V sedmih mesecih se je obseg kreditov gospodinjstev znižal že za več kot 110 mio EUR, v enakem obdobju lani pa se je zvišal za 225 mio EUR.

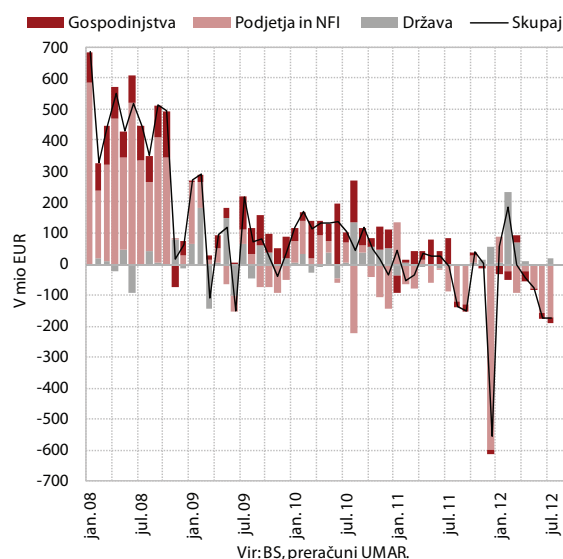
Znižanje obsega kreditov **podjetjem in NFI** je bilo julija s 172 mio EUR največje letos. Znižanje je bilo v veliki meri posledica razdolževanja podjetij, razdolževanje NFI se je tokrat okrepilo. Obseg kreditov podjetjem in NFI se je v sedmih mesecih znižal za 451,3 mio EUR, kar je 3,2-krat več kot v enakem obdobju lani. Slabe razmere v slovenskem gospodarstvu se odražajo v omejenem dostopu podjetij do tujih virov financiranja. Podjetja in NFI že tretji mesec zapored odplačujejo kredite, najete v tujini. Junijska neto odplačila so bila z 58,5 mio EUR najvišja letos in v veliki meri posledica odplačevanja kratkoročnih kreditov, neto odplačila dolgoročnih kreditov so bila precej nižja.

Tabela 7: Kazalniki finančnih trgov

Kreditni domači bank nebančnemu sektorju in varčevanje prebivalstva	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalna rast, v %		
	31. XII 11	31. VII 12	31. VII 12/ 30. VI 12	31. VII 12/ 31. XII 11	31. VII 12/ 31. VII 11
Kreditni skupaj	32.733,9	32.493,30	-0,5	-0,7	-3,1
Kreditni podjetjem in DFO	22.065,5	21.614,29	-0,8	-2,0	-5,6
Kreditni državi	1.214,9	1.538,02	1,2	26,6	34,8
Kreditni gospodinjstvom	9.453,4	9.341,00	-0,2	-1,2	-1,7
Potrošniški	2.723,0	2.588,11	-0,7	-5,0	-7,1
Stanovanjski	5.163,6	5.248,69	0,3	1,6	1,7
Ostalo	1.566,9	1.504,19	-1,2	-4,0	-3,6
Bančne vloge gospodinjstev skupaj	15.097,2	15.223,77	0,1	0,8	0,5
Čez noč	6.440,8	6.652,51	0,9	3,3	3,5
Kratkoročno vezane	4.127,7	4.008,57	-0,8	-2,9	-6,4
Dolgoročno vezane	4.521,1	4.555,29	-0,4	0,8	2,9
Vloge na odpoklic	7,6	7,41	-3,8	-2,2	9,9
Vzajemni skladi	1.810,6	1.842,91	2,0	1,8	-6,8
Bančne vloge države skupaj	2.848,9	2.226,57	-16,6	-21,8	-29,1
Čez noč	139,7	147,80	-80,9	5,8	35,4
Kratkoročno vezane	694,5	442,96	54,9	-36,2	-57,7
Dolgoročno vezane	2.013,3	1.633,42	1,7	-18,9	-17,5
Vloge na odpoklic	1,4	2,38	28,2	68,3	0,6

Vir: Bilten BS, ATVP, preračuni UMAR.

Slika 27: Prirast kreditov gospodinjstvom, podjetjem in NFI ter državi

Podjetja in NFI so se v prvi polovici letošnjega leta v tujini neto razdolžila za 83,5 mio EUR, v enakem obdobju lani so se zadolžila za okoli 70 mio EUR. Razlike med domačimi in tujimi obrestnimi merami za kredite podjetjem in NFI so se julija po stagnaciji v zadnjih mesecih povečale na okrog 230 b. t.

Banke se od julija lani v tujini razdolžujejo. Junija so banke neto odplačevale kredite in vloge ter obveznice (skupaj

več kot 210 mio EUR). V prvi polovici leta so bančna neto odplačila tujih obveznosti znašala 1,7 mrd EUR, kar je za skoraj polovico več kot v enakem obdobju lani. Dostop bank do dolgoročnih tujih virov financiranja je ostal zaostren. Banke občasno uspejo iz tujine pridobiti le še kratkoročne vire financiranja (kratkoročne kredite in vloge). Ob nadaljnjem zniževanju bonitetnih ocen Sloveniji in slovenskim bankam se je bankam dostopnost do tujih virov financiranja še bolj omejila.

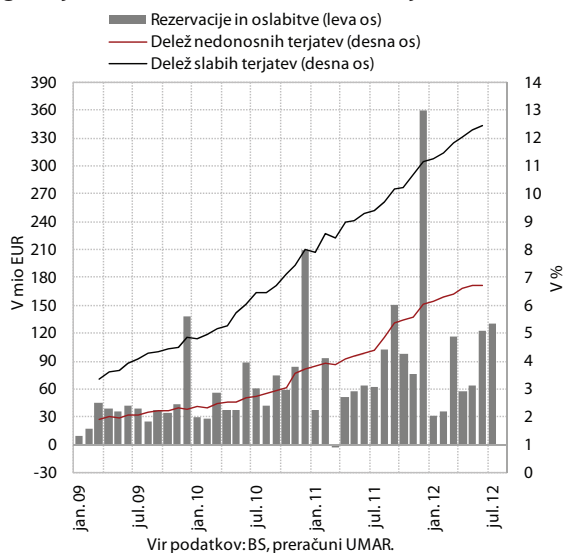
Obseg vlog države v domačih bankah se je julija znižal za več kot 440 mio EUR, obseg vlog gospodinjstev pa se je nekoliko povečal. Pomemben del vlog je država porabila za kapitalsko krepitev NLB, ki ji je odobrila za 320 mio EUR hibridnega posojila, ki se upošteva v izračun količnika najkvalitetnejšega kapitala Core Tier 1. Obseg vlog države se je v sedmih mesecih znižal za več kot 620 mio EUR. Obseg vlog gospodinjstev v banke je v drugem četrtletju pretežno upadal, julija pa se je nekoliko povečal (za 8 mio EUR). Ročnostna struktura vlog je bila precej neugodna, saj so se povečale le vloge čez noč. Obseg vlog gospodinjstev se je v sedmih mesecih povečal le za 126,6 mio EUR, kar je za skoraj 60 % manj kot leto prej. K takšnemu upadu je po naši oceni precej prispevalo tudi manjše izplačilo regresov v javni upravi.

Poslabšanje kakovosti bančne aktive se je junija nadaljevalo. Obseg slabih terjatev se je povečal za več kot 50 mio EUR izključno zaradi prirasta obsega terjatev, razvrščenih v C bonitetni razred. Obseg nedonosnih¹⁹

¹⁹ Nedonosne terjatve so terjatve razvrščene v bonitetna razreda D in E.

terjatev se je tokrat malenkost znižal. Obseg slabih terjatev²⁰ je ob koncu prve polovice leta dosegel 6,3 mrd EUR, kar je za dobrih 730 mio EUR več kot ob koncu leta 2011, prirast pa je za okoli 100 mio EUR višji kot v enakem obdobju lani. Ob nadaljnjem slabšanju kakovosti bančne aktive banke še naprej oblikujejo tudi dodatne oslabitve in rezervacije, ki so julija znašale skoraj 130 mio EUR, v sedmih mesecih pa več kot 550 mio EUR, kar je za 55 % več kot v enakem obdobju lani.

Slika 28: Oblikovanje dodatnih rezervacij in oslabitev ter gibanje deleža nedonosnih in slabih terjatev

Javne finance

V sedmih mesecih je bilo iz **davkov in prispevkov za socialno varnost**²¹ vplačanih 7,7 mrd EUR prihodkov, kar je za 0,9 % manj kot v enakem obdobju lani. Medletno nižji so bili prihodki od davka na dohodek pravnih oseb (prispevek 1,0 o. t.), davka na dodano vrednost (0,8 o. t.) in dohodnine (0,6 o. t.). Višji kot v enakem obdobju lani pa so bili prihodki od prispevkov za socialno varnost in trošarin (vsak po 0,8 o. t.)²². Prispevki za socialno varnost so ob nespremenjenih prispevnih stopnjah sledili gibanju mase plač in bili medletno večji za 2,2 %. K skupni rasti prihodkov od trošarin (7,5 %) so največ prispevali prihodki od trošarin na energente (6,1 o. t.) zaradi večjih prodanih količin glavnih energentov²³. Medletna rast

²⁰ Slabe terjatve so nedonosne terjatve in terjatve razvrščene v C bonitetni razred.

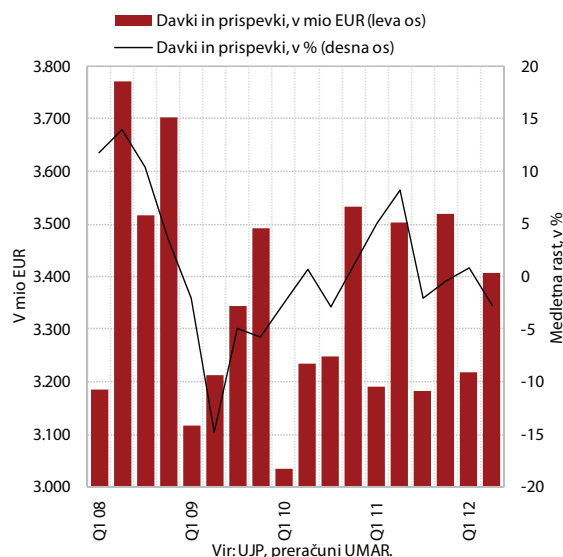
²¹ Obdelava Poročila o razporejenih javnofinančnih prihodkih in kritju v obdobju januar–julij 2012, Uprava za javne prihodke.

²² Podatek za trošarine je popravljen za časovno usklajevanje vplačil trošarin.

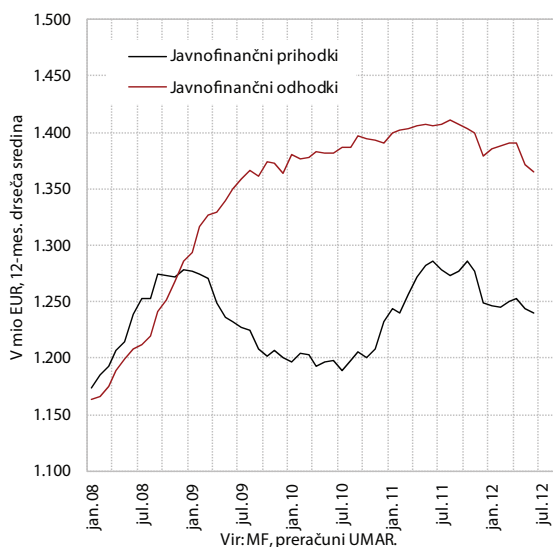
²³ V obdobju januar–junij 2012 so bile količine prodanih glavnih vrst mineralnih olj višje za 7,6 % (D-2 za 14,6 %, vendar s tendenco upadanja iz meseca v mesec), količine tobaka in tobakičnih izdelkov so bile medletno manjše za 2,9 %, količine prodanega alkohola in alkoholnih izdelkov pa za 6,1 %.

prilivov trošarin na alkohol in alkoholne izdelke ter tobak in tobačne izdelke je bila skromna kljub povečanju trošarinskih dajatev²⁴ (alkohol in alkoholni izdelki 3,5 %, cigarete in tobačni izdelki 3,9 %), kar kaže na nadaljnje upadanje prodanih količin teh proizvodov. Prihodki davka od dohodka pravnih oseb so bili v sedmih mesecih medletno manjši (-19,0 %) zaradi poračunov, ki so bili opravljeni po poslovnih rezultatih za leto 2011, nižje kot lani so določene tudi letošnje mesečne akontacije tega davka. Julija so bili medletno za skoraj četrtno nižji prilivi dohodnine predvsem zaradi poračunov dohodnine po dohodninskih odločbah za lani, ki so julija prilivi od dohodnine zmanjšali za 131 mio EUR. Julija so bili znova

Slika 29: Davki in prispevki za socialno varnost

Slika 30: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

²⁴ Aprila so se povečale trošarinske dajatve na alkohol in alkoholne izdelke, aprila in julija pa na tobak in tobačne izdelke.

Tabela 8: Davki in prispevki za socialno varnost

	V mio EUR	Rast v %		Struktura v %	
		I-VII 12	VII 12/VII 11	I-VII 12/I-VII 11	I-VII 11
Javnofinančni prihodki - skupaj	7.666,0	-0,1	-0,9	100,0	100,0
-Davek na dohodek pravnih oseb	331,8	-3,0	-19,0	5,3	4,3
-Dohodnina	1.111,7	-24,6	-4,1	15,0	14,5
-Davek na dodano vrednost	1.713,4	-4,7	-3,4	22,9	22,4
-Trošarine*	872,5	11,0	7,5	10,5	11,4
-Prispevki za socialno varnost	3.040,2	1,8	2,2	38,5	39,7
-Ostali javnofinančni prihodki	596,4	5,8	-1,6	7,8	7,8

Vir: UJP- Poročilo o razporejenih javnofinančnih prihodkih in kritju, preračuni UMAR.
Opomba: *Podatek za trošarine je korigiran za časovno usklajevanje vplačil trošarin.

medletno nižji tudi prilivi davka na dodano vrednost; v sedmih mesecih za 3,4 %.

V šestih mesecih so po podatkih **konsolidirane bilance**²⁵ MF javnofinančni prihodki znašali 7,3 mrd EUR, odhodki pa 8,2 mrd EUR. Prihodki so bili v šestih mesecih medletno manjši za 1,3 % (lani večji za 9,4 %), odhodki pa za 2,0 % (lani večji za 2,4 %). V ekonomski strukturi odhodkov je bila najvišja rast odhodkov za obresti (22,4 %) in plačil v evropski proračun (18,4 %). Odhodki za investicije in investicijske transfere (-9,4%), subvencije (-4,7%), odhodki za plače s prispevki in drugimi izdatki zaposlenih (-2,0 %) ter izdatki za blago in storitve (-1,4 %) so bili medletno manjši. Skupni odhodki za transferje posameznikom in gospodinjstvom so bili v šestih mesecih manjši za 4,6 %, brez upoštevanja pokojnin pa za 3,8 %. Znova so bili medletno manjši transferi brezposelnim (-9,5 %), transferi za zagotavljanje socialne varnosti (-8,7 %) ter

družinski prejemki in starševska nadomestila (-6,0%). Zmanjševanje posameznih vrst transferjev je po naši oceni posledica začetka uporabe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev²⁶ in verjetno tudi težav z njegovo implementacijo. Medletno višji so bili v šestih mesecih izdatki za boleznine (2,7 %), nižji pa izdatki za pokojnine (-5,1 %). Zaradi zamrznitve pokojnin po interventnem zakonu februarja pokojnine niso bile valorizirane, maja pa ni bil izplačan letni dodatek k pokojninam. Po določilih ZUJF je bil letni dodatek k pokojninam močno zmanjšan in izplačan julija, kar je kasneje kot v preteklih letih.

Primanjkljaj javnih financ je v šestih mesecih skupaj znašal 854 mio EUR, kar je 69 mio EUR manj kot leto prej. Primanjkljaj državnega proračuna je znašal 850 mio EUR oz. 53 mio EUR manj kot leto prej. **Zdravstvena blagajna** je izkazala primanjkljaj v višini 30,6 mio EUR, kar je manj kot v enakem obdobju lani (za 42,1 mio EUR). Skupna bilanca

Tabela 9: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

	2011			2012	
	v mio EUR	v % BDP	rast v %	I-VI 12 v mio EUR	I-VI 12/I-VI 11
Prihodki (konsolidirani) - skupaj	14.981,3	42,0	1,3	7.329,9	-1,3
-Davčni prihodki	13.209,3	37,1	2,8	6.486,7	-1,8
-Davki na dohodek in dobiček	2.723,5	7,6	9,3	1.352,5	-7,6
-Prispevki za socialno varnost	5.267,6	14,8	0,6	2.675,4	2,2
-Domači davki na blago in storitve	4.856,4	13,6	1,6	2.328,5	-2,3
-Prejeta sredstva iz EU	814,9	2,3	12,5	408,7	5,6
Odhodki(konsolidirani) - skupaj	16.543,8	46,4	-0,9	8.183,9	-2,0
-Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.882,8	10,9	-0,8	1.936,9	-2,0
-Izdatki za blago in storitve	2.442,0	6,9	-2,7	1.183,9	-1,4
-Domače in tuje obresti	526,6	1,5	7,9	513,2	22,4
-Transferi posameznikom in gospodinjstvom	6.533,1	18,3	4,1	3.198,0	-4,6
-Investicijski odhodki	1.023,0	2,9	-21,6	344,5	-5,7
-Investicijski transferi	371,7	1,0	-4,3	91,3	-21,0
-Plačila sredstev v proračun EU	405,1	1,1	2,1	248,4	18,4
Primanjkljaj	-1.562,4	-4,4		-854,0	

Vir: MF, Bilten javnih financ.

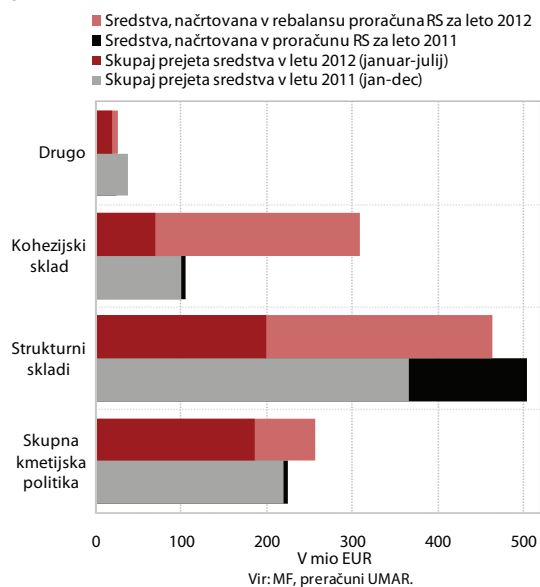
²⁵ Konsolidirana bilanca (po metodologiji denarnega toka) vključuje prihodke in odhodke državnega proračuna in občinskih proračunov ter prihodke in odhodke pokojninske ter zdravstvene blagajne.

²⁶ Zakon se je začel uporabljati 1. 1. 2012.

občinskih proračunov pa je izkazala presežek v višini 25 mio EUR. Transfer iz državnega proračuna v *pokojninsko blagajno (za vse obveznosti)* je znašal 627 mio EUR oz. 207 mio EUR manj kot v enakem obdobju lani.

Črpanje **evropskih sredstev** je bilo junija in julija v primerjavi z enakim obdobjem lani za polovico večje. Realizacija prihodkov iz proračuna EU v državni proračun RS je junija in julija znašala 172,9 mio EUR, odhodki pa so znašali 38,6 mio EUR. V sedmih mesecih smo prejeli okoli 470 mio EUR oz. 52,9 % načrtovanih prihodkov. Največji odstotek realizacije (73,1 %) beležijo sredstva skupne kmetijske in ribiške politike, najmanjšega pa prihodki iz kohezijskega sklada (36,0 %). V enakem obdobju smo v EU proračun vplačali 267,8 mio EUR oz. 66,4 % vseh načrtovanih odhodkov. Neto položaj državnega proračuna RS do proračuna EU je bil tako pozitiven v višini 202,5 mio EUR, kar je podobno kot v enakem obdobju lani.

Slika 31: Načrtovana in počrpana sredstva iz proračuna EU

izbrane teme

Poročilo o staranju 2012 – ekonomske in proračunske projekcije za države EU-27 (2010–2060)

Evropska komisija je maja letos izdala Poročilo o staranju²⁷, ki vsebuje posodobljene dolgoročne projekcije starostno pogojenih javnofinančnih izdatkov (za pokojnine, zdravstvo, dolgotrajno oskrbo, izobraževanje in nadomestila brezposelnim) za obdobje 2010–2060. Te projekcije so deloma upoštevane tudi pri oceni srednjeročnih fiskalnih ciljev, poleg tega bodo podlaga celoviti oceni fiskalne vzdržnosti posameznih držav EU. Jeseni bo namreč EK izdala še Poročilo o vzdržnosti (Sustainability report 2012), v katerem bo podana skupna ocena vzdržnosti posameznih držav EU ob upoštevanju indikatorjev kratkoročnega in srednjeročnega fiskalnega tveganja ter dolgoročne vzdržnosti z vidika projekcij izdatkov povezanih s staranjem prebivalstva.

Učinek staranja na dolgoročno vzdržnost javnih financ je v Sloveniji višji kot v povprečju EU. Trend staranja prebivalstva je v Sloveniji hitrejši kot v povprečju EU, zato je izziv sprememb v sistemih socialne zaščite za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti javnih financ toliko večji. Ob upoštevanih predpostavkah²⁸ in posledično povišanih količnikih demografske in ekonomske odvisnosti²⁹ se močno povečujejo potrebe po zagotavljanju pokojnin, zdravstvenih storitev in storitev dolgotrajne oskrbe za starejše prebivalstvo, zaradi sočasnega zmanjšanja deleža delovno aktivnega prebivalstva pa to pomeni težave pri zagotavljanju javnofinančnih sredstev. Javni izdatki, povezani izključno s staranjem³⁰, so v povprečju EU leta 2010 znašali 25,0 % BDP, do leta 2020 naj bi se po referenčnem scenariju³¹ povišali na 25,2 %, do leta 2060 pa na 29,1 % BDP. V primerjavi s projekcijo iz leta 2009 je to povečanje izdatkov nekoliko manjše (prej 4,7 o. t.),

²⁷ The 2012 Ageing Report: Economic and budgetary projections for the EU27 Member States (2010–2060). Dostopno na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

²⁸ Projekcije temeljijo na demografskih projekcijah Eurostata EUROPOP2010, skupnih dolgoročnih makroekonomskih predpostavkah in predpostavki nespremenjenih politik (upoštevana je zakonodaja in reforme sprejete do decembra 2011). EUROPOP za Slovenijo upošteva razmeroma visoko priseljevanje, tako da se število prebivalstva do leta 2060 ne bo bistveno spremenilo, lahko pa to kaže na bolj ugodno demografsko sliko kot bi jo Slovenija imela ob predpostavki manjših priselitev.

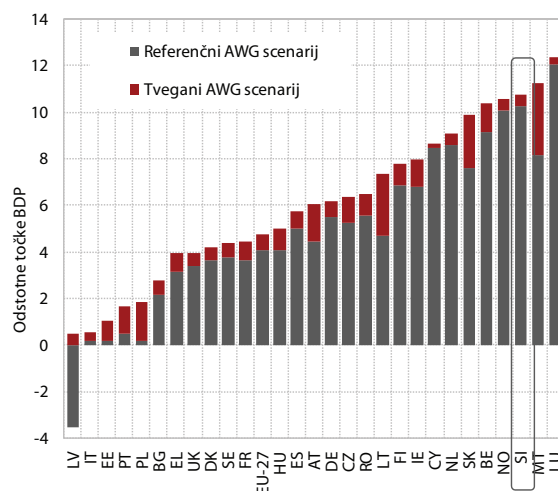
²⁹ Količnik demografske odvisnosti (angl. demographic dependency ratio) = št. preb. 65+ / št. preb. 15–64; količnik ekonomske/celotne odvisnosti (angl. economic/total dependency ratio) = (št. preb. 0–14 let + št. preb. 65+) / št. preb. 15–64. Količnik demografske odvisnosti se poviša s 23,7 na 57,5, ekonomske pa s 44,0 na 82,4.

³⁰ Izdatki za pokojnine, zdravstvo, dolgotrajno oskrbo in izobraževanje, brez nadomestil za brezposelne.

³¹ Referenčni scenarij upošteva predvsem rast izdatkov zaradi staranja prebivalstva, tvegani scenarij pa za področji zdravstva in dolgotrajne oskrbe tudi učinke drugih nedemografskih dejavnikov (tehnološki napredek, medicinska inflacija, relativno višja rast plač in zaposlenosti kot v drugih dejavnostih).

k čemur so poleg ugodnejših demografskih projekcij pomembno prispevale tudi pokojninske reforme (te predvsem dvigujejo upokojitveno starost) izpeljane v nekaterih državah EU (v Franciji, Grčiji, Italiji, Španiji in na Češkem). Slovenija se še naprej uvršča med države z najbolj zaostreno situacijo glede dolgoročne vzdržnosti javnih financ, saj naj bi se javni izdatki, povezani izključno s staranjem, po referenčnem scenariju povečali s 23,5 % BDP leta 2010 na 25,2 % leta 2020 in kar na 33,8 % BDP leta 2060 (več le Luksemburg). Po tveganem scenariju povečanje znaša celo 10,8 o. t. (več le Luksemburg in Malta).

Slika 32: Povečanje javnih izdatkov, povezanih izključno s staranjem*, 2010–2060

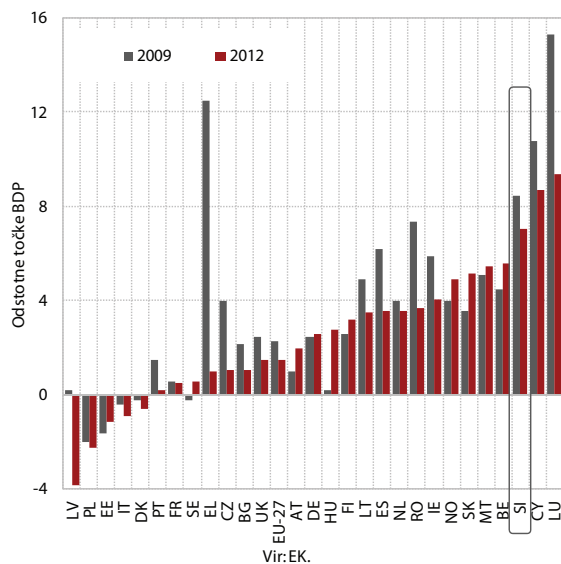
Vir: EK. Opomba: Izdatki za pokojnine, zdravstvo, dolgotrajno oskrbo in izobraževanje, brez nadomestil za brezposelne.

Slovenija med državami EU izstopa predvsem glede tveganja po visokem povišanju izdatkov za pokojnine. Ob upoštevanju veljavne pokojninske zakonodaje in demografskih predpostavk projekcije kažejo, da naj bi se javnofinančni izdatki za pokojnine v Sloveniji v obdobju 2010–2060 povečali na 18,3 % BDP (za 7,1 o. t.), zbrani prispevki za pokojninsko blagajno pa le za 0,4 o. t. na 9,6 % BDP. V povprečju EU naj bi se pokojninski izdatki v BDP v obdobju 2010–2060 povečali za 1,5 o. t. na 12,9 % BDP, vendar so razlike med državami zelo velike (bolj kot v Sloveniji se izdatki za pokojnine povečajo le še v Luksemburgu in na Cipru). V Sloveniji je glavni razlog za nevdržno gibanje izdatkov za pokojnine visok porast količnika celotne odvisnosti (gl. op. 29), kar kaže na nujnost podaljšanja delovne dobe za pridobitev starostne pokojnine v novi pokojninski ureditvi. Učinek do leta 2024 sicer nekoliko omili učinek upadanja odmernega odstotka pri določanju novih pokojnin (s 85,0 % plače leta 2000 na 72,5 % leta 2024). Hkrati projekcije kažejo padec nadomestitvenega razmerja³² s trenutnih 59,0 % na 53,7 % od leta 2024 naprej in zniževanje količnika

³² Razmerje med prvo pokojnino posameznika, ki izpolnjuje pogoje za starostno upokojitvev brez odbitkov, in plačo ob upokojitvi (angl. replacement rate).

podpore³³ z 1,5 pod 1,0 leta 2050, kar pomeni, da bi bil v Sloveniji – brez sprememb sistema – po letu 2050 več kot en upokojenec na vsakega plačnika prispevkov. V primerjavi z dolgoročnimi projekcijami iz leta 2009 se tudi v povprečju EU pričakuje nekoliko manjši porast pokojninskih izdatkov, vendar je to povezano predvsem z izvedenimi pokojninskimi reformami; hkrati so izhodiščne ravni relativno izraženih pokojninskih izdatkov zaradi zmanjšanja BDP zaradi gospodarske krize bistveno višje.

Slika 33: Primerjava povečanja izdatkov za pokojnine v obdobju 2010–2060 po dolgoročnih projekcijah 2009 in 2012

Na rast izdatkov za zdravstvo bolj kot staranje prebivalstva vplivajo nedemografski dejavniki, vendar je bil v preteklosti v Sloveniji njihov učinek bistveno manjši kot v povprečju EU. Po oceni EK³⁴ je v državah EU v preteklih 50-letih staranje prebivalstva k rasti javnih izdatkov za zdravstvo v povprečju prispevalo le nekaj nad 10 %, povečanje BDP na prebivalca okoli 60 %, ostalo pa so prispevali učinki nedemografskih dejavnikov, kot so uvajanje novih (dragih) tehnologij, institucionalne spremembe zdravstvenih sistemov (npr. povečanje pokritosti populacije z obveznim zdravstvenim zavarovanjem), rast zaposlenosti in plač v zdravstvu ter medicinska inflacija. Koeficient dohodkovne elastičnosti javnih izdatkov za zdravstvo, v katerem so upoštevani tudi učinki nedemografskih dejavnikov, je za države EU v preteklosti v povprečju znašal 1,3–1,5³⁵, za

Slovenijo pa v obdobju 1995–2008 le 0,8–1,0. Delno je bil manjši učinek nedemografskih dejavnikov povezan z uspešnim obvladovanjem rasti javnih izdatkov za zdravstvo (predvsem rasti plač in cen zdravil). Lahko pa je tudi odraz počasnega uvajanja novih tehnologij, slabše opremljenosti in zaostankov v zmogljivostih javnega zdravstvenega sistema.

Projekcija povečanja javnih izdatkov za zdravstvo v Sloveniji ne odstopa od povprečja EU. Po referenčnem scenariju AWG, ki kot dejavnike rasti izdatkov za zdravstvo upošteva vpliv staranja prebivalstva, zmeren vpliv rasti BDP na prebivalca (dohodkovno elastičnost 1,1³⁶) in predpostavko, da bomo polovico dodatnih let pričakovanega trajanja življenja preživeli zdravi, naj bi se javni izdatki za zdravstvo v Sloveniji v obdobju 2010–2060 povečali s 6,1 % BDP³⁷ leta 2010 na 7,2 % BDP leta 2060. To povečanje je enako ocenjenemu povprečnemu povečanju izdatkov v EU, kjer je začetna vrednost leta 2010 znašala 7,1 % BDP, izdatki pa naj bi se do leta 2060 povečali na 8,3 % BDP. Po tveganem scenariju, ki v skladu s preteklimi trendi upošteva večji učinek nedemografskih dejavnikov (na začetku obdobja dohodkovno elastičnost 1,3 in zniževanje proti 1,0 v letu 2060), naj bi se v Sloveniji javni izdatki za zdravstvo že do leta 2020 povečali za 0,5 o. t. (na 6,6 % BDP) in do leta 2060 za 1,7 o. t. (na 7,8 % BDP). Tudi po tem scenariju bi bilo v povprečju EU povečanje javnih izdatkov za zdravstvo približno enako kot v Sloveniji.

Javni izdatki za dolgotrajno oskrbo³⁸ se že ob upoštevanju zgolj staranja prebivalstva do leta 2060 več kot podvojijo. Projekcije upoštevajo spremembe v demografski strukturi in delež prebivalstva, ki je odvisen od pomoči druge osebe (po anketi EU-SILC), poleg tega pa še različne predpostavke glede prehoda iz neformalne v formalno oskrbo, spremembe razmerja med institucionalno oskrbo in oskrbo na domu ter povečanja obsega izdatkov na prejemnika dolgotrajne oskrbe. Po referenčnem scenariju, ki upošteva le vpliv staranja prebivalstva in predpostavko, da zaradi boljšega zdravja polovico dodatnih let življenja ne bomo potrebovali pomoči druge osebe, se javni izdatki za dolgotrajno oskrbo v povprečju EU povečajo z 1,8 % BDP v letu 2010 na 3,4 % BDP v letu 2060. Velike razlike med državami EU so posledica razlik v sistemih zagotavljanja in financiranja storitev dolgotrajne oskrbe

³⁶ Ta se postopoma zmanjšuje proti 1,0 leta 2060, kar pomeni, da predpostavljamo, da se učinek rasti BDP na prebivalca in drugih nedemografskih dejavnikov postopoma umirja.

³⁷ Izhodiščno leto za projekcijo je stanje javnih izdatkov za zdravstvo leta 2009 po metodologiji sistema zdravstvenih računov (SHA) (6,8 % BDP) (vključeni so izdatki obveznega zdravstvenega zavarovanja ter državnega proračuna in občin za zdravstvo, vključno z investicijami) znižano za izdatke za dolgotrajno zdravstveno oskrbo (0,7 % BDP), ker so ti vključeni v projekcijo javnih izdatkov za dolgotrajno oskrbo.

³⁸ Upoštevana je metodologija SHA, po kateri so vključeni javni izdatki za zdravstveno in socialno dolgotrajno oskrbo (skupaj 0,9 % BDP leta 2009), k tem pa so v projekcijah AWG prišteti še nekateri denarni prejemki za starost in odvisnost po metodologiji ESPROSS (predvsem invalidnine), zato je izhodiščna vrednost za Slovenijo leta 2009 znašala 1,43 % BDP.

³³ Razmerje med številom posameznikov, ki plačujejo prispevek v pokojninsko blagajno, in številom upokojencev (angl. *support ratio*).

³⁴ Alternative scenarios for assessing the impact of non-demographic factors on health care expenditure, DG ECFIN/C2 (2011) 720472.

³⁵ V izračunu povprečja EU so upoštevani podatki za 22 držav glede na razpoložljivost časovne serije ok. 1970–2008 za DK, DE, LU, NL, PT; 1990–2008 za CZ, FR, GR, HU, IT; 1995–2008 za EE, SK, SI; za preostale države obdobje ni posebej navedeno.

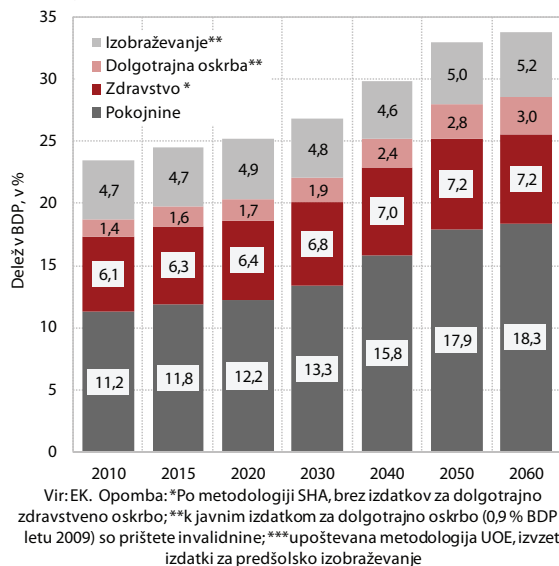
(večje povečanje izdatkov se pričakuje v državah z bolj razvitimi sistemi dolgotrajne oskrbe, tako se izdatki za več kot 2,5 o. t. povečajo v Belgiji, na Danskem, Nizozemskem, Finskem in Švedskem). V Sloveniji je povečanje izdatkov podobno kot v povprečju EU, in sicer z 1,4 % BDP v letu 2010 na 3,0 % BDP v letu 2060. Po različnih scenarijih, ki poleg staranja upoštevajo še druge zgoraj navedene dejavnike, se projekcije povečanja teh izdatkov za Slovenijo gibljejo v razponu od 1,4 do 4,2 o. t., t. j. na najmanj 2,8 % BDP in največ 5,6 % BDP.

Rast javnih izdatkov za izobraževanje³⁹ bo predvidoma višja kot v povprečju EU. Nanje pomembno vpliva demografski razvoj oziroma spremembe števila vpisanih generacij v posamezne ravni izobraževanja, pa tudi drugi dejavniki: pričakovano povprečno trajanje izobraževanja, vključenost populacije v izobraževanje, višina plač zaposlenih v izobraževanju, povprečna velikost razreda ter razmerje med številom vpisanih in številom pedagoškega osebja. Po referenčnem scenariju AWG, ki upošteva le vpliv demografskih sprememb, naj bi se delež javnih izdatkov za izobraževanje v Sloveniji v obdobju 2010–2060 povečal za 0,5 o. t. na 5,2 % BDP, najbolj v osnovnošolskem izobraževanju (sledi srednješolsko, v terciarnem izobraževanju je povečanje minimalno). Nasprotno naj bi se v povprečju EU delež do leta 2060 nekoliko zmanjšal (za 0,1 o. t. na 4,5 % BDP). Po scenariju EU 2020, ki upošteva uresničevanje ciljev strategije EU 2020 na področju izobraževanja⁴⁰, bi se delež javnih

izdatkov za izobraževanje v BDP do leta 2060 v Sloveniji povečal za 0,7 o. t. na 5,4 % BDP (najbolj terciarno, sledi srednješolsko in najmanj osnovnošolsko izobraževanje), v povprečju EU za 0,2 o. t.

Neugodni rezultati dolgoročnih projekcij izdatkov, povezanih s staranjem, zahtevajo od Slovenije čim hitrejšo izpeljavo pokojninske reforme in spremembe v sistemu financiranja zdravstva in dolgotrajne oskrbe. Glavni izziv za Slovenijo predstavlja povečanje aktivnosti starejših in ohranjanje primernih pokojnin. EK⁴¹ kot ključne ukrepe navaja⁴²: (i) povečanje upokojitvene starosti, ki naj se povečuje skladno s pričakovanim trajanjem življenja, (ii) omejitev predčasnega upokojevanja in drugih načinov predčasnega izstopa s trga delovne sile, (iii) spodbujanje podaljševanja delovne dobe, (iv) izenačenje upokojitvene starosti za moške in ženske ter (v) spodbujanje razvoja dodatnega pokojninskega varčevanja. V zdravstvu bo za zagotovitev stabilnega in dolgoročno vzdržnega financiranja nova zakonodaja morala poseči v širitev osnov za prispevke, spremembe v pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, nadgradnjo modelov plačevanja izvajalcev in nadaljnjo opitimizacijo procesov izvajanja zdravstvene dejavnosti. Dolgoročne projekcije nas tudi opozarjajo, da rastočih potreb v zdravstvu in dolgotrajni oskrbi v prihodnosti ne bo mogoče zadovoljevati zgolj z večjimi javnimi sredstvi. Za ohranitev dosežene ravni dostopnosti in kakovosti v zdravstvu ter za povečanje dostopnosti dolgotrajne oskrbe bomo morali vzpostaviti sistem financiranja zdravstva in dolgotrajne oskrbe, ki bo dolgoročno omogočal tudi postopno prenašanje financiranja nekaterih storitev iz obveznega socialnega zavarovanja na zasebna (obvezna ali prostovoljna) zdravstvena zavarovanja.

Slika 34: Dolgoročne projekcije javnih izdatkov, povezanih izključno s staranjem, Slovenija (referenčni scenarij AWG), 2010–2060

Izdatki za socialno zaščito 2010

V letu 2010 se je obseg izdatkov za programe socialne zaščite povečal precej manj kot v predhodnih letih. Izdatki za socialno zaščito so se v Sloveniji realno povečali za 1,2 % (leta 2009 za 6,7 %), v obdobju zadnjih desetih let so se realno povečevali za okoli 3 % letno. Leta 2010 je bilo za te namene porabljenih 8.830 mio EUR. Kljub rasti števila upravičencev je bila rast izdatkov glede na prejšnja leta razmeroma nizka, na kar so vplivali predvsem različni ukrepi države za konsolidacijo javnih financ (delna uskladitev socialnih transferjev in pokojnin, racionalizacijski ukrepi na področju zdravstva). K rasti so največ prispevali izdatki za področje starost, ki so bili višji za 4,5 % (realno za 2,6 %). Rast teh izdatkov, ki predstavljajo največji del sredstev za socialno zaščito, je predvsem posledica povečanja števila upokojenecv (2,6 % več leta 2010). Zaradi posledic krize se je leta 2010 nadaljevala hitra rast izdatkov za področje brezposelnost (realno za 11,9 %) in za področje druge oblike socialne

³⁹ Izdatki za osnovnošolsko, srednješolsko in terciarno izobraževanje, izključeni so izdatki za predšolsko raven izobraževanja.

⁴⁰ Delež mladih osipnikov naj bi se do leta 2020 zmanjšal pod 10 % (v Sloveniji leta 2010: 5,2 %), delež ljudi, starih 30–34 let, s terciarno izobrazbo naj bi leta 2020 znašal vsaj 40 % (v Sloveniji povprečje 2009–2010: 33,2 %).

⁴¹ Za več glej Ekonomsko ogledalo, marec 2012.

⁴² European Commission White Paper: An Agenda for Adequate, Safe and Sustainable Pensions (16. 2. 2012).

Tabela 10: Izdatki za socialno zaščito, 2007-2010

	nominalna rast, v %				v % BDP			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Skupaj za socialno zaščito	4,3	8,1	7,6	3,1	21,3	21,4	24,3	24,9
Skupaj	4,2	8,3	7,9	3,1	20,8	20,9	23,7	24,4
1. Bolezen/zdravstveno varstvo	4,3	13,4	5,7	1,2	6,7	7	7,8	7,9
2. Invalidnost	0,3	4,6	0,5	1,8	1,7	1,6	1,7	1,8
3. Starost	8,1	5,7	8,7	4,5	8,2	8	9,2	9,6
4. Smrt hranitelja družine	3,7	9,2	5,3	-2,6	1,5	1,6	1,7	1,7
5. Družina/otroci	1,2	10,9	12,4	3,5	1,7	1,8	2,1	2,2
6. Brezposelnost	-22,6	-4,1	48,2	13,9	0,4	0,4	0,6	0,7
7. Nastanitev	0	-20	-25	0	0	0	0	0
8. Druge oblike socialne izključenosti	-0,6	-4,8	13,2	15	0,5	0,4	0,5	0,6

Vir: SURS, preračuni UMAR.

izključenosti (realno za 13,0 %). Povečanje izdatkov za brezposelnost je bila posledica za 10,7 % večjega števila prejemnikov nadomestil za primer brezposelnosti kot leta 2009. Povečanje prejemkov za druge oblike socialne izključenosti pa je bila posledica za 15,0 % večjega števila prejemnikov denarne socialne pomoči kot leta 2009.

Izdatki za socialno zaščito so se leta 2010 povečali tudi v primerjavi z BDP. Predstavljali so 24,9 % BDP, kar je za 0,6 o. t. več kot leta 2009. Na povečanje izdatkov v primerjavi z BDP je, poleg povečanja izdatkov zaradi krize in demografskih razlogov, vplivala tudi relativno skromna nominalna rast BDP, realno pa je BDP (ob drugačnem deflatorju) porasel nekoliko bolj (1,4 %) kot izdatki za socialno zaščito (1,2 %).

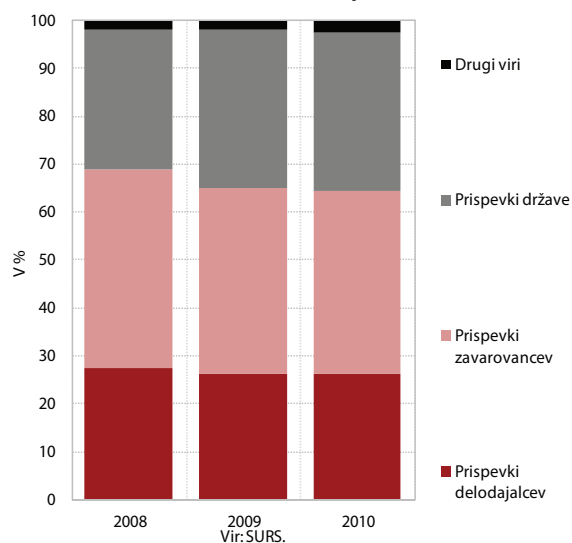
Struktura izdatkov po posameznih področjih socialne zaščite je leta 2010 ostala podobna kot leto prej. Izdatki za starost so se zaradi demografskih sprememb v zadnjih letih leta 2010 še povečali (za 0,5 o. t.) in predstavljali 39,4 % vseh izdatkov za socialno zaščito. Delež izdatkov za bolezen

in zdravstveno varstvo se je nekoliko znižal, vendar je še vedno predstavljal skoraj tretjino vseh izdatkov. V strukturi sta se nekoliko povečala tudi deleža izdatkov za brezposelne (za 0,3 o. t. na 2,8 %) in druge oblike socialne izključenosti (za 0,3 o. t. na 2,4 %).

Delež prispevka države se je v obdobju 2008–2010 povečal zaradi posledic gospodarske krize. Viri financiranja programov socialne zaščite so se leta 2010 nominalno povečali za 2,3 %. Socialni prispevki, ki predstavljajo skoraj dve tretjini virov financiranja, so se povečali za 1,3 %. Bolj se je povečal prispevek države pri financiranju socialne zaščite, za 2,4 %. V primerjavi s predkriznim letom 2008 je manjši predvsem delež prispevkov zavarovancev (za 3,3 o. t.), kar je posledica zmanjševanja števila delovno aktivnih, najbolj se je zato povečal prispevek države (za 4,1 o. t.).

Revščina, dohodkovna neenakost in materialna prikrajšanost prebivalstva

Kazalniki neenakosti in revščine za leto 2011 kažejo nadaljnje poslabšanje dohodkovnega položaja slovenskega prebivalstva. Tveganje revščine se je povečalo za 0,9 o. t. na 13,6 %. Povečal se je tudi kvintilni količnik (80/20), s 3,4 na 3,5 (najvišji v zadnjih sedmih letih). Ginijev količnik je ostal enak (23,8%) kot leto prej. Navedeni kazalniki za leto 2011 so izračunani na podlagi dohodkov iz leta 2010, ko je ob rahlem okrevanju gospodarstva in znatnem dvigu minimalne plače prišlo do relativno visoke rasti plač, hkrati pa do precejšnjega padca zaposlenosti in nadaljnega povečanja števila prejemnikov socialnih transferjev. Rast plač je vplivala na dvig praga tveganja revščine, ki je za enočlansko gospodinjstvo znašal 600 EUR, za štiričlansko⁴³ pa 1.260 EUR mesečno. Pod pragom je v Sloveniji v letu 2011 živelo okoli 273.000 ljudi (okoli 19.000 več kot leto prej). Stopnja tveganja revščine pred

Slika 35: Struktura virov financiranja, 2008–2010

⁴³ Prag je izračunan za družino dveh odraslih in dveh otrok, mlajših od 14 let.

Tabela 11: Osnovni kazalniki revščine in neenake porazdelitve dohodka, Slovenija, 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Na osnovi dohodkov iz leta	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Število ljudi pod pragom revščine (v 1.000)	238	233	225	241	223	254	273
Stopnje tveganja revščine							
celotno prebivalstvo (po socialnih transferjih)	12,2	11,6	11,5	12,3	11,3	12,7	13,6
pred socialnimi transferji ¹	25,9	24,2	23,1	23,0	22,0	24,2	24,2
pred pokojnino in pred socialnimi transferji	42,2	40,7	39,7	38,5	37,8	39,9	40,2
Prag tveganja revščine za							
za samsko osebo (EUR/mesec)	440	466	495	545	593	587	600
za samsko osebo (PPS/mesec)	579	608	646	691	721	686	709
za štiričlansko družino (EUR/mesec)	924	978	1.040	1.144	1.246	1.232	1.260
za štiričlansko družino (PPS/mesec)	1.216	1.276	1.357	1.450	1.513	1.440	1.490
Relativna vrzel tveganja revščine							
Izračunano povprečje dohodka ljudi pod pragom tveganja revščine	356	379	399	440	473	468	481
Neenankost porazdelitve dohodka							
razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3,4	3,4	3,3	3,4	3,2	3,4	3,5
Ginijev količnik	23,8	23,7	23,2	23,4	22,7	23,8	23,8

Vir: Eurostat, SILC.

Opomba: ¹ pokojnine so vštete med dohodke

Tabela 12: Stopnje tveganja revščine za različne socioekonomske skupine in različne tipe gospodinjstev, 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
za celotno prebivalstvo	12,2	11,6	11,5	12,3	11,3	12,7	13,6
ženske	13,7	12,9	12,9	13,6	12,8	14,1	15,0
moški	10,6	10,3	10,0	11,0	9,8	11,3	12,2
otroci, mlajši od 18 let	12,1	11,5	11,3	11,6	11,2	12,6	14,7
stari 65 let in več	20,3	19,9	19,4	21,3	20,0	20,2	20,9
stari med 18 in 64 let	10,4	9,7	9,8	10,5	9,2	11,0	11,7
lastnik	10,8	11,0	10,4	11,4	10,6	11,5	12,2
najemnik	25,9	21,9	25,7	25,2	22,0	27,6	29,8
vsa gospodinjstva	12,2	11,6	11,5	12,3	11,3	12,7	13,6
dva odrasla z dvema otrokoma	10,1	8,2	7,2	8,3	7,9	9,0	10,7
dva odrasla s tremi ali več otroki	16,6	15,2	15,2	11,3	15,7	13,6	18,2
moško enočlansko gospodinjstvo	35,1	37,9	33,0	37,3	35,9	30,1	35,8
dva ali več odraslih z mladoletnim otrokom	9,2	8,6	8,4	8,8	8,1	9,0	10,7
enočlansko, manj kot 65 let	43,0	38,8	33,4	35,8	34,8	33,5	35,6
ena odrasla oseba z mladoletnim otrokom	22,0	22,3	28,6	28,8	28,1	31,4	30,8
dva ali trije odrasli z mladoletnimi otroki	6,1	6,8	6,5	6,7	4,8	6,7	8,0
enočlansko 65 let in več	44,7	44,9	43,7	47,2	50,9	44,0	45,0
enočlanska gospodinjstva	44,0	42,4	39,2	41,9	43,4	38,5	40,0
žensko enočlansko gospodinjstvo	48,4	44,6	42,3	44,3	47,4	44,3	43,0
dva odrasla z enim mladoletnim otrokom	9,0	9,0	9,9	12,0	9,4	8,5	9,3
dva ali več odraslih	5,9	6,4	5,9	6,8	4,1	5,5	4,4
dva ali več odraslih brez mladoletnih otrok	8,8	9,2	9,0	10,0	8,1	8,2	7,5
dva odrasla, eden od njiju je star 65 let ali več	12,1	12,2	12,3	15,3	13,4	10,9	10,4
dva odrasla	11,8	12,4	12,4	13,5	12,1	10,3	10,0
dva odrasla mlajša od 65 let	11,6	12,6	12,5	11,2	10,5	9,7	9,6

Vir: Eurostat, SILC.

socialnimi transferji je ostala enaka kot leta 2010 (24,2 %), manjši vpliv na njeno znižanje kot v preteklih letih pa so imeli socialni transferji. Sistemskih sprememb na področju socialnih transferjev leta 2010 ni bilo, zato je možno njihov manjši vpliv na znižanje tveganja revščine

pripisati polovični valorizaciji socialnih transferjev v letu 2010⁴⁴, kar je dodatno prispevalo k temu, da je bila njihova rast bistveno nižja od rasti plač. Relativna vrzel tveganja revščine⁴⁵ se je leta 2011 zmanjšala za 0,3 o. t. Ljudje pod pragom tveganja revščine so imeli v povprečju dohodke

Tabela 13: Stopnje tveganja revščine med ljudmi starimi 18-64, glede na določene socioeconomicke značilnosti, 2005-2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Stopnje tveganja revščine za prebivalstvo 18-64 let	10,2	9,6	9,7	10,4	9,0	10,8	11,6
glede na državljanstvo in državo rojstva							
državljan Slovenije	10,3	9,7	9,7	10,3	9,0	10,5	11,1
ni državljan Slovenije	35,3	30,3	27,0	28,6	29,6	36,3	34,4
državljan EU-27 države	:	:	:	:	:	4,1	28,0
državljan ne EU-27 države	34,4	30,2	28,1	29,3	31,1	38,5	34,8
rojen v Sloveniji	9,9	9,3	9,2	10,0	8,6	10,2	10,7
rojen izven Slovenije	13,6	13,4	15,0	13,7	14,1	17,0	18,7
rojen v državi EU-27	23,6	25,7	18,6	11,3	11,8	12,3	25,1
rojen izven EU-27	12,4	12,1	14,7	13,9	14,2	17,3	18,2
glede na izobrazbeno raven							
Osnovna in nižja srednja (ISCED 0-2)	19,5	18,5	19,7	19,5	17,2	21,1	21,3
Srednja (ISCED 3 in 4)	7,9	7,7	8,6	9,7	8,6	10,1	11,5
Terciarna (ISCED 5 in 6)	2,0	2,5	1,7	2,7	2,6	3,6	3,5
glede na delovno aktivnost							
upokojeni pred 65 letom	11,5	11,6	11,8	11,9	12,5	15,0	14,1
drugače neaktivni	22,1	18,9	18,9	21,5	10,8	14,8	16,4
samozaposleni	20,1	30,7	:	35,4	17,2	21,4	23,4
brezposelni	24,9	32,7	35,9	37,6	43,5	44,1	44,6
zaposleni	4,6	4,8	4,7	5,1	4,8	5,3	6,0

Vir: Eurostat, SILC.

Tabela 14: Stopnje tveganja revščine med zaposlenimi, glede na določene socioeconomicke značilnosti, 2005-2011

Stopnje tveganja revščine	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
glede na izobrazbeno raven							
Osnovna in nižja srednja (ISCED 0-2)	9,7	10,9	10,2	9,8	8,7	10,2	11,0
Srednja (ISCED 3 in 4)	3,9	4,1	4,6	5,3	5,1	5,6	6,8
Terciarna (ISCED 5 in 6)	0,9	1,7	0,7	1,1	1,3	2,1	1,5
glede na zaposlitev							
zaposlitev za določen čas	11,6	11,4	9,9	10,3	6,2	10,3	14,0
zaposlitev za nedoločen čas	3,4	3,9	3,6	3,7	4,2	3,7	3,6
zaposlitev za krajši delovni čas	10,4	7,4	10,8	8,1	7,2	7,4	10,7
zaposlitev za polni delovni čas	4,3	4,2	4,0	4,7	4,3	4,6	5,4
glede na tip gospodinjstva							
enočlansko	13,1	15,3	9,7	10,3	12,9	14,5	16,5
enočlansko z mladoletnim otrokom	10,4	12,1	13,0	18,7	21,2	15,0	15,3
gospodinjstvo z mladoletnim otrokom	4,9	4,8	4,9	5,6	5,3	5,4	6,3
dva ali več odraslih z mladoletnim otrokom	4,6	4,5	4,6	5,1	4,8	4,9	5,9
gospodinjstvo brez mladoletnih otrok	4,2	4,9	4,3	4,2	3,9	5,3	5,4
dva ali več odraslih brez mladoletnih otrok	3,1	3,7	3,6	3,4	2,7	3,0	2,7

Vir: Eurostat, SILC.

⁴⁴ Od 1. januarja 2010 do 31. decembra 2010 je veljal Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize (ZIUZGK, Uradni list RS, št. 98/09), v katerem se je višina uskladitev transferjev posameznikom in gospodinjstvom zmanjšala za polovico.

⁴⁵ Relativna vrzel tveganja revščine pomeni, koliko so osebe, ki se po svojih razpoložljivih dohodkih uvrstijo pod prag tveganja revščine, oddaljene od tega praga.

okoli 480,6 EUR mesečno, kar je za 19,9 % nižje od praga revščine.

Pretekli dve leti (2010 in 2011) so se stopnje tveganja revščine povišale za skoraj vse socioekonomske skupine, najbolj za družine z otroki, zmanjšale pa za veččlanska gospodinjstva brez otrok, ki imajo najnižje stopnje tveganja revščine. Glede na starost in spol so bile leta 2011 najbolj ogrožene skupine prebivalstva starejši od 65 let, ženske in mlajši od 18 let. Tveganje revščine je za ženske višje kot za moške. Glede na tip gospodinjstev so stopnje tveganja revščine višje pri enočlanskih gospodinjstvih, najvišje pa pri enočlanskih gospodinjstvih, starejših od 65 let. Glede na stanovanjski status se je ohranila visoka razlika med najemniki in lastniki stanovanj.

V skupini aktivnega prebivalstva (v starosti 18–64 let) se najbolj povečuje tveganje revščine pri brezposelnih (44,0 %), zelo visoko pa je tudi pri skupini samozaposlenih (23,4 %). Stopnja tveganja revščine brezposelnim se je leta 2011 povečala za 0,5 o. t., samozaposlenim pa za 2,0 o. t. Med aktivnim prebivalstvom je stopnja tveganja revščine za ljudi brez slovenskega državljanstva okoli trikrat višja kot za slovenskega državljana. Stopnja tveganja revščine je višja za državljane držav izven EU. Glede na državo rojstva pa so bolj ogroženi ljudje, rojeni v drugi državi EU, kot rojeni v državah izven EU. Razlika v stopnji tveganja revščine med rojenimi v Sloveniji in izven nje je ostala velika (8,0 o. t.), a je manjša kot med državljani in nedržavljanji Slovenije (23,3 o. t.).

Leta 2011 se je drugič zapored zvišala tudi stopnja tveganja revščine zaposlenih (s 5,3 % leta 2010 na 6,0 % leta 2011), na kar je vplivalo povečanje stopnje tveganja revščine pri zaposlenih z nižjo in srednjo izobrazbo in zaposlenih za določen čas. Zaposlitev približno za polovico zmanjša stopnjo tveganja revščine po izobrazbenih skupinah. Pri

vseh nižje izobraženih (starih med 18 in 64 let) je stopnja tveganja revščine 21,3–odstotna, med zaposlenimi pa 11,0–odstotna. Med zaposlenimi s terciarno izobrazbo je stopnja tveganja revščine 1,5–odstotna; med zaposlenimi ljudmi s srednjo izobrazbo pa 6,8–odstotna. Bistvena je tudi razlika v stopnji tveganja revščine med zaposlenimi za nedoločen in polni delovni čas ter zaposlenimi za določen in krajši delovni čas. Za gospodinjstva zaposlenih ljudi velja podobno kot za splošno populacijo: najvišjo stopnjo tveganja revščine imajo enočlanska gospodinjstva, sledijo enostarševska gospodinjstva oz. gospodinjstva z otroki. Najmanj so ogrožena gospodinjstva brez otrok.

Za celovitejši vpogled v življenjske razmere prebivalstva je treba spremljati tudi druge podatke, ki kažejo, kako ljudje živijo. Stopnja tveganja revščine ne kaže absolutne revščine in s tem tega, kolikšen delež prebivalstva ni sposoben pokrivati najnujnejših življenjskih potreb, temveč je odraz porazdelitve dohodka med prebivalci (dohodkovna revščina). Podatek o odstotku ljudi, ki se po svojih razpoložljivih dohodkih uvrščajo pod prag tveganja revščine, ne odraža njihovih življenjskih razmer in razmer, kot jih občutijo ali vidijo nekatere skupine prebivalstva. V okviru Evropske raziskave življenjskih razmer (SILC) zato ob spremljanju dohodkovne revščine merijo tudi stopnjo materialne prikrajšanosti in mnenjski kazalnik o tem, kako ljudje shajajo z denarjem.

Stopnja materialne prikrajšanosti se je leta 2011 povečala s 15,8 % na 17,2 %. Je najvišja v zadnjih sedmih letih in se od leta 2007, ko je dosegla najnižjo vrednost (14,3 %), nenehno dviga. Stopnja materialne prikrajšanosti⁴⁶ kaže posledice dlje časa trajajočega slabšega finančnega položaja prebivalstva. Meri odstotek ljudi, ki v anketi izrazijo pomanjkanje treh ali več elementov⁴⁷ od devetih, s katerimi merimo materialno prikrajšanost. Ti se nanašajo na posedovanje oz. pomanjkanje trajnih življenjskih dobrin

Tabela 15: Stopnje (težke) materialne ogroženosti in delež gospodinjstev, ki jim gre finančno težje, Slovenija, 2005–2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Prebivalstvo skupaj							
Stopnja materialne prikrajšanosti (3 ali več)	16,6	16,4	15,9	18,1	17,2	17	18,1
Stopnja težke materialne prikrajšanosti (4 ali več)	6,7	6,8	6,6	7,9	7,5	7,1	7,4
Delež gospodinjstev, ki jim gre finančno težje ¹	71,7	68,8	61,5	67,5	67,2	68,3	70,2
Pod 60% mediane dohodka po ekvivalenčni lestvici, tj. pod pragom revščine							
Stopnja materialne prikrajšanosti (3 ali več)	43,7	42,6	44,5	45,8	41,8	44,6	44,1
Stopnja težke materialne prikrajšanosti (4 ali več)	21,3	23,2	23,1	25,5	23,9	23,5	24,1
Delež gospodinjstev, ki jim gre finančno težje ¹	87	87,8	83,9	86,2	84,4	89,4	88,6

Vir: Eurostat, SILC.

Opomba: ¹ skupaj od zelo težko do nekoliko težje.

⁴⁶ Gre za mnenjski kazalnik, ki ob bolj uveljavljenih kazalnikih, kot so kazalniki tveganja revščine in neenakosti, omogoča dodaten vpogled v življenjske pogoje prebivalstva. Za razliko od navedenih kazalnikov, ki temeljijo na podatkih o dohodkih, pri katerih obstaja realna omejitev pri razpoložljivosti podatkov (za samozaposlene, za področje sive ekonomije, večinoma tudi niso zajeti nedenarni transferji, morebitni dolgovi ali dobički gospodinjstva itd), izhaja ta kazalnik iz odgovorov anketiranih glede navedenih devetih elementov.

⁴⁷ 1. zmožnost pokritja nepričakovanih stroškov, 2. zmožnost plačati enotedenske počitnice zunaj domačega kraja, 3. zmožnost privoščiti si ustrezno prehrano (z mesom, piščancem, ribo ali ustrezno brezmesno hrano vsak drugi dan), 4. zmožnost rednega odplačevanja posojil, hipotek oz. zamude pri tem, 5. zmožnost zagotoviti si primerno ogrevano stanovanje, 6. imeti pralni stroj, 7. imeti barvno TV, 8. imeti telefon (mobitel), 9. imeti osebni avto.

in na prikaz ekonomskih obremenitev gospodinjstva, ki so izključno posledica omejenih virov in ne drugačnih okusov, življenjskih slogov, izbor in življenjskih okoliščin. K povečanju stopnje materialne prikrajšanosti je najbolj (1,2 o. t.) prispevalo zmanjšanje deleža tistih, ki ne občutijo prikrajšanja pri nobenem elementu, in zmanjšanje deleža tistih, ki občutijo prikrajšanje le pri enem elementu, hkrati pa so se povišali deleži tistih, ki občutijo prikrajšanje pri 7, 6, 5 ali 4 elementih hkrati. Stopnja težke materialne prikrajšanosti tj. skupen delež takšnih, ki občutijo prikrajšanje pri 4 ali več elementih, je bila leta 2011 6,1–odstotna, 0,2 o. t. več kot leta 2010. Za ljudi pod pragom revščine so ti deleži višji: stopnja materialne prikrajšanosti je 44,1–odstotna, stopnja težke materialne prikrajšanosti pa 24,1–odstotna.

Poslabšanje kaže tudi mnenjski kazalnik, kako gospodinjstva shajajo z denarjem. Delež gospodinjstev v celotni populaciji, ki težko (od zelo težko do nekoliko težje) shajajo z denarjem se je leta 2011 povečal za 1,9 o. t. na 70,2 %. Med gospodinjstvi pod mejo revščine je takšnih 88,6 %, 0,8 o. t. manj kot leta 2010. V primerjavi z letom 2007 se je delež tistih, ki jim gre finančno težje, bolj povečal v celotni populaciji kot v populaciji pod pragom revščine. To bi lahko bil pokazatelj, da se ob tem ko je sistem socialne varnosti bolj usmerjen na najbolj ogrožene, finančno breme hitreje slabša tistim, ki so nekoliko manj ogroženi.

Raven cen proizvodov in storitev za končno potrošnje gospodinjstev v državah EU

Raven cen proizvodov in storitev za končno potrošnje gospodinjstev je leta 2011 ostala najvišja v skandinavskih državah, v Sloveniji pa nižja od povprečja EU. Eurostat je junija letos objavil rezultate primerjave ravni cen proizvodov in storitev za potrošnje gospodinjstev v 37 evropskih državah za leto 2011. Gre za začasne podatke, ki so rezultat več statističnih raziskovanj in se izvajajo v okviru evropskega projekta primerjave cen in BDP (European Comparison Programme)⁴⁸. V nadaljevanju je podan pregled ravni cen v najbolj in najmanj razvitih državah EU ter primerjava ravni cen v Sloveniji s povprečjem EU. Razlike v ravni cen med državami so se pred letom 2008 zmanjševale. V obdobju približevanja ter ob vstopu v EU se je visoka rast gospodarstva in produktivnosti v Sloveniji odrazila na višji ravni cen. Po letu 2008 se je ta proces ustavil, raven cen v Sloveniji se je v primerjavi s povprečjem EU nekoliko znižala.

Raven cen je pozitivno povezana z razvitostjo države. V večini držav dosega raven cen in BDP glede na povprečje EU podobno raven. Najvišje ravni cen v vseh skupinah dosega skandinavske države. Leta 2011 je bila raven cen proizvodov in storitev za končno potrošnje gospodinjstev najvišja na Danskem (42,0 % nad povprečjem EU), kjer je

⁴⁸ Končni podatki bodo na voljo 36 mesecev po izteku referenčnega leta.

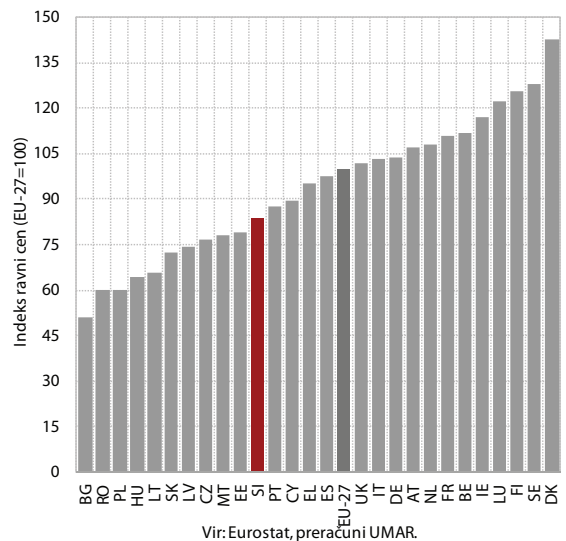
BDP na prebivalca znašal okoli 31.000 SKM in presegel povprečje EU za 25,0 %. Najnižjo raven cen imajo države JV Evrope (50,0 % pod povprečjem EU), v katerih je BDP na prebivalca najnižji in za povprečjem EU zaostaja za okoli 50 %. V Sloveniji je BDP na prebivalca v SKM znašal 21.000 SKM in dosegal okoli 84,0 % povprečja EU (98,7 % leta 2009), raven cen pa 83,0 % povprečja EU (84,5 % leta 2009).

Tabela 16: Raven cen in BDP na prebivalca v SKM, EU-27, 2011

	Indeks ravni cen (EU-27=100)	Indeks obsega (EU-27=100)
Danska	137	125
Švedska	129	126
Finska	122	116
Avstrija	111	129
Italija	103	101
Slovenija	83	84
Madžarska	61	66
Poljska	59	65
Romunija	52	49
Bolgarija	46	45

Vir: Eurostat.

Slika 36: Indeksi ravni cen proizvodov in storitev za končno potrošnje gospodinjstev v državah EU, 2011

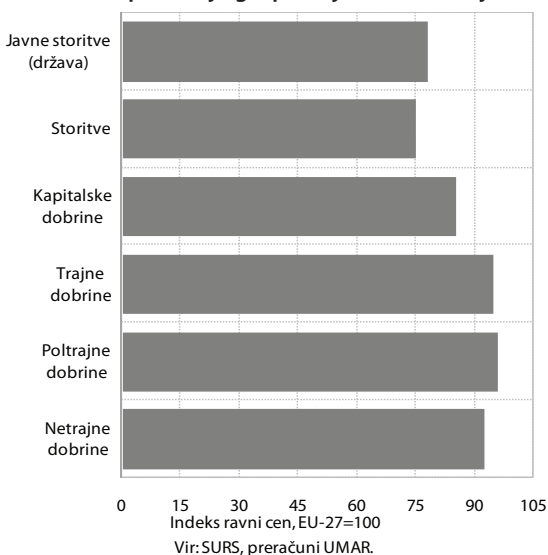
Vir: Eurostat, preračuni UMAR.

V Sloveniji se cene poltrajnih in trajnih dobrin gibljejo blizu povprečja EU, cene storitev pa so v primerjavi z drugimi državami EU bistveno nižje. Najmanjše razlike v cenah med državami so v skupini poltrajnih in trajnih dobrin, ki so predmet mednarodne menjave (menjalne dobrine). Leta 2011 so bile v Sloveniji cene poltrajnih in trajnih dobrin za končno potrošnje gospodinjstev okoli 5,0 % pod povprečjem EU. Do največjih razlik v ravni cen med državami prihaja v skupini storitev oz. dobrin, ki niso predmet mednarodne menjave (nemenjalne dobrine).

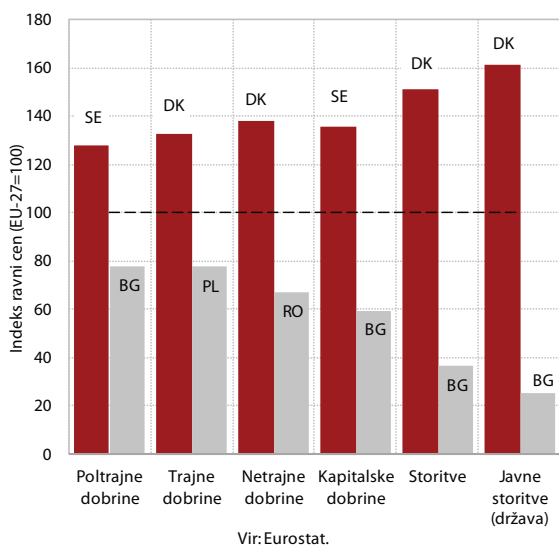
Storitve so najdražje na Danskem (51,0 % nad povprečjem EU), najcenejše pa v državah JV Evrope (Bolgarija okoli 64,0 % pod povprečjem EU). V Sloveniji dosega raven cen storitev okoli 75 % povprečja EU.

Do razlik v cenah storitev oz. nemenjalnih dobrin med državami prihaja predvsem zaradi razlik v produktivnosti dela v menjalnem sektorju. V primerjavi z razvitejšimi državami je za menjalni sektor v Sloveniji značilna nižja produktivnost, kar vpliva na plače v menjalnem sektorju, ki so nižje kot v razvitejših državah. Zaradi nižjih plač v menjalnem sektorju so stroški dela in raven cen v nemenjalnem sektorju nižji. Sčasoma začne produktivnost v menjalnem sektorju rasti, kar se odrazi

Slika 37: Indeks ravni cen posameznih skupin proizvodov in storitev za potrošnje gospodinjstev v Sloveniji, 2011

Slika 38: Indeks ravni cen posameznih skupin proizvodov in storitev za končno potrošnje gospodinjstev v državah EU z najvišjo in najnižjo vrednostjo, 2011

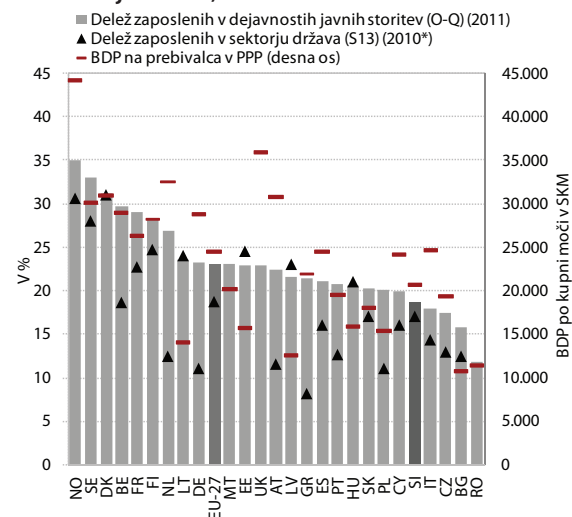

v višjih plačah v nemenjalnem sektorju, ki višjih stroškov dela ne more upravičiti z višjo produktivnostjo, ampak z višjimi cenami storitev, ki vplivajo na dvig splošne ravni cen v gospodarstvu. Doseganje višje ravni cen v Sloveniji vodi k zmanjševanju razlik v relativnih cenah izdelkov in storitev v primerjavi z drugimi gospodarstvi, kar pa lahko ob nezadostni konkurenci na trgu vodi do povišane stopnje inflacije v Sloveniji.

Zaposlenost v dejavnostih javnih storitev in sektorju država – mednarodna primerjava

V primerjavi z evropskimi državami ima Slovenija relativno manj zaposlenih v dejavnostih javnih storitev (O-Q)⁴⁹, še zlasti v zdravstvu in socialnem varstvu. Bližje evropskemu povprečju pa je delež zaposlenih v sektorju država. Skupno je bilo v Sloveniji v dejavnostih javnih storitev leta 2011 zaposlenih 18,6 % vseh zaposlenih (leta 2000 15,5 %), v povprečju EU pa 23,1 % (leta 2000 21,8 %). Zaostanek za povprečjem EU je nekoliko manjši ob upoštevanju zaposlenosti v opravljenih delovnih urah (Slovenija 18,1 %; EU 21,8 %), kar je povezano z manj zaposlitvami za krajši delovni čas. Visoke deleže zaposlenih v dejavnostih javnih storitev imajo predvsem nekatere najbolj razvite evropske države, Slovenija pa z relativno nizkim deležem zaostaja

Slika 39: Delež zaposlenih v dejavnostih javnih storitev in v sektorju država, v %

Vir: Eurostat, LABORSTA Database, preračuni UMAR. Opomba: Prikazani so deleži v celotni zaposlenosti po nacion. rač.; *podatki za 25 držav, za večino podatek za l. 2010, za nekaj držav za l. 2009 ali 2008.

⁴⁹ V dejavnostih javnih storitev (O-Q) so po standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD 2002) zajete dejavnosti javna uprava (O), izobraževanje (P) ter zdravstvo in socialno varstvo (Q) (dejavnost kulture je zajeta v pretežno zasebni dejavnosti R- Kulturne, razvedrilne in druge dejavnosti, zato jo za mednarodno primerjavo ni mogoče posebej prikazati). Izvajalci, ki so zajeti v posameznih dejavnostih, so vse javne inštitucije in javni zavodi, ki so pod nadzorom države ali občin, ter tudi vsi koncesionarji in čisti zasebni izvajalci.

Tabela 17: Delež zaposlenih po posameznih dejavnostih javnih storitev (O-Q) v osebah in v opravljenih delovnih urah, v %

	Javne storitve (O-Q) 2011		Javna uprava (O) 2010		Izobraževanje (P) 2010		Zdravstvo (Q86) 2010		Socialno varstvo (Q 87-88) 2010	
	v osebah	v delovnih urah	v osebah	v delovnih urah	v osebah	v delovnih urah	v osebah	v delovnih urah	v osebah	v delovnih urah
Slovenija	18,6	18,1	5,6	5,3	6,8	6,4	4,1	4,2	1,7	1,5
EU 27*	23,1	21,8	6,6	6,8	6,8	5,7	5,7	5,9	4,2	3,5
EU 15*	23,5	20,6	6,9	6,5	6,8	5,6	6,1	5,3	4,8	3,1
Avstrija	22,5	20,7	6,5	6,4	6,2	5,6	6,3	5,8	3,7	2,8
Belgija	29,8	:	9,7	:	8,3	:	6,3	:	5,5	:
Ciper	20,0	16,9	9,5	8,6	6,2	4,1	2,9	2,8	1,2	1,1
Češka	17,4	17,0	5,8	5,6	5,7	5,5	4,7	4,7	1,1	1,1
Danska	31,2	30,7	5,7	6,1	8,1	7,9	6	6,1	11,8	11,0
Estonija	22,9	21,5	7,7	7,1	10,1	9,5	5	4,2	1,2	1,6
Finska	28,1	25,8	7	7,2	6,8	5,7	7,1	6,7	7,2	6,4
Francija	18,0	25,9	9,2	8,6	6,6	4,7	6,5	:	6,9	:
Grčija	21,5	18,3	8,8	8,3	6,8	3,6	4,4	4,2	0,8	0,8
Irska	26,6	:	5,7	:	8,1	:	8,3	:	4,5	:
Italija	18,0	14,7	5,5	4,6	6,2	4,4	4,8	4,3	1,9	1,6
Latvija	21,6	21,0	6	6,2	8,6	7,9	3,7	3,8	1,3	1,2
Madžarska	20,6	19,9	6,1	:	8,4	:	4,6	:	2,3	:
Nemčija	23,2	22,4	6,7	6,8	6,2	5,7	:	6,2	:	4,0
Nizozemska	26,9	24,3	5,9	6,4	5,6	5,4	5,8	5,6	9,4	6,8
Norveška	35,1	31,0	7	:	7,6	:	6,6	:	:	:
Slovaška	20,3	18,1	7,1	6,5	7,8	6,6	4,4	4,2	1,5	1,2
Španija	21,1	20,4	7,6	7,8	5,8	5,0	5,3	5,2	1,9	1,9
Švedska	33,0	31,0	5,5	5,5	9,8	8,6	7	6,7	9,3	8,6
Švica	22,9	:	4,1	4,0	6,5	:	6,7	:	5,4	:

Vir: Eurostat.

Opombe: Deleži v celotni zaposlenosti po nacionalnih računih; * povprečje EU27 in EU15 po izračunu Eurostata.

tudi za državami, ki so na podobni ali nižji ravni razvitosti. Po deležu zaposlenih v sektorju država (17,0 %), to je pri izvajalcih, katerih ustanovitelj je država ali občina in se hkrati večinsko (več kot 50 %) financirajo iz javnih virov, pa je Slovenija (17,0 %) bližje evropskemu povprečju (EU-25 18,7 %), vendar je delež višji kot v državah na podobni ravni razvitosti.

Slovenija najbolj zaostaja po deležu zaposlenih v zdravstvu in socialnem varstvu. Slovenija ima v primerjavi z evropskimi državami relativno nižji delež zaposlenih oseb v dejavnosti javne uprave (O), v dejavnosti izobraževanja (P) je ta delež na povprečju EU, v dejavnosti zdravstva (Q86) in še bolj socialnega varstva (Q87-88) pa močno pod povprečjem. Tudi po deležu zaposlenosti v opravljenih delovnih urah močno zaostajamo v zdravstvu in socialnem varstvu, vendar je zaostanek nekoliko manjši; v izobraževanju pa po opravljenih delovnih urah presegamo povprečje EU. Relativno višja zaposlenost izražena v delovnih urah v primerjavi z zaposlenostjo v osebah je v Sloveniji v vseh teh dejavnostih povezana s tem, da imamo bistveno manj zaposlitev za krajši delovni čas⁵⁰. Izrazit

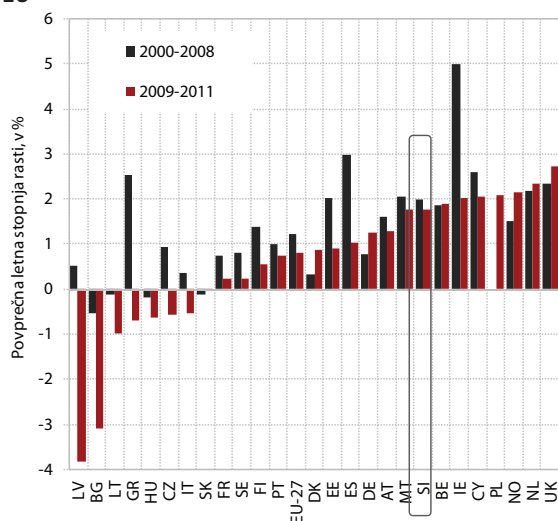
⁵⁰ V izobraževanju imamo na vseh ravneh, z izjemo terciarnega izobraževanja, manj zaposlitev za krajši delovni čas kot v povprečju EU (po metodologiji UOE – Unesco, OECD, Eurostat).

zaostanek po zaposlenosti v dejavnostih zdravstva in socialnega varstva kaže tudi kazalnik števila zaposlenih oseb na 100.000 prebivalcev, po katerem Slovenija v zdravstvu dosega 76,0 % povprečja EU (1.905 zaposlenih na 100.000 prebivalcev, v EU 2516 zaposlenih) oz. po zaposlenosti v delovnih urah 85% povprečja; v socialnem varstvu pa 42,0 % povprečja EU (523 zaposlenosti na 100.000 prebivalcev, v EU 1.509 zaposlenih) oz. 50 %, če upoštevamo opravljene delovne ure. Manjša zaposlenost v zdravstvu in socialnem varstvu je v veliki meri povezana s slabše razvitim zasebnim izvajanjem teh dejavnosti, zlasti na področju dolgotrajne oskrbe.

V večini držav EU se je rast zaposlenosti⁵¹ v dejavnostih javnih storitev v zadnjih letih nekoliko znižala, vendar je bila v povprečju EU še vedno pozitivna. V letih pred krizo (2001–2008) se je zaposlenost v dejavnostih javnih storitev v EU v povprečju letno povečevala za 1,2 %; v letih 2009–2011 pa se je umirila na letno 0,8 %. Po posameznih dejavnostih se je umirila rast v dejavnostih javne uprave, izobraževanja in zdravstva, povišala pa na področju socialnega varstva. Razlike v zaposlenosti v

⁵¹ Po nacionalnih računih v osebah, zaposlenih za polni ali krajši delovni čas.

Slika 40: Rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev v letih pred krizo in po začetku krize, Slovenija in države EU

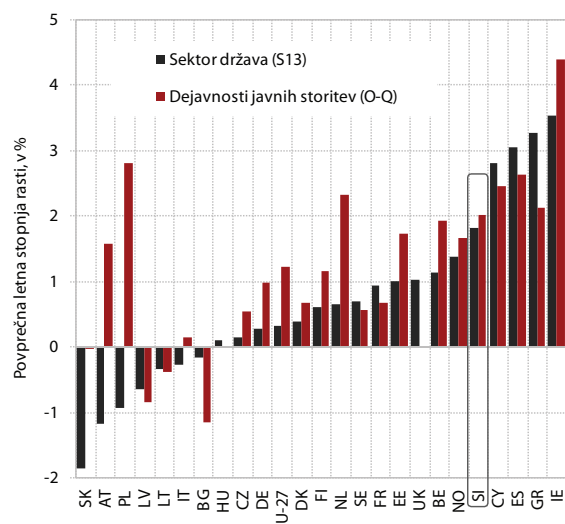
Vir: Eurostat – Economy and Finance – National Accounts, 2012; preračuni UMAR. Opomba: Analiza temelji na podatkih o zaposlenosti po nacionalnih računih v osebah.

dejavnostih javnih storitev se med državami EU zaradi krize še povečujejo. V nekaterih državah, ki jih je kriza močno prizadela, so z restriktivnimi ukrepi zaposlovanja v javnem sektorju zaposlenost zmanjšali ali močno znižali rast. V nekaterih bolj razvitih državah, ki imajo nadpovprečno razvite dejavnosti javnih storitev in jih kriza ni tako močno prizadela, pa se je zaposlovanje v teh dejavnostih v letih 2009–2011 še okrepilo (Danska, Nemčija, Norveška, Nizozemska in Švica). Glavni razlogi za relativno hitro rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev so: (i) na področju izobraževanja čedalje večja vključenost v vrtce, večanje ponudbe visokošolskih izobraževalnih programov ter razvoj izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, (ii) v zdravstvu poleg staranja prebivalstva predvsem hiter razvoj novih metod zdravljenja in zdravil ter večja osveščenost in pričakovana prebivalstva, (iii) v socialnem varstvu poleg večje potrebe po dolgotrajni oskrbi zaradi staranja prebivalstva tudi pomoč socialno ogroženim (predvsem v obdobju krize). S prenosom izvajanja nekaterih dejavnosti na zasebne izvajalce in z večjo vlogo javno-zasebnega partnerstva pri financiranju nekaterih javnih služb so v številnih evropskih državah v preteklem desetletju poskušali del rastočih potreb zadovoljiti s povečanjem ponudbe koncesionarjev in tudi čistih zasebnikov, ki ob ustrezni regulaciji in nadzoru delujejo na področju javnih storitvenih dejavnosti. V razvitejših evropskih državah so zlasti pri izvajanju storitev socialnega varstva zelo pomembne tudi različne nevladne organizacije in društva, ki delujejo ob delni podpori javnih virov in tudi evropskih sredstev.

V Sloveniji je po začetku gospodarske krize rast zaposlenosti v dejavnostih izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva ostala relativno visoka. V obdobju pred krizo je bila rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev v povprečju letno 2,0–odstotna in s tem višja kot v EU, v

letih 2009–2011 pa je Slovenija ostala med državami, ki so ohranile relativno visoko rast zaposlenosti na področjih izobraževanja (2,5 %), zdravstva (1,0 %) in socialnega varstva (4,5 %); umirila pa se je rast v dejavnosti javne uprave (0,3 %). Za razliko od mnogih evropskih držav je za Slovenijo značilno, da se večji del javnih služb še vedno izvaja v javnih zavodih, ki so upravljavsko vezani na državo ali občino. Na rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev (skupaj pri javnih in zasebnih izvajalcih) zato v največji meri vpliva gibanje zaposlenosti pri izvajalcih v sektorju država. Tako se je v letih 2001–2010 v Sloveniji zaposlenost v dejavnostih javnih storitev povečala v povprečju za 2,0 %, v sektorju država pa za 1,8 %. Po drugi strani je bila v povprečju 25-ih držav EU rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev bistveno višja (1,2 %) kot pri izvajalcih v sektorju država (0,3 %). Zadovoljevanje vse večjih potreb in pričakovanih prebivalstva zlasti glede storitev predšolskega varstva, zdravstva in socialnega varstva je torej v Sloveniji še vedno povezano predvsem s širitvijo ponudbe in rastjo zaposlenosti v javnih zavodih. Zaradi odlašanja s sistemskimi spremembami na področju negospodarskih javnih služb in posledično relativno slabo razvitega zasebnega izvajanja teh storitev pa lahko pričakujemo, da bo imelo sedanje omejevanje zaposlovanja in krčenje zaposlenosti pri proračunskih uporabnikih v naslednjih letih bistveno večje negativne posledice na preskrbljenost prebivalstva s storitvami javnih služb kot v državah, kjer se je določen del ponudbe in povpraševanja lahko prenesel tudi na zasebnike.

Slika 41: Rast zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev in sektorju država, 2000–2010

Vir: Eurostat – Economy and Finance – National Accounts, 2012; Za sektor država je vir LABORSTA Database; preračuni UMAR. Opomba: Analiza temelji na podatkih o zaposlenosti po nacionalnih računih v osebah.

statistična priloga

Pomembnejši kazalci	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
						Pomladanska napoved 2012		
Bruto domači proizvod (realne stopnje rasti, v %)	6,9	3,6	-8,0	1,4	-0,2	-0,9	1,2	2,2
BDP v mio EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	34.562	37.280	35.311	35.416	35.639	35.641	36.589	38.059
BDP na prebivalca, v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	17.120	18.437	17.295	17.286	17.364	17.428	17.860	18.551
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	22.100	22.700	20.500	20.700				
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU 27 = 100) ¹	88	91	87	85				
Bruto nacionalni dohodek (tekoče cene in tekoči fiksni tečaj)	33.828	36.232	34.593	34.894	35.050	34.841	35.774	37.222
Bruto nacionalni razpoložljivi dohodek (tekoče cene in tekoči fiksni tečaj)	33.601	35.871	34.344	34.940	35.165	34.884	35.860	37.236
Stopnja brezposelnosti, registrirana	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,9	13,5	13,3
Stopnja brezposelnosti, anketna	4,9	4,4	5,9	7,3	8,1	8,8	9,3	9,1
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	3,4	1,0	-6,3	4,0	1,6	1,4	2,4	2,5
Inflacija ² , povprečje leta	3,6	5,7	0,9	1,8	1,8	2,0	1,8	1,9
Inflacija ² , konec leta	5,6	2,1	1,8	1,9	2,0	2	1,9	2,0
MENJAVA S TUJINO – PLAČILNO-BILANČNA STATISTIKA								
Izvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	13,7	2,9	-17,2	9,5	6,8	1,4	5,4	6,1
Izvoz proizvodov	13,9	0,5	-18,1	11,0	7,7	1,3	5,8	6,5
Izvoz storitev	13,2	14,3	-13,7	4,1	3,6	1,7	3,7	4,3
Uvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	16,7	3,7	-19,6	7,2	4,7	-1,6	4,9	5,5
Uvoz proizvodov	16,2	3,0	-20,8	8,0	5,7	-2,0	5,0	5,6
Uvoz storitev	19,7	8,2	-12,0	2,6	-1,4	0,7	4,3	4,6
Saldo tekočega računa plačilne bilance, v mio EUR	-1646	-2574	-456	-297	-168	226	423	588
- delež v primerjavi z BDP, v %	-4,8	-6,9	-1,3	-0,8	-0,5	0,6	1,2	1,5
Bruto zunanji dolg, v mio EUR	34.783	39.234	40.294	40.699	41.444	40.671 ⁵		
- delež v primerjavi z BDP, v %	100,6	105,2	114,1	114,9	116,3			
Razmerje USD za 1 EUR	1,371	1,471	1,393	1,327	1,392	1,320	1,322	1,322
DOMAČE POVPRŠEVANJE – STATISTIKA NACIONALNIH RAČUNOV								
Zasebna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	6,1	3,7	-0,1	-0,7	-0,3	-1,2	0,2	1,5
- delež v BDP, v % ⁴	52,4	53,2	55,8	56,0	56,8	57,1	56,6	56,2
Državna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	0,6	6,1	2,9	1,5	-0,9	-3,5	-0,7	0,3
- delež v BDP, v % ⁴	17,3	18,1	20,3	20,8	20,6	19,8	19,3	19,0
Investicije v osnovna sredstva (realne stopnje rasti, v %)	13,3	7,8	-23,3	-8,3	-10,7	-1,5	4,0	3,0
- delež v BDP, v % ⁴	27,8	28,8	23,4	21,6	19,5	19,4	20,0	20,3
Vir podatkov: SURS, Banka Slovenije, Eurostat; preračuni in napovedi UMAR (Pomladanska napoved, marec 2012). Opombe: ¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS); ² Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin; ³ Plačilnobilančna statistika (izvoz F.O.B. uvoz F.O.B.); z izračunom realnih stopenj je izločen vpliv medvalutnih sprememb in cen na tujih trgih; ⁴ Deleži v BDP so preračunani v tekočih cenah in fiksni tečaju 2007 (EUR=239.64); ⁵ Konec junija 2012.								

Proizvodnja	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010					
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9	10	
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA, medletna rast v %																		
Industrija B+C+D	-17,4	6,2	2,2	10,7	7,2	7,4	8,7	3,7	0,1	-2,9	0,6	-0,8	9,6	6,3	12,4	4,0	4,8	
B Rudarstvo	-2,9	11,0	-8,1	11,9	23,7	15,7	-5,6	-9,3	-9,3	-7,9	-8,9	4,4	7,4	15,9	37,4	19,2	20,7	
C Predelovalne dejavnosti	-18,7	6,6	2,1	12,0	7,3	7,1	9,2	3,8	-0,2	-3,6	-0,1	-2,1	11,0	7,4	13,1	3,0	4,8	
D Oskrba z elektriko, plinom, paro	-6,6	1,8	5,0	-0,5	3,6	7,0	6,9	3,8	5,1	4,0	8,3	12,8	-2,3	-3,6	1,2	13,6	2,2	
GRADBENIŠTVO², medletna rast vrednosti opravljenih gradbenih del v %																		
Gradbeništvo skupaj	-21,0	-17,0	-25,6	-16,8	-16,4	-16,2	-25,3	-31,1	-25,4	-20,1	-17,7	-15,6	-17,2	-17,4	-13,0	-18,7	-18,0	
Stavbe	-22,6	-14,0	-39,7	-12,4	-16,5	-19,2	-41,5	-46,5	-34,3	-35,9	-13,0	-6,1	-15,8	-11,2	-17,8	-20,3	-17,4	
Gradbeni inženirski objekti	-19,9	-18,9	-15,3	-19,6	-16,2	-14,1	-6,3	-20,7	-20,0	-10,0	-21,2	-19,9	-18,0	-21,0	-10,0	-17,6	-18,3	
PROMET, mio tkm, medletna rast v %																		
Tonski km v cestnem prevozu	-9,2	7,9	3,2	10,7	9,5	-6,3	-3,2	1,5	3,6	11,7	6,0	-	-	-	-	-	-	
Tonski km v železniškem prevozu	-24,2	28,2	9,7	33,9	32,2	28,2	23,3	10,8	8,5	-1,6	-8,7	-	-	-	-	-	-	
TRGOVINA, medletna rast v %																		
Skupni realni prihodek*	-13,0	3,6	3,1	4,9	4,7	5,8	7,5	3,6	2,9	-0,5	0,6	-4,3	7,3	2,4	5,0	6,8	4,2	
Realni prihodek v trgovini na drobno	-10,6	-0,1	1,4	0,3	2,0	1,8	3,4	0,4	2,2	0,2	2,5	-2,8	3,6	1,8	1,0	3,1	1,3	
Realni prihodek v trgovini z motornimi vozili in popravila motornih vozil	-21,7	12,1	6,6	15,4	11,8	15,0	15,8	9,9	4,4	-1,9	-2,8	-7,1	15,6	3,8	16,2	15,3	10,7	
Nominalni prihodek v trgovini na debelo in posredništvu pri prodaji	-21,4	1,4	5,8	4,0	5,5	3,7	12,2	3,8	4,5	3,4	3,2	-0,8	10,8	3,1	7,9	5,6	1,1	
TURIZEM, medletna rast v %, nova metodologija - prelom časovne serije podatkov v letu 2009																		
Skupaj, prenočitve	-3,4	-1,5	5,3	-2,4	-2,2	0,4	3,1	6,6	6,6	3,1	0,7	1,2	-2,5	-1,7	-3,6	-0,3	2,5	
Domači gostje, prenočitve	2,8	-4,2	0,5	-3,0	-9,6	-0,3	0,1	0,4	0,8	0,4	-0,5	-4,6	-3,3	-9,0	-11,1	-7,9	-3,0	
Tuji gostje, prenočitve	-8,0	0,7	9,1	-2,0	3,2	1,0	6,5	11,3	10,2	5,5	2,0	5,1	-1,8	4,3	1,6	4,4	7,0	
Nominalni prihodek v gostinstvu	-7,8	2,8	3,7	1,5	4,2	5,4	5,7	4,7	4,8	-0,3	-0,6	-0,1	3,6	5,6	4,8	2,2	6,8	
KMETIJSTVO																		
Odkup pridelkov, v mio EUR	449,3	454,5	478,9	106,7	115,6	137,5	100,4	113,3	125,7	139,5	108,4	110,4	35,1	37,4	36,2	42,1	45,7	
POSLOVNE TENDENCJE (vrednost kazalnika**)																		
Kazalnik gospodarske klime	-23	-9	-7	-9	-6	-8	-7	-4	-6	-10	-12	-16	-6	-5	-7	-7	-7	
Kazalnik zaupanja																		
v predelovalnih dejavnostih	-23	-1	0	-1	2	1	3	3	-1	-7	-6	-11	1	5	1	1	4	
v gradbeništvu	-50	-57	-46	-59	-56	-53	-52	-46	-44	-43	-40	-43	-59	-60	-57	-51	-50	
v storitvenih dejavnostih	-14	-3	1	-6	-2	-2	1	3	3	-4	-8	-8	-3	-1	-2	-2	-4	
v trgovini na drobno	-12	7	8	7	12	10	6	12	2	11	6	5	17	12	13	10	12	
potrošnikov	-30	-25	-25	-22	-27	-26	-26	-25	-25	-24	-26	-36	-21	-27	-27	-27	-26	
Vir podatkov: SURS. Opombe: ¹ Le za podjetja z dejavnostjo oskrbe z energijo; ² V raziskovanje so zajeta vsa večja gradbena podjetja, ter še nekatera negradbena podjetja, ki izvajajo gradbeno dejavnost; *Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in vzdrževanje le-teh ter trgovina na drobno z motornimi gorivi; **desezonirani podatki SURS.																		

2010		2011												2012								
11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	
4,3	13,8	13,8	6,6	6,5	3,4	4,3	3,2	-1,4	-1,5	2,8	-1,8	0,7	-7,9	1,0	3,9	-2,5	3,2	-3,3	-1,9	-	-	
-2,5	39,7	-6,4	-1,2	-8,4	-4,7	-22,1	0,2	-8,5	-17,3	-1,7	-6,0	-2,5	-16,3	7,4	-10,2	-20,7	-3,7	16,6	1,8	-	-	
5,0	12,4	14,7	6,8	7,0	3,2	5,0	3,1	-1,9	-2,4	3,1	-2,5	-0,5	-8,1	0,6	2,8	-2,9	3,3	-4,9	-4,1	-	-	
0,6	17,4	11,0	6,3	3,6	5,7	3,2	2,4	4,4	11,8	-0,4	4,7	13,1	-4,0	3,5	16,1	5,5	5,4	9,9	23,9	-	-	
-17,5	-12,2	-20,9	-23,6	-29,7	-27,0	-29,3	-36,2	-27,0	-31,2	-17,5	-25,4	-9,6	-24,6	-24,4	-26,6	-5,0	-14,6	-24,0	-7,2	-	-	
-28,1	-12,4	-25,9	-41,2	-53,1	-37,9	-48,0	-52,8	-36,0	-36,7	-30,0	-33,3	-28,6	-44,5	-31,1	-31,0	27,6	-7,2	-16,1	6,8	-	-	
-10,3	-12,1	-15,4	2,7	-5,2	-19,0	-16,6	-25,9	-21,2	-28,0	-9,7	-21,0	0,7	-7,0	-18,1	-22,8	-22,0	-18,8	-27,4	-12,7	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9,0	4,1	8,7	9,8	3,9	3,4	6,0	1,4	0,0	6,3	2,4	0,7	-0,5	-1,8	2,6	1,0	-1,8	-4,1	-5,2	-3,7	-	-	
3,6	0,4	4,0	5,5	0,6	0,3	1,8	-0,9	-1,1	5,6	2,1	0,5	1,3	-1,1	4,0	3,5	-0,1	-3,5	-3,2	-1,7	-	-	
20,2	14,1	19,2	18,3	9,8	9,8	14,0	5,9	2,2	8,0	3,0	1,3	-3,6	-3,4	-0,1	-3,5	-4,8	-5,1	-8,7	-7,4	-	-	
4,8	5,3	11,2	15,4	10,4	4,2	6,2	1,1	-0,3	8,5	5,6	5,7	5,6	-0,9	8,4	3,7	-1,0	-0,1	0,2	-2,5	-	-	
-0,8	-1,2	4,9	-1,9	6,7	13,6	-4,2	10,6	4,1	7,0	9,8	1,9	7,0	1,2	0,2	-0,3	2,4	-0,9	7,9	-1,9	-	-	
-0,5	3,2	0,1	-2,0	2,7	9,3	-3,0	-3,4	-3,7	2,1	7,3	-2,9	8,6	-3,3	-0,3	-3,3	2,8	-14,3	-1,6	0,9	-	-	
-1,1	-5,4	8,6	-1,7	11,0	17,2	-5,0	21,6	9,7	10,0	11,2	5,5	5,2	5,8	0,6	4,5	1,9	9,4	14,1	-3,7	-	-	
4,5	4,9	7,2	4,9	5,2	7,0	0,5	6,8	2,1	4,7	7,6	-1,5	0,2	0,5	0,3	-3,5	1,3	-1,2	2,4	-1,3	-	-	
44,1	47,7	32,9	30,5	36,9	36,9	39,6	36,8	42,2	39,8	43,7	48,9	44,0	46,7	34,3	35,1	39,0	37,0	38,3	35,1	-	-	
-8	-9	-7	-7	-6	-4	-3	-5	-5	-7	-6	-10	-10	-11	-12	-12	-12	-16	-14	-17	-16	-19	
-1	-1	3	4	3	5	3	1	0	-2	-2	-8	-7	-5	-3	-6	-8	-10	-11	-13	-12	-14	
-54	-56	-55	-50	-50	-48	-44	-45	-46	-43	-44	-43	-46	-41	-42	-39	-39	-44	-43	-43	-41	-36	
-2	-1	1	-2	4	5	2	3	3	5	2	0	-3	-9	-10	-9	-4	-7	-7	-10	-11	-14	
8	11	7	12	0	9	16	12	1	-9	13	11	13	10	6	7	6	8	2	4	0	-1	
-24	-27	-26	-28	-25	-26	-25	-23	-24	-27	-23	-26	-26	-20	-26	-26	-26	-38	-33	-37	-36	-35	

Trg dela	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9
FORMALNO AKTIVNI (A=B+E)	944,5	935,5	934,7	937,8	933,8	934,8	936,8	937,5	931,1	933,3	926,6	923,7	937,5	934,3	933,0	934,1
FORMALNO DELOVNO AKTIVNI (B=C+D)¹	858,2	835,0	824,0	839,2	835,4	829,3	821,9	828,4	823,9	821,7	812,7	816,5	839,3	835,9	834,0	836,2
V kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu	37,9	33,4	38,8	34,6	34,0	33,3	38,0	40,1	38,8	38,0	35,2	37,8	34,7	34,1	34,0	34,0
V industriji in gradbeništvu	306,9	287,3	272,9	289,2	287,0	281,9	273,7	274,2	272,7	271,0	265,4	266,3	288,6	287,9	286,5	286,6
- v predelovalnih dejavnostih	199,8	188,6	184,8	189,4	188,1	186,8	184,1	184,7	184,4	186,2	184,6	184,1	189,0	188,5	187,7	188,1
- v gradbeništvu	86,8	78,5	67,8	79,6	78,6	75,0	69,7	69,3	67,9	64,4	60,5	61,6	79,3	79,1	78,6	78,2
V storitvah	513,4	514,3	512,3	515,3	514,3	514,1	510,2	514,1	512,4	512,7	512,1	512,4	516,1	514,0	513,4	515,7
- v javni upravi	51,5	52,0	51,4	52,3	52,1	51,8	51,2	51,5	51,4	51,3	50,9	51,2	52,4	52,2	52,1	52,1
- v izobraževanju, zdravstvu in socialnem varstvu	113,8	116,7	118,8	116,8	116,3	118,0	117,8	118,8	118,5	120,1	120,7	121,6	116,9	115,8	115,6	117,5
ZAPOSLENI (C)¹	767,4	747,2	729,1	751,0	747,0	740,6	728,1	731,9	728,9	727,4	720,9	722,7	751,3	748,1	745,7	747,3
V podjetjih in organizacijah	699,4	685,7	671,8	688,7	685,7	681,3	671,4	673,9	671,3	670,7	666,4	667,4	689,1	686,3	684,4	686,4
Pri fizičnih osebah	67,9	61,5	57,2	62,3	61,4	59,3	56,7	58,0	57,6	56,6	54,5	55,4	62,1	61,8	61,3	61,0
SAMOZAPOSLENI IN KMETJE (D)	90,8	87,8	94,9	88,1	88,3	88,7	93,8	96,5	95,0	94,4	91,8	93,8	88,1	87,8	88,3	88,9
REGISTRIRANI BREZPOSELNI (E)	86,4	100,5	110,7	98,6	98,4	105,5	114,9	109,1	107,2	111,6	114,0	107,2	98,2	98,4	99,0	97,9
Ženske	42,4	47,9	52,1	46,8	47,8	50,2	52,9	50,9	51,1	53,3	53,2	51,0	46,8	47,5	48,1	47,7
Mladi (do 26. leta)	13,3	13,9	12,9	13,5	12,4	15,1	14,5	12,6	11,3	13,4	12,7	10,8	13,0	12,6	12,5	12,2
Starejši od 50 let	26,2	31,4	39,0	30,3	31,1	34,5	40,1	39,1	38,7	38,2	39,2	38,1	30,5	30,9	31,1	31,3
Brez strokovne izobrazbe	34,1	37,5	39,5	37,1	36,6	38,2	41,6	39,2	38,1	39,3	41,0	39,2	36,7	36,4	36,6	36,7
Brezposelni več kot 1 leto	31,5	42,8	50,2	41,8	44,0	47,2	48,7	48,6	49,6	53,8	57,2	55,1	42,9	43,2	44,1	44,6
Prejemniki nadomestil in pomoči	27,4	30,0	36,3	29,3	29,3	29,7	39,7	36,4	34,9	34,4	37,8	33,2	28,9	29,0	29,4	29,4
STOPNJA REG. BREZP., (E/A, v %)	9,1	10,7	11,8	10,5	10,5	11,3	12,3	12,2	11,5	12,0	12,3	11,6	10,5	10,5	10,6	10,5
Moški	8,3	10,1	11,4	9,9	9,7	10,7	12,0	11,9	10,9	11,3	11,9	11,1	9,8	9,8	9,8	9,7
Ženske	10,2	11,6	12,4	11,3	11,5	12,1	12,6	12,5	12,3	12,7	12,7	12,3	11,3	11,5	11,6	11,5
TOKOVI REGISTRIRANE BREZPOSELNOSTI	30,4	13,3	2,7	-0,7	-0,3	12,1	3,9	-6,9	0,0	5,7	-1,9	-5,2	-0,2	0,2	0,6	-1,1
Novi brezposelni iskalci prve zaposlitve	17,0	16,8	14,4	2,4	2,8	8,7	3,2	2,0	2,7	6,5	2,4	1,9	0,8	0,7	0,8	1,4
Izgubili delo	90,5	83,5	82,2	16,6	18,5	28,6	24,4	16,8	18,7	22,3	22,6	17,9	5,4	6,1	5,7	6,7
Brezposelni dobili delo	48,6	57,0	61,0	12,8	15,5	14,5	17,5	17,2	13,4	12,9	17,3	14,0	4,2	4,8	4,0	6,8
Drugi odlivi iz brezposelnosti (neto)	28,5	29,9	32,8	6,9	6,0	10,7	6,2	8,5	8,0	10,2	9,6	11,1	2,1	1,8	1,8	2,4
Potrebe po delavcih²	161,3	174,6	194,5	44,3	45,9	46,5	45,5	52,9	52,3	43,8	44,9	41,2	16,1	15,2	14,9	15,8
Od teh za določen čas, v %	78,1	80,7	81,7	81,2	82,2	80,0	81,5	81,0	82,8	81,4	82,9	83,4	79,8	81,1	83,0	82,6
DELOVNA DOVOLJENJA ZA TUJCE za določen čas	54,9	41,6	35,6	42,1	40,7	39,4	38,0	35,5	34,7	34,3	34,2	34,4	41,4	40,7	40,8	40,7
Od vseh formalno aktivnih, v %	5,8	4,4	3,8	4,5	4,4	4,2	4,1	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	4,4	4,4	4,4	4,4
NOVE ZAPOSLOTITVE	111,4	104,1	118,3	25,1	27,9	27,5	27,3	27,3	26,3	37,4	30,8	27,3	8,4	8,2	6,6	13,0

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, ZPIZ. Opombe: ¹Z januarjem 2005 je SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva. Novi viri podatkov za zaposlene in samozaposlene razen kmetov je Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP), podatki o kmetih pa so napovedani s pomočjo ARIMA modela na osnovi četrletnih podatkov o kmetih iz Ankete o delovni sili; ²Po ZRSZ.

2010			2011												2012					
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
938,2	937,2	929,0	936,0	937,3	937,1	938,4	937,7	936,3	931,7	930,0	931,5	935,3	934,5	930,1	927,5	927,1	925,4	926,0	923,7	921,3
835,5	833,4	819,0	820,9	821,7	823,1	826,9	829,0	829,2	824,2	823,0	824,5	824,4	823,4	817,3	811,6	812,0	814,5	816,9	816,9	815,7
33,3	33,3	33,1	38,0	38,0	38,1	40,1	40,1	40,1	38,9	38,8	38,8	38,1	38,1	37,9	35,2	35,1	35,3	37,7	37,8	37,9
285,8	283,9	276,0	274,4	273,6	273,1	273,5	274,7	274,4	272,6	272,8	272,7	273,5	272,1	267,4	265,4	264,7	266,1	266,6	266,6	265,7
188,4	187,9	184,1	183,9	184,3	184,3	184,3	185,1	184,6	183,8	184,0	185,2	186,8	186,6	185,1	184,6	184,6	184,6	184,4	184,2	183,8
77,1	75,8	72,1	70,7	69,5	68,9	69,1	69,4	69,4	68,4	68,4	67,0	66,2	65,0	62,1	60,7	59,9	61,0	61,7	61,8	61,4
516,4	516,1	509,9	508,5	510,1	511,9	513,3	514,3	514,7	512,7	511,4	513,1	512,8	513,2	512,0	510,9	512,2	513,1	512,6	512,5	512,1
52,0	52,0	51,5	51,2	51,2	51,2	51,5	51,6	51,6	51,4	51,5	51,2	51,3	51,4	51,2	50,8	50,9	50,9	51,1	51,2	51,2
117,9	118,5	117,7	117,3	117,8	118,3	118,6	118,9	119,0	118,2	118,1	119,3	119,8	120,2	120,3	119,9	120,8	121,5	121,6	121,7	121,4
746,8	744,6	730,5	727,3	727,8	729,0	730,5	732,5	732,6	729,0	728,1	729,7	730,1	729,0	723,0	719,6	720,3	722,7	723,0	723,1	722,1
686,2	684,8	673,0	670,7	671,3	672,1	672,9	674,3	674,4	671,1	670,5	672,2	672,7	671,9	667,6	665,2	666,1	667,9	667,7	667,7	666,7
60,5	59,8	57,6	56,6	56,6	56,9	57,6	58,2	58,2	57,9	57,5	57,4	57,4	57,0	55,5	54,5	54,2	54,8	55,3	55,4	55,3
88,8	88,8	88,5	93,5	93,8	94,1	96,4	96,5	96,6	95,1	95,0	94,8	94,3	94,5	94,3	91,9	91,8	91,8	93,9	93,8	93,6
102,7	103,8	110,0	115,1	115,6	113,9	111,6	108,6	107,1	107,6	107,0	107,0	110,9	111,1	112,8	116,0	115,0	110,9	106,8	106,8	105,6
49,8	49,5	51,2	53,2	53,2	52,4	51,8	50,7	50,2	50,9	51,0	51,3	53,5	53,4	53,2	54,2	53,4	52,0	51,7	50,9	50,5
15,7	15,1	14,4	14,7	14,7	14,1	13,4	12,5	11,9	11,5	11,1	11,2	13,6	13,5	13,2	13,2	12,9	12,0	11,4	10,7	10,3
31,7	33,0	38,9	40,2	40,2	39,9	39,4	39,1	38,8	38,9	38,8	38,4	38,2	37,9	38,4	39,6	39,4	38,6	38,5	38,1	37,7
37,2	37,5	39,9	41,6	41,9	41,2	40,1	39,1	38,4	38,1	37,9	38,3	38,7	39,0	40,1	41,4	41,6	40,0	40,0	39,0	38,4
46,7	47,5	47,4	48,6	49,0	48,7	48,8	48,6	48,5	48,8	49,6	50,4	51,8	52,9	56,7	58,0	57,3	56,3	55,4	55,0	54,7
28,2	29,7	31,2	39,2	40,2	39,8	37,5	36,4	35,3	35,2	35,1	34,4	33,9	33,7	35,5	38,5	38,3	36,7	34,2	33,4	31,9
10,9	11,1	11,8	12,3	12,3	12,2	11,9	11,6	11,4	11,5	11,5	11,5	11,9	11,9	12,1	12,5	12,4	12,0	11,8	11,6	11,5
10,1	10,4	11,4	12,0	12,0	11,9	11,5	11,2	11,0	11,0	10,9	10,8	11,1	11,2	11,6	12,1	12,1	11,6	11,3	11,0	10,9
12,0	11,9	12,4	12,7	12,7	12,5	12,3	12,1	12,0	12,2	12,3	12,3	12,7	12,7	12,7	13,0	12,8	12,5	12,4	12,2	12,2
4,8	1,1	6,2	5,1	0,5	-1,7	-2,4	-2,9	-1,6	0,5	-0,6	0,1	3,9	0,2	1,7	3,2	-0,9	-4,2	-1,8	-2,3	-1,2
6,3	1,4	0,9	1,3	1,0	0,9	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	1,4	4,4	1,3	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,6	0,6
7,1	8,2	13,2	11,8	6,0	6,6	5,4	5,6	5,7	6,4	5,7	6,6	6,9	7,1	8,2	10,6	6,1	5,9	6,5	5,8	5,6
4,8	4,9	4,7	5,8	4,9	6,8	6,0	6,3	4,9	4,0	4,1	5,4	4,4	4,5	4,0	5,0	5,2	7,1	5,5	4,7	3,9
3,8	3,6	3,3	2,2	1,6	2,4	2,5	3,0	3,0	2,6	2,9	2,5	3,1	3,8	3,3	3,3	2,6	3,7	3,5	4,1	3,5
17,4	14,7	14,3	15,2	14,3	16,0	15,7	17,8	19,3	15,5	17,2	19,5	15,8	14,3	13,6	15,6	13,1	16,2	14,0	14,2	13,0
81,4	80,4	78,1	80,9	81,7	81,8	81,5	82,1	79,3	80,9	83,5	83,9	84,0	81,6	78,5	80,3	82,7	85,7	83,3	83,9	83,0
40,2	39,4	38,5	38,3	38,1	37,7	37,4	34,6	34,5	34,5	34,7	34,9	34,5	34,3	34,2	34,2	34,2	34,2	34,7	34,4	34,1
4,3	4,2	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
10,9	8,8	7,8	10,0	7,6	9,6	9,4	9,2	8,7	7,6	6,5	12,3	11,9	12,6	12,8	11,8	8,4	10,6	10,0	9,0	8,4

Plače in indikatorji konkurenčnosti	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010		
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	8	9	10
BRUTO PLAČA NA ZAPOSLENEGA , nominalno, medletna rast v %															
Skupaj	3,4	3,9	2,0	4,3	4,2	3,3	3,1	2,0	1,7	1,1	1,6	0,3	5,1	3,6	2,7
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	-0,2	5,8	3,1	5,2	7,4	6,9	7,1	4,2	1,1	0,4	0,1	-1,0	8,6	6,6	5,6
B Rudarstvo	0,9	4,0	3,8	4,7	1,9	6,0	3,6	0,3	5,8	5,9	8,4	10,6	1,8	3,1	-0,4
C Predelovalne dejavnosti	0,8	9,0	3,9	10,0	8,7	6,8	5,4	3,6	3,5	3,1	3,4	2,5	11,0	7,0	5,1
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	3,8	3,7	2,3	2,4	3,6	4,4	1,6	5,2	3,5	-0,5	5,6	3,9	6,5	2,7	-3,4
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	2,0	2,2	-0,1	3,0	2,0	1,3	-0,1	1,5	1,1	-2,7	2,1	-0,5	2,9	1,5	-1,2
F Gradbeništvo	1,0	4,4	2,0	5,8	4,1	5,2	5,5	1,5	0,3	0,5	-0,3	-2,8	6,5	3,8	5,6
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1,9	3,7	2,8	4,1	4,3	3,9	3,2	2,6	2,3	3,0	2,1	1,6	4,5	4,3	4,2
H Promet in skladiščenje	0,7	2,0	2,7	1,2	2,5	3,1	2,3	3,0	3,9	1,6	2,2	0,6	3,4	2,3	2,6
I Gostinstvo	1,6	4,0	2,1	4,2	4,5	4,5	4,7	2,4	2,0	-0,6	-0,4	-0,7	4,1	5,5	5,1
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1,4	2,6	0,9	2,5	3,4	3,5	1,0	1,2	1,8	-0,2	0,3	1,3	4,3	3,1	1,1
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	-0,7	1,0	0,6	3,2	2,6	-2,6	2,3	2,4	0,8	-2,4	4,5	-1,7	1,2	1,5	-4,1
L Poslovanje z nepremičninami	1,9	3,0	2,9	5,3	2,9	1,0	4,1	2,9	3,4	1,6	1,1	-1,3	3,1	1,5	0,8
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2,1	1,6	-0,4	1,8	2,3	0,7	0,4	0,2	-0,6	-1,6	-0,5	-0,8	3,9	1,3	-0,2
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1,8	4,1	3,5	4,3	4,6	4,8	4,3	3,2	3,9	2,7	3,0	0,3	5,3	4,6	5,5
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	5,9	-0,6	0,3	-1,1	0,4	0,3	1,2	0,6	-0,1	-0,4	-0,2	-1,5	-0,1	0,3	1,3
P Izobraževanje	3,6	0,6	0,2	0,7	1,0	0,6	0,7	-0,1	-0,3	0,4	-0,3	-2,2	1,2	1,2	0,6
Q Zdravstvo in socialno varstvo	12,0	-0,3	-0,7	-1,0	0,3	-0,3	-0,9	-0,8	-0,5	-0,5	-0,5	-1,0	0,2	0,0	0,3
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	3,9	0,5	-0,7	1,4	1,2	-1,2	-0,2	-1,2	-1,0	-0,3	-0,6	-1,5	1,1	1,5	-2,2
S Druge dejavnosti	1,3	4,2	0,9	4,9	5,5	3,3	2,7	1,5	0,6	-1,1	0,5	-0,6	5,9	4,5	5,4
INDIKATORJI KONKURENČNOSTI ¹ , medletna rast v %															
Efektivni tečaj ² nominalno	1,1	-2,1	-0,1	-2,4	-2,5	-2,4	-1,3	0,6	0,4	0,1	-0,5	-1,3	-2,4	-2,6	-2,2
Realni (deflator HICP)	1,3	-1,8	-1,0	-1,8	-2,0	-2,6	-1,8	-0,6	-1,2	-0,5	-0,9	-1,4	-1,7	-2,5	-2,2
Realni (deflator ULC)	6,5	-1,7	-1,3	-1,7	-1,8	-2,8	-2,2	-0,9	-1,0	-0,5	-1,4				
USD za EUR	1,3933	1,3268	1,3917	1,2727	1,2910	1,3593	1,3669	1,4393	1,4126	1,3480	1,3110	1,3196	1,2894	1,3067	1,3898
Viri podatkov: SURS, ECB; preračuni UMAR. Opomba: ¹ Sprememba vira za serije efektivnih tečajev z aprilom 2012: novi vir ECB, pred tem lastni izračuni UMAR. ² Harmonizirani efektivni tečaj, skupina 20 držav partneric in 17 držav evrskega območja; rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno.															

2010		2011												2012						
11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	
4,1	3,1	3,3	4,3	1,7	1,4	2,8	2,0	1,3	2,5	1,4	1,5	1,1	0,8	2,2	2,0	0,7	1,0	1,3	-1,3	
5,9	9,3	7,7	8,0	5,7	2,5	6,8	3,4	-1,5	3,8	1,1	0,2	4,1	-3,5	2,1	0,3	-2,1	-0,1	-0,5	-2,5	
0,8	18,6	3,4	0,4	6,8	9,0	-5,8	-1,4	6,4	4,3	6,6	9,7	2,2	6,8	10,0	11,9	3,8	4,0	14,9	13,2	
8,3	6,8	5,6	10,1	1,0	1,9	5,2	3,8	1,8	5,2	3,4	2,8	4,6	1,8	4,5	3,8	1,9	2,7	3,9	1,0	
13,0	1,6	-0,2	1,2	3,7	1,6	7,2	6,8	3,6	4,7	2,2	3,7	-8,1	5,6	5,5	8,0	3,6	5,2	6,5	0,3	
3,3	1,5	-0,2	0,1	-0,2	-1,1	3,4	2,3	-1,2	3,3	1,1	2,2	-7,5	-1,3	3,1	2,8	0,5	0,4	0,7	-2,5	
5,6	4,4	6,1	6,4	4,2	-0,5	1,6	3,4	-0,9	0,9	0,8	-0,5	2,3	-0,5	1,1	1,4	-3,1	-1,3	-0,4	-6,6	
4,5	2,9	3,8	4,3	1,5	2,2	2,4	3,3	2,0	3,2	1,7	2,4	4,3	2,4	3,3	2,2	1,0	2,9	1,8	0,0	
4,0	2,7	2,7	3,4	0,8	1,5	2,0	5,4	9,6	4,0	-1,5	3,5	0,8	0,8	3,7	0,8	2,0	1,5	2,1	-1,9	
4,1	4,3	5,1	5,6	3,5	2,8	1,7	2,6	1,3	3,3	1,6	0,6	-1,9	-0,3	0,2	0,4	-1,7	-1,4	0,5	-1,2	
5,9	3,3	2,1	1,4	-0,6	1,2	1,7	0,5	-0,3	2,5	3,1	1,2	-0,4	-1,3	0,1	0,2	0,5	2,3	1,7	-0,1	
-4,6	1,4	5,2	1,6	0,3	2,6	9,0	-4,0	-1,7	3,2	0,9	-0,6	-6,2	0,5	1,5	8,4	3,8	-0,4	-4,4	-0,2	
2,3	-0,4	3,0	2,9	6,5	2,2	4,4	2,3	2,0	4,7	3,4	1,7	1,0	2,0	2,3	2,5	-1,5	-0,1	-1,3	-2,4	
1,4	0,8	1,0	0,2	0,0	0,0	0,9	-0,3	-1,2	0,2	-0,9	0,5	-2,9	-2,3	0,0	-0,5	-1,1	-0,7	1,0	-2,7	
5,7	3,1	5,3	4,5	3,0	2,9	2,8	3,8	3,5	3,1	5,2	2,4	3,2	2,5	2,1	5,1	2,0	-0,2	1,7	-0,6	
0,6	-0,9	0,5	1,0	2,2	0,6	0,7	0,6	0,2	0,1	-0,6	-1,3	0,2	-0,1	0,6	-0,4	-0,7	-0,7	-0,3	-3,5	
1,2	0,1	0,6	0,8	0,8	0,3	-0,2	-0,3	-0,4	-0,5	0,1	1,0	-0,4	0,5	0,1	-0,6	-0,5	-1,5	-0,4	-4,6	
0,0	-1,2	-1,4	-0,7	-0,5	-0,9	-0,8	-0,6	-0,1	-1,0	-0,5	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4	-0,6	-0,3	-1,0	-1,6	
0,0	-1,5	-0,6	-0,3	0,3	-1,6	-2,1	0,1	-0,2	-1,2	-1,4	1,6	-1,6	-0,8	-1,3	-1,9	1,3	-0,9	0,0	-3,5	
3,7	1,0	2,5	3,8	1,7	0,0	2,4	2,0	-1,0	1,6	1,1	0,0	-1,6	-1,8	2,0	-0,4	0,0	-0,6	0,1	-1,2	
-2,4	-2,6	-2,2	-1,3	-0,4	0,2	0,6	1,0	0,2	0,5	0,4	-0,1	0,2	0,1	-0,1	-0,4	-0,9	-1,2	-1,2	-1,5	
-3,0	-2,7	-2,4	-2,0	-1,0	-1,0	-0,2	-0,5	-1,7	-1,3	-0,6	-0,5	-0,3	-0,7	-0,8	-0,6	-1,3	-1,1	-1,5	-1,5	
1,3661	1,3220	1,3360	1,3649	1,3999	1,4442	1,4349	1,4388	1,4264	1,4343	1,3770	1,3706	1,3556	1,3179	1,2905	1,3224	1,3201	1,3162	1,2789	1,2526	

Cene	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010				
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q1	5	6	7	8	9
CPI, medletna rast v %	0,9	1,8	1,8	2,1	2,1	1,7	1,7	1,7	1,3	2,5	2,5	2,5	2,1	1,9	2,1	2,3	2,0
Hrana in brezalkoholne pijače	0,6	1,0	4,4	0,7	2,6	2,0	3,9	5,0	3,7	5,1	3,9	4,2	0,4	1,7	2,8	2,9	2,2
Alkoholne pijače in tobak	6,7	7,2	5,7	6,5	7,3	8,1	8,1	6,3	3,7	4,9	4,2	5,1	5,1	4,5	5,2	8,2	8,5
Obleka in obutev	-0,6	-1,9	-1,6	-1,9	-0,6	-0,4	-0,7	-2,4	-4,2	0,9	-2,2	1,6	-2,4	-2,3	-2,1	-1,7	1,9
Stanovanje	-0,3	10,2	5,6	11,3	12,0	9,0	6,8	5,4	4,8	5,4	4,9	4,2	11,6	11,7	12,4	12,3	11,4
Stanovanjska oprema	4,0	1,4	2,7	0,8	1,3	2,1	2,7	3,9	2,4	1,7	1,2	0,0	0,7	0,8	0,5	1,3	2,2
Zdravje	4,0	2,1	1,6	0,6	4,0	4,6	2,9	2,6	0,8	0,3	-0,2	1,4	0,5	0,5	2,8	4,0	5,1
Prevoz	-3,0	-0,3	1,0	-0,1	-1,8	-0,5	0,8	0,5	1,1	1,7	2,6	3,2	0,4	-1,5	-1,2	-2,0	-2,1
Komunikacije	-4,1	1,4	1,2	1,4	1,3	2,8	2,7	1,6	2,3	-1,8	-1,2	-2,9	1,5	1,6	-0,3	0,7	3,5
Rekreacija in kultura	3,0	0,4	-1,5	0,4	-0,2	0,1	-2,6	-1,0	-1,7	-0,8	2,6	1,2	0,6	-0,2	-0,6	-0,3	0,3
Izobraževanje	3,4	1,6	1,7	1,9	1,6	0,8	1,7	1,6	1,9	1,4	1,1	1,3	1,9	1,9	1,9	1,9	0,9
Gostinske in nastanitvene storitve	4,4	-2,5	-6,8	1,9	-2,9	-11,0	-11,0	-10,9	-6,2	2,0	2,3	2,5	2,1	1,7	1,3	1,2	-11,2
Raznovrstno blago in storitve	3,8	1,4	2,2	2,0	0,5	0,7	1,4	2,3	2,4	2,6	2,5	1,2	2,1	2,0	0,7	0,4	0,4
HICP	0,9	2,1	2,1	2,4	2,3	2,0	2,2	2,0	1,5	2,6	2,5	2,5	2,4	2,1	2,3	2,4	2,1
Osnovna inflacija - brez (sveže) hrane in energije	1,9	0,3	1,3	0,4	0,4	0,4	0,5	1,1	1,2	2,3	2,2	1,8	0,4	0,2	0,2	0,5	0,6
CENE PROIZVODOV PRI PROIZVAJALCIH, medletna rast v %																	
Skupaj	-1,3	2,1	4,5	2,3	3,4	3,8	5,7	4,8	4,1	3,6	1,3	0,8	2,9	3,0	3,4	3,5	3,2
Domači trg	-0,4	2,0	3,8	2,0	2,8	3,2	4,5	4,1	3,7	2,9	1,1	0,9	2,6	2,7	2,7	2,9	2,8
Tuji trg	-2,2	2,2	5,3	2,6	4,0	4,4	6,9	5,5	4,6	4,4	1,6	0,7	3,2	3,3	4,2	4,1	3,6
Na evrskem območju	-3,5	2,2	6,1	2,5	4,0	4,8	8,2	6,5	5,1	4,6	0,8	0,2	3,2	3,1	4,5	4,1	3,4
Izven evrskega območja	0,3	2,1	3,6	2,7	3,8	3,5	4,0	3,1	3,5	3,8	3,4	2,0	3,2	3,6	3,4	4,1	4,0
Indeks uvoznih cen	-3,3	7,4	5,4	8,8	7,8	8,9	8,9	5,5	4,5	2,9	1,9	1,2	9,4	8,7	7,6	8,0	7,7
REGULIRANE CENE¹, medletna rast v %																	
Energetika	-12,3	16,5	10,9	18,8	15,9	15,3	15,1	9,9	8,3	10,8	16,6	46,6	20,5	15,8	17,4	15,6	14,6
Naftni derivati	-12,0	17,3	11,9	20,3	13,5	14,6	15,7	10,5	9,9	11,7	16,6	47,1	22,8	15,6	15,2	13,2	12,1
Promet	0,6	1,8	1,1	2,7	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	0,7	0,0	2,7	2,7	1,1	1,1	1,1
Ostale regulirane cene	4,9	1,3	0,0	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,2	6,1	16,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Regulirane cene skupaj	-6,9	14,2	2,8	16,1	14,4	12,2	7,2	1,5	0,5	2,1	11,0	35,4	17,2	14,4	15,5	14,3	13,5
Vir podatkov: SURS, izračuni, ocene UMAR. Opomba: * V skladu z metodologijo se optimizacija izračuna osnovne inflacije opravi vsak mesec znova, zato so možne spremembe podatkov za nazaj; ¹ Sestava skupin se spreminja, podatki med posameznimi leti niso popolnoma primerljivi s predhodno objavljenimi. Trg električne energije je od 1.7.2007 liberaliziran.																	

2010			2011												2012						
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
1,9	1,4	1,9	1,8	1,4	1,9	1,7	2,2	1,3	0,9	0,9	2,1	2,7	2,7	2,0	2,3	2,9	2,3	2,6	2,4	2,3	2,4
1,9	1,9	2,2	3,7	4,1	3,9	4,2	6,3	4,6	2,9	3,8	4,4	5,6	4,8	4,9	3,9	3,9	4,0	4,7	4,3	3,7	4,1
8,2	8,0	8,1	7,8	8,3	8,3	6,3	6,4	6,2	5,4	2,8	3,0	4,8	4,9	4,9	4,1	3,9	4,7	5,1	5,2	5,1	7,4
-1,1	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-2,1	-2,8	-1,5	-3,0	-4,2	-4,9	-3,4	2,0	2,1	-1,5	-2,2	-3,5	-1,2	0,2	3,0	1,6	0,8
11,7	7,1	8,3	7,4	6,6	6,5	6,3	5,9	3,9	4,4	4,9	5,1	5,5	5,7	5,0	4,7	5,3	4,7	4,0	3,7	4,9	3,9
2,0	1,8	2,6	2,4	2,5	3,3	3,5	4,2	3,9	3,5	1,7	2,1	1,8	2,0	1,4	1,3	1,5	0,8	0,7	0,1	-0,7	-0,3
5,1	4,4	4,2	3,2	3,0	2,6	2,5	2,6	2,8	1,0	0,8	0,5	0,5	0,2	0,0	-0,3	-0,3	0,1	1,5	1,5	1,3	0,1
-0,6	-1,2	0,3	0,7	1,0	0,7	0,4	0,7	0,4	0,1	1,1	2,0	1,9	1,9	1,4	2,0	2,5	3,3	4,1	2,8	2,6	2,4
2,5	2,8	3,2	1,4	3,3	3,3	2,3	1,9	0,5	3,4	2,5	0,9	-1,8	-0,3	-3,3	-0,1	-1,2	-2,4	-2,6	-3,2	-2,8	-3,1
0,1	-0,1	0,4	-0,9	-6,5	-0,4	-0,5	-1,1	-1,3	-1,8	-2,0	-1,2	-0,3	-0,9	-1,2	0,8	6,8	0,4	0,9	1,2	1,6	1,2
0,4	1,3	0,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	2,5	1,8	0,9	1,6	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
-10,9	-11,0	-11,1	-11,1	-11,1	-10,9	-11,2	-10,9	-10,5	-10,2	-9,8	2,7	2,0	2,0	2,2	2,5	2,4	2,1	2,8	2,6	2,1	1,4
0,9	0,6	0,6	0,8	1,2	2,3	2,5	2,4	2,2	2,2	2,3	2,7	2,4	2,6	2,8	2,9	2,7	1,9	1,9	1,1	0,6	2,5
2,1	1,6	2,2	2,3	2,0	2,4	2,0	2,4	1,6	1,1	1,2	2,3	2,9	2,8	2,1	2,3	2,8	2,4	2,9	2,4	2,4	2,6
0,5	0,2	0,6	0,4	0,2	1,0	1,0	1,3	1,1	1,0	0,8	1,9	2,3	2,5	2,1	2,4	2,6	1,6	1,9	1,9	1,7	1,9
3,5	3,8	4,2	5,2	5,9	6,0	5,7	4,2	4,4	4,1	4,2	4,1	3,7	3,6	3,6	2,4	0,8	0,7	0,7	1,0	0,7	0,8
3,1	3,2	3,5	4,0	4,8	4,8	5,0	3,6	3,7	3,7	3,8	3,6	3,1	2,9	2,6	1,9	0,7	0,6	0,7	1,3	0,8	0,9
3,9	4,5	4,9	6,4	7,1	7,2	6,4	4,9	5,1	4,6	4,6	4,6	4,3	4,3	4,5	3,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,5	0,6
4,1	4,8	5,5	7,5	8,6	8,6	7,9	5,8	5,8	4,8	5,2	5,2	4,4	4,7	4,7	2,8	-0,1	-0,2	0,0	0,4	0,1	0,5
3,2	3,6	3,6	4,0	3,6	4,2	3,0	2,8	3,6	4,1	3,2	3,2	4,1	3,5	4,0	3,5	3,3	3,4	2,8	1,7	1,4	1,0
7,6	8,9	10,3	10,4	8,5	7,9	6,3	5,4	5,0	4,5	4,8	4,3	4,1	3,0	1,8	0,9	2,1	2,8	2,0	1,2	0,3	0,1
18,2	12,2	15,7	15,5	15,6	14,3	12,0	9,7	7,9	6,3	9,1	9,6	10,8	11,9	9,7	10,2	15,4	24,0	35,8	46,8	57,3	64,9
16,6	11,6	15,6	15,8	16,3	15,2	12,7	10,2	8,7	7,7	10,8	11,3	12,3	12,7	10,3	10,5	15,3	23,9	36,3	47,4	57,7	63,6
1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	2,9	6,0	9,3	12,6	16,1	19,8	24,1
15,9	9,2	11,8	11,8	5,4	4,5	3,0	1,5	0,1	-1,0	1,1	1,4	2,2	2,9	1,3	2,0	12,4	18,9	27,5	35,5	43,4	49,2

Plačilna bilanca	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9
PLAČILNA BILANCA, mio EUR																
Tekoči račun	-246	-209	2	-107	-61	-62	55	73	-91	-36	-6	345	-1	-11	-55	6
Blago ¹	-498	-997	-1.043	-225	-185	-447	-227	-219	-214	-383	-201	-13	-14	-26	-111	-48
Izvoz	16.410	18.762	21.265	4.778	4.732	4.962	5.179	5.486	5.245	5.354	5.347	5.494	1.686	1.636	1.329	1.767
Uvoz	16.908	19.759	22.308	5.003	4.917	5.409	5.406	5.705	5.458	5.738	5.548	5.508	1.700	1.662	1.440	1.815
Storitve	1.165	1.285	1.443	341	341	314	316	399	358	370	402	472	112	87	113	141
Izvoz	4.347	4.616	4.839	1.120	1.343	1.174	1.052	1.186	1.381	1.219	1.110	1.249	386	461	447	436
Uvoz	3.182	3.331	3.396	779	1.002	860	736	787	1.023	849	708	777	274	374	333	295
Dohodki	-754	-599	-550	-182	-226	-116	-85	-143	-238	-84	-173	-162	-99	-98	-64	-63
Prejemki	666	574	918	167	140	160	204	237	220	257	182	183	55	56	43	41
Izdatki	1.420	1.173	1.469	349	366	276	289	380	459	341	355	345	154	154	107	105
Tekoči transferi	-159	102	153	-41	8	188	52	36	3	61	-33	48	1	26	6	-24
Prejemki	959	1.203	1.373	219	273	448	378	320	311	364	334	350	80	117	89	68
Izdatki	1.119	1.100	1.220	260	265	260	326	284	308	302	367	302	79	91	82	91
Kapitalski in finančni račun	175	535	-452	291	230	-2	48	-244	-84	-172	149	-285	171	156	-27	101
Kapitalski račun	14	53	-102	11	24	-37	-7	-6	-8	-82	6	26	7	-5	-1	30
Finančni račun	161	482	-350	280	206	35	55	-239	-77	-89	144	-311	164	161	-26	71
Neposredne naložbe	-657	431	638	100	82	358	-9	240	246	160	218	40	89	98	44	-60
Domače v tujini	-187	160	-81	86	46	54	-15	31	55	-152	2	86	50	17	34	-5
Tuje v Sloveniji	-470	271	719	14	36	304	6	209	191	313	216	-46	40	81	10	-55
Naložbe v vrednostne papirje	4.628	1.956	1.838	509	-51	392	2.592	-300	-440	-15	-935	213	101	78	-29	-101
Finančni derivativi	-2	-117	-136	-65	-14	-15	-80	-15	-24	-18	-20	-10	-33	-5	-4	-5
Ostale naložbe	-3.976	-1.806	-2.762	-214	171	-689	-2.457	-177	108	-236	842	-548	30	-7	-33	211
Terjatve	-267	783	-1.461	-591	536	594	-1.525	-159	-349	572	-1.422	-96	60	699	-201	38
Komercialni krediti	416	-174	-47	-213	30	232	-322	-88	44	319	-291	-35	-87	-6	195	-158
Posojila	-1	203	-52	510	21	20	-99	-22	48	22	4	-97	70	127	18	-124
Gotovina, vloge	-603	672	-1.315	-883	391	346	-1.109	-48	-408	250	-1.145	10	77	569	-487	309
Ostale terjatve	-80	81	-46	-6	94	-4	5	0	-33	-18	10	26	0	9	73	12
Obveznosti	-3.708	-2.589	-1.301	378	-365	-1.283	-932	-18	457	-808	2.264	-452	-30	-706	168	173
Komercialni krediti	-452	362	94	262	-63	72	199	-18	-85	-3	131	114	82	-31	-182	149
Posojila	-2.911	-986	-1.235	-189	-8	-385	-388	-298	203	-753	-145	-294	-238	-40	-21	53
Vloge	-318	-1.954	-169	358	-305	-928	-787	334	340	-57	2.287	-288	109	-607	348	-46
Ostale obveznosti	-27	-11	9	-54	12	-42	42	-36	0	3	-10	17	17	-28	23	17
Mednarodne denarne rezerve ²	167	19	72	-50	18	-11	9	12	33	19	39	-6	-23	-3	-4	25
Statistična napaka	71	-326	450	-184	-170	64	-104	171	175	207	-144	-60	-170	-145	82	-107
IZVOZ IN UVOZ PO NAMENU PORABE PROIZVODOV, v mio EUR																
Izvoz investicijskega blaga	1.788	1.834	1.999	461	450	516	446	517	506	530	469	n.p.	159	164	125	161
Blaga za vmesno porabo	8.117	10.044	11.906	2.559	2.574	2.662	2.904	3.097	3.001	2.904	3.052	n.p.	889	888	719	966
Blaga za široko porabo	6.189	6.550	6.909	1.674	1.627	1.694	1.737	1.757	1.622	1.792	1.686	n.p.	609	555	459	613
Uvoz investicijskega blaga	2.295	2.323	2.504	616	579	671	563	616	589	736	555	n.p.	182	181	150	248
Blaga za vmesno porabo	9.839	12.210	14.010	3.083	3.059	3.339	3.500	3.588	3.452	3.471	3.616	n.p.	1.048	1.048	895	1.115
Blaga za široko porabo	5.021	5.522	5.938	1.367	1.360	1.493	1.390	1.526	1.501	1.522	1.429	n.p.	467	454	422	483
Vira podatkov: BS, SURS. Opombe: ¹ Izvoz in uvoz sta prikazana po F.O.B. in vključujeta prilagoditev za uvoz in izvoz blaga po ITRS ter po poročilih prostocarinskih prodajal; ² Rezerve BS.																

2010			2011												2012					
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
-40	-40	18	37	-54	73	49	-94	117	26	-127	10	70	2	-107	-41	-119	155	76	98	171
-134	-128	-186	-47	-91	-89	-73	-162	16	20	-137	-97	-51	-108	-224	-102	-56	-43	7	-38	18
1.695	1.742	1.525	1.582	1.655	1.942	1.747	1.882	1.857	1.782	1.534	1.929	1.830	1.901	1.622	1.647	1.719	1.981	1.796	1.846	1.852
1.829	1.869	1.711	1.628	1.746	2.031	1.820	2.043	1.842	1.762	1.671	2.025	1.882	2.010	1.846	1.749	1.775	2.024	1.789	1.885	1.834
131	87	96	110	83	122	145	122	132	81	122	155	151	125	94	147	98	157	146	184	142
392	356	425	341	317	394	400	381	406	459	459	463	416	382	421	375	320	414	391	431	427
262	269	329	231	234	271	255	258	274	378	337	308	265	257	327	228	223	257	245	247	285
-36	-44	-37	-26	-31	-28	-49	-55	-39	-94	-89	-56	-31	-39	-14	-60	-58	-55	-57	-53	-52
44	43	72	57	58	89	68	82	87	74	65	82	80	77	99	61	59	62	58	65	60
80	87	109	83	89	117	117	137	126	167	154	138	111	116	114	121	117	117	115	118	112
-2	45	144	-1	-15	68	27	0	9	19	-23	7	0	24	37	-26	-103	96	-20	5	63
90	125	233	85	131	162	115	105	99	117	71	123	94	115	155	68	63	203	90	109	151
92	80	89	86	146	95	88	105	91	98	95	115	93	91	118	94	167	107	110	105	87
86	-223	135	-167	54	162	18	60	-322	55	-48	-92	-297	-60	185	116	179	-145	-132	-168	14
18	6	-61	-9	1	1	-2	0	-4	-7	-4	3	-2	9	-89	-6	9	3	26	1	-1
68	-229	197	-158	52	161	20	60	-318	62	-44	-95	-295	-68	274	122	170	-148	-158	-168	15
83	230	46	-117	-29	136	89	111	39	65	69	113	-82	-50	292	-19	110	126	-85	87	37
1	53	0	-57	22	20	-9	14	26	-44	41	57	-77	4	-79	-31	7	27	-24	40	71
81	177	46	-60	-51	116	98	98	13	109	27	55	-6	-53	372	12	104	100	-60	48	-33
71	183	139	1.136	-206	1.662	-361	288	-226	72	-64	-448	225	-179	-61	211	-820	-325	107	162	-56
-8	-4	-4	-29	-31	-20	-5	-5	-5	-4	-4	-16	-2	-8	-8	-11	0	-9	-2	0	-8
-96	-622	29	-1.159	301	-1.599	283	-335	-125	-59	-59	227	-421	125	61	9	821	12	-178	-416	46
-166	-632	1.392	-1.040	352	-836	78	-87	-150	-498	-17	166	-361	301	632	-591	117	-948	-384	122	165
-101	-77	410	-218	29	-133	-83	31	-36	-39	202	-118	-135	42	412	-64	-67	-160	26	-29	-32
-33	-3	56	-50	5	-54	12	-17	-18	-20	27	41	-48	23	46	21	129	-146	-153	-30	85
-19	-547	912	-763	325	-671	138	-97	-89	-424	-228	244	-187	234	203	-545	38	-638	-261	164	107
-13	-5	14	-9	-7	21	10	-3	-7	-14	-18	-1	9	3	-29	-3	17	-4	4	17	5
70	10	-1.363	-118	-51	-763	205	-248	25	439	-42	61	-60	-177	-572	600	705	959	206	-539	-119
134	62	-124	-42	60	181	143	4	-165	-10	-263	188	-24	137	-116	-68	120	80	-19	-57	191
-240	242	-388	-109	-88	-190	-214	-226	142	240	-41	5	-201	-429	-122	64	-212	3	101	-212	-182
180	-288	-820	3	-8	-781	274	-26	86	202	237	-99	158	103	-319	550	833	904	115	-278	-126
-5	-7	-30	31	-15	27	2	0	-38	7	25	-33	7	12	-15	54	-36	-28	10	9	-2
19	-16	-13	10	17	-18	13	1	-2	-12	15	29	-15	44	-10	-68	59	48	0	-2	-4
-45	262	-153	131	0	-235	-67	34	205	-82	175	82	227	58	-78	-74	-60	-9	56	70	-186
167	171	178	127	142	177	156	183	178	178	154	173	171	177	181	143	155	172	179	185	n.p.
930	941	792	904	929	1.070	996	1.060	1.042	1.005	903	1.093	1.026	1.052	826	956	992	1.104	1.005	1.041	n.p.
570	601	523	522	553	663	560	599	599	559	439	624	594	629	570	503	528	654	556	569	n.p.
191	229	252	151	174	238	185	227	205	204	166	219	203	226	307	175	158	222	186	197	n.p.
1.162	1.138	1.039	1.051	1.130	1.319	1.153	1.265	1.170	1.119	1.059	1.275	1.203	1.254	1.014	1.160	1.177	1.279	1.167	1.196	n.p.
502	542	449	424	455	511	477	557	491	475	474	552	504	536	482	445	458	526	447	482	n.p.

Denarna gibanja in obrestne mere	2009	2010	2011	2010										2011
				3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1
IZBRANE TERJATVE DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mrd SIT;														
od 1.1.2007 v mio EUR														
BS do centralne države	160	138	102	140	140	142	141	140	142	140	139	139	138	132
Centralna država (S.1311)	3.497	3.419	4.299	2.884	2.897	3.001	3.120	3.130	3.326	3.422	3.447	3.453	3.419	3.332
Ostali državni sektor (S.1312,1313,1314)	376	526	584	390	392	395	401	415	421	417	434	497	526	538
Gospodinjstva (S.14, 15)	8.413	9.282	9.454	8.601	8.647	8.701	8.897	8.928	9.062	9.119	9.149	9.225	9.282	9.226
Nefinančne družbe (s.11)	21.704	21.646	20.867	21.950	22.062	21.997	22.015	22.024	21.815	21.862	21.848	21.790	21.646	21.793
Nedelarne finančne institucije (S.123, 124, 125)	2.680	2.497	2.226	2.620	2.606	2.558	2.525	2.524	2.502	2.488	2.496	2.497	2.497	2.454
Denarni sektor (S.121, 122)	5.302	5.811	5.445	5.057	5.555	5.638	6.120	5.445	5.315	5.399	5.079	5.688	5.811	5.674
Terjatve do domačih sektorjev SKUPAJ														
V domači valuti	34.731	35.994	35.692	34.893	35.430	35.620	35.929	35.495	35.381	35.616	35.430	35.931	35.994	35.993
V tuji valuti	1.895	1.843	1.536	1.887	1.859	1.852	1.915	1.860	1.884	1.828	1.742	1.777	1.843	1.760
Vrednostni papirji skupaj	5.345	5.345	5.647	4.723	4.871	4.819	5.234	5.112	5.175	5.263	5.282	5.444	5.345	5.265
IZBRANE OBVEZNOSTI DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV, stanje konec meseca, v mrd SIT;														
od 1.1.2007 v mio EUR														
Vloge v domači valuti skupaj	27.965	26.767	28.420	27.716	27.949	28.085	27.929	27.079	27.358	26.819	26.696	27.486	26.767	27.630
Čez noč	7.200	8.155	8.245	7.396	7.351	7.732	7.976	7.936	8.041	8.031	7.926	8.119	8.155	8.245
Vežane vloge – kratkoročne	10.408	8.193	7.868	9.233	9.006	8.674	8.377	8.574	8.621	8.096	8.100	8.256	8.193	8.816
Vežane vloge – dolgoročne	9.788	10.337	12.248	10.583	11.067	11.196	11.401	10.413	10.529	10.532	10.587	11.003	10.337	10.496
Kratkoročne vloge na odpoklic	569	82	59	504	525	483	175	156	167	160	83	108	82	73
Vloge v tuji valuti skupaj	434	463	579	436	450	496	705	462	491	462	456	471	463	452
Čez noč	238	285	386	250	270	299	513	280	307	277	286	291	285	282
Vežane vloge – kratkoročne	141	121	133	127	121	130	129	122	121	125	113	118	121	115
Vežane vloge – dolgoročne	45	55	59	55	55	59	61	58	60	57	55	59	55	53
Kratkoročne vloge na odpoklic	10	2	1	4	4	8	2	2	3	3	2	3	2	2
OBRETNOSTNE MERE MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ, v %														
Nove vloge v domači valuti														
Gospodinjstva														
Vloge čez noč	0,28	0,21	0,22	0,22	0,22	0,21	0,22	0,19	0,19	0,19	0,20	0,20	0,20	0,21
Vežane vloge do 1 leta	2,51	1,81	2,15	1,69	1,66	1,72	1,83	1,87	1,82	1,85	1,86	1,88	1,94	2,04
Nova posojila gospodinjstvom v domači valuti														
Stanovanjska posojila, fiksna OM nad 5 do 10 let	6,43	5,53	5,46	5,33	5,80	5,38	5,42	5,12	5,33	5,17	5,50	5,43	5,65	5,85
Nova posojila nefinančnim družbam v domači valuti														
Posojilo nad 1 mio EUR, fiksna OM nad 1 do 5 let	6,28	5,76	5,72	5,64	5,98	6,03	5,61	5,40	5,84	4,98	5,72	6,00	5,44	5,83
OBRETNOSTNE MERE EVROPSKE CENTRALNE BANKE, v %														
Operacije glavnega refinanciranja	1,23	1,00	1,25	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
MEDBANČNE OBRETNOSTNE MERE														
EVRIBOR														
3-mesečni	1,23	0,81	1,39	0,64	0,64	0,69	0,73	0,85	0,90	0,88	1,00	1,04	1,02	1,02
6-mesečni	1,44	1,08	1,64	0,95	0,96	0,98	1,01	1,10	1,15	1,14	1,22	1,27	1,25	1,25
LIBOR za CHF														
3-mesečni	0,37	0,19	0,12	0,25	0,24	0,19	0,10	0,13	0,16	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
6-mesečni	0,50	0,27	0,18	0,33	0,33	0,28	0,20	0,22	0,23	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24

Viri podatkov: BS, EUROSTAT, BBA- British Bankers' Association.

2011											2012						
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
101	99	76	76	76	76	76	77	76	83	102	111	119	182	169	188	204	227
3.326	3.409	3.319	3.327	3.282	3.276	3.328	3.355	3.387	3.436	4.299	4.465	4.580	4.801	4.752	4.796	4.811	4.870
536	541	532	530	533	534	536	535	541	554	584	588	589	588	591	580	584	589
9.233	9.276	9.304	9.383	9.425	9.507	9.490	9.468	9.481	9.467	9.454	9.421	9.391	9.412	9.380	9.380	9.362	9.341
21.775	21.772	21.782	21.714	21.725	21.656	21.537	21.369	21.444	21.434	20.867	20.966	20.886	20.920	20.922	20.843	20.693	20.561
2.402	2.372	2.350	2.341	2.325	2.323	2.292	2.298	2.286	2.277	2.226	2.207	2.231	2.324	2.320	2.300	2.291	2.247
5.740	6.504	5.179	5.275	5.259	5.224	5.422	5.375	5.491	5.224	5.445	5.111	4.846	5.631	5.527	5.613	5.918	5.248
36.008	36.712	35.736	35.811	35.836	35.720	35.854	35.763	35.970	35.784	35.692	35.407	35.334	36.103	35.955	35.979	36.202	35.726
1.739	1.691	1.689	1.751	1.724	1.794	1.705	1.628	1.586	1.557	1.536	1.529	1.505	1.492	1.472	1.458	1.439	1.158
5.266	5.470	5.043	5.008	4.990	5.007	5.046	5.008	5.075	5.052	5.647	5.823	5.684	6.081	6.066	6.076	6.018	5.972
27.235	28.129	27.080	27.205	27.384	27.392	27.423	27.337	27.631	27.376	28.420	28.359	27.926	30.197	30.165	30.208	30.322	29.703
8.179	8.799	8.206	8.237	8.259	8.303	8.241	8.236	8.058	8.436	8.245	8.399	8.195	8.177	8.404	8.375	9.151	8.573
8.483	8.724	8.477	8.614	8.615	8.471	8.468	8.369	8.372	7.791	7.868	7.688	7.468	7.553	7.362	7.441	7.111	7.134
10.550	10.583	10.375	10.324	10.470	10.567	10.662	10.683	11.148	11.089	12.248	12.180	12.171	14.395	14.319	14.309	13.982	13.930
23	23	22	30	40	51	52	49	53	60	59	92	92	72	80	83	78	66
453	449	444	459	464	488	476	486	494	538	579	570	564	577	568	559	583	597
287	284	286	295	304	317	305	320	329	365	386	391	384	384	385	381	397	410
116	113	107	111	107	113	108	109	109	114	133	117	120	132	124	116	125	125
49	51	50	52	52	57	62	57	55	58	59	61	59	60	58	61	60	61
1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,23	0,23	0,24	0,24	0,26	0,24	0,24	0,24	0,23	0,22	0,22	0,22	-
1,98	2,04	2,08	2,15	2,20	2,20	2,18	2,17	2,24	2,27	2,28	2,39	2,35	2,38	2,38	2,37	2,29	-
5,17	5,45	5,51	5,42	5,52	5,39	5,49	5,45	5,50	5,43	5,27	5,37	5,40	5,46	5,36	5,45	5,42	-
5,45	5,40	5,25	5,82	5,97	6,17	6,48	5,91	4,25	5,20	6,51	3,79	3,00	6,04	5,81	6,27	5,83	-
1,00	1,00	1,25	1,25	1,25	1,50	1,50	1,50	1,50	1,25	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,75	0,75
1,09	1,18	1,32	1,42	1,49	1,60	1,55	1,54	1,58	1,48	1,43	1,22	1,05	0,86	0,74	0,68	0,66	0,50
1,35	1,48	1,62	1,71	1,75	1,82	1,75	1,74	1,78	1,71	1,67	1,50	1,35	1,16	1,04	0,97	0,93	0,78
0,17	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,06	0,01	0,04	0,05	0,05	0,06	0,08	0,10	0,11	0,11	0,09	-
0,24	0,25	0,26	0,25	0,24	0,24	0,12	0,05	0,08	0,09	0,10	0,11	0,14	0,16	0,18	0,19	0,18	-

Javne finance	2009	2010	2011	2010			2011				2012		2010			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	7	8	9	10
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLIGIJI GFS – IMF																
JAVNOFINANČNI PRIHODKI, mio EUR																
PRIHODKI SKUPAJ	14.408,0	14.794,0	14.982,3	3.477,0	3.649,9	4.356,8	3.600,7	3.826,7	3.538,4	4.016,5	3.618,2	3.711,7	1.183,6	1.286,2	1.180,1	1.188,3
Tekoči prihodki	13.639,5	13.771,5	14.037,9	3.366,8	3.462,4	3.784,8	3.364,6	3.638,6	3.319,1	3.715,6	3.410,7	3.485,5	1.110,0	1.232,7	1.119,7	1.132,5
Davčni prihodki	12.955,4	12.848,4	13.209,2	3.189,2	3.186,0	3.489,9	3.155,9	3.451,0	3.129,7	3.472,7	3.172,7	3.314,0	1.027,0	1.103,3	1.055,6	1.073,1
Davki na dohodek in dobiček	2.805,1	2.490,7	2.723,5	594,4	554,5	706,4	635,4	827,7	562,9	697,5	629,5	723,0	114,1	226,9	213,4	218,8
Prispevki za socialno varnost	5.161,3	5.234,5	5.267,6	1.303,8	1.293,5	1.362,9	1.300,6	1.316,9	1.303,8	1.346,2	1.342,5	1.332,8	432,7	428,8	432,0	434,9
Davki na plačilno listo in delovno silo	28,5	28,1	29,2	7,2	6,5	8,1	6,7	7,6	6,7	8,2	7,2	6,4	2,6	1,9	2,0	2,6
Davki na premoženje	207,0	219,7	215,2	58,9	76,7	60,0	24,0	53,8	84,2	53,1	26,6	64,8	24,7	27,4	24,6	13,7
Domači davki na blago in storitve	4.660,2	4.780,7	4.856,2	1.199,2	1.231,6	1.325,9	1.165,5	1.217,4	1.148,4	1.324,9	1.164,0	1.164,5	444,4	411,2	376,1	393,8
Davki na medn. trgov. in transaksije	90,5	90,7	100,2	24,7	22,5	24,8	23,7	27,6	23,8	25,1	22,3	21,9	8,4	6,8	7,3	9,2
Drugi davki	2,9	4,0	17,2	1,0	0,7	1,8	-0,1	-0,1	-0,2	17,6	-19,4	0,5	0,2	0,2	0,3	0,1
Nedavčni prihodki	684,1	923,0	828,7	177,6	276,5	294,9	208,7	187,6	189,5	242,9	238,0	171,5	83,0	129,4	64,1	59,5
Kapitalski prihodki	106,5	175,7	65,3	17,9	26,1	121,9	7,6	21,6	14,4	21,7	10,5	10,8	9,4	13,5	3,3	7,3
Prejete donacije	11,1	12,6	10,4	2,2	2,5	5,0	2,4	3,0	1,0	4,0	1,3	1,8	1,1	1,0	0,5	1,2
Transferni prihodki	54,3	109,5	53,8	2,3	3,8	102,9	2,3	0,4	50,5	0,6	0,1	0,5	2,0	0,9	0,9	0,5
Prejeta sredstva iz EU	596,5	724,7	814,9	87,8	155,1	342,2	223,9	163,2	153,3	274,6	195,6	213,1	61,2	38,1	55,8	46,7
JAVNOFINANČNI ODHODKI, mio EUR																
ODHODKI SKUPAJ	16.368,2	16.692,7	16.546,3	4.122,7	3.948,1	4.586,9	4.191,6	4.159,0	3.955,7	4.240,0	4.326,3	3.857,7	1.302,9	1.272,4	1.372,8	1.373,5
Tekoči odhodki	6.800,8	6.960,4	6.926,7	1.757,3	1.636,9	1.771,0	1.898,6	1.742,3	1.645,5	1.640,3	1.995,0	1.668,7	529,5	529,0	578,4	557,2
Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.911,9	3.912,4	3.882,7	1.012,5	963,6	980,0	967,0	1.010,3	955,0	950,4	960,7	976,2	319,7	324,8	319,0	329,2
Izdatki za blago in storitve	2.510,3	2.512,4	2.443,4	624,9	587,7	743,1	585,3	615,7	603,4	638,9	587,2	596,6	203,2	200,5	183,9	203,2
Plačila obresti	336,1	488,2	526,7	110,0	76,4	29,2	311,3	108,1	78,0	29,3	431,8	81,5	4,0	0,9	71,5	21,9
Sredstva, izločena v rezerve	42,5	47,4	73,9	9,9	9,2	18,8	35,0	8,2	9,1	21,6	15,3	14,3	2,5	2,8	4,0	2,9
Tekoči transferi	7.339,4	7.628,5	7.818,9	1.995,1	1.810,9	1.973,6	1.942,5	2.076,4	1.855,7	1.944,4	1.957,3	1.878,8	608,7	590,1	612,0	624,5
Subvencije	597,9	581,9	496,3	122,8	103,7	194,7	171,2	127,6	69,1	128,2	177,1	107,8	39,3	27,6	36,8	46,4
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	6.024,5	6.277,7	6.533,5	1.671,1	1.514,7	1.562,9	1.606,6	1.745,6	1.583,0	1.598,3	1.609,1	1.588,8	509,1	501,2	504,4	516,8
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam, drugi tekoči domači transferi	678,1	728,8	737,2	188,6	183,3	206,3	158,8	186,2	189,0	203,2	158,0	169,6	59,0	59,4	64,9	58,2
Tekoči transferi v tujino	38,9	40,1	52,0	12,6	9,1	9,6	5,9	17,0	14,5	14,6	13,0	12,6	1,4	1,9	5,8	3,1
Investicijski odhodki	1.294,1	1.310,6	1.023,5	212,5	321,1	584,3	168,8	196,5	266,5	391,6	165,2	179,3	108,2	99,7	113,2	116,1
Investicijski transferi	494,6	396,4	372,1	90,1	82,0	176,9	42,4	73,3	97,0	159,4	47,0	44,3	25,6	22,1	34,3	40,7
Plačila sredstev v proračun EU	439,3	396,8	405,1	67,8	97,3	81,1	139,3	70,6	91,0	104,4	161,8	86,5	30,8	31,6	34,9	35,1
JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ	-1.960,2	-1.898,7	-1.564,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Vir podatkov: Bilten MF.
 Opomba: V skladu s spremenjeno metodologijo mednarodnega denarnega sklada iz leta 2001 prispevki za socialno varnost, ki jih plačuje država, niso konsolidirani.
 *V stolpcu "korigirana realizacija" so posamezne kategorije prihodkov, ki so ostale na kontih nerazporejenih sredstev, ocenjene na podlagi dosežene dinamike v preteklih mesecih. Nerazporejena sredstva so posledica uvedbe novega informacijskega sistema DURS in spremenjenega načina vplačevanja javnofinančnih prihodkov po 1. oktobru 2011.

Seznam kratic

Kratice uporabljene v besedilu

ADS – Anketa o delovni sili, **AJPES** – Agencija za javnopravne evidence in storitve, **AUKN** – Agencija za upravljanje kapitalskih naložb RS, **BDP** – Bruto domači proizvod, **BS** – Banka Slovenije, **DSU** – Družba za svetovanje in upravljanje d.o.o., **ECB** – European Central Bank, **EIA** – Energy Information Administration, **ESA** – European System of Accounts, **ESI** – Economic Sentiment Indicator, **HICP** – Harmonized Index of Consumer Prices, **HWWI** – Das Hamburgische WeltWirtschaftsinstitut gemeinnützige GmbH; **ifo** – Information und Forschung Institut, **IMD** – International Institute for Management Development, **IMF** – International Monetary Fund, **KAD** – Kapitalska družba d.d., **MF** – Ministrstvo za finance, **NEER** – Nominal Effective Exchange Rate, **NFI** – Nedenarne finančne institucije, **PMI** – Purchasing Managers Index, **RS** – Republika Slovenija, **SKD** – Standardna klasifikacija dejavnosti, **SKIS** – Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev, **SMTK** – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, **SOD** – Slovenska odškodninska družba d.d., **SRDAP** – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, **SURS** – Statistični urad RS, **UJP** – Uprava za javne prihodke, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **ZPIZ** – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje, **ZSPJS** – Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, **STO** – Slovenska turistična organizacija, **ZUPJS** – Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, **ZZZS** – Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, **ZEW** – Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung.

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobačnih izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. koksa in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., rz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

Kratice držav

AT-Avstrija, **BA**-Bosna in Hercegovina, **BE**-Belgija, **BG**-Bolgarija, **BY**-Belorusija, **CH**-Švica, **HR**-Hrvaška, **CZ**-Češka, **CY**-Ciper, **DK**-Danska, **DE**-Nemčija, **ES**-Španija, **EE**-Estonija, **GR**-Grčija, **FR**-Francija, **FI**-Finska, **HU**-Madžarska, **IE**-Irska, **IL**-Izrael, **IT**-Italija, **JP**-Japonska, **LU**-Luksemburg, **LT**-Litva, **LV**-Latvija, **MT**-Malta, **NL**-Nizozemska, **NO**-Norveška, **PL**-Poljska, **PT**-Portugalska, **RO**-Romunija, **RU**-Rusija, **RS**-Srbija, **SE**-Švedska, **SI**-Slovenija, **SK**-Slovaška, **TR**-Turčija, **UA**-Ukrajina, **UK**-Velika Britanija, **US**-Združene države Amerike.

ekonomsko ogledalo

julij-avgust 2012, št. 7-8, let. XVIII